

Grupa Kapitałowa
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Spółki Akcyjnej

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
na 31 grudnia 2021 roku
i za rok obrotowy zakończony tego dnia

Spis treści

Słownik	4
Podsumowanie	7
Podstawa sporządzenia	7
Działalność i wyniki operacyjne Grupy PZU	7
System zarządzania	9
Profil ryzyka	9
Wycena dla celów wypłacalności	10
Zarządzanie kapitałem.....	11
A. Działalność i wyniki operacyjne.....	12
A.1. Działalność	12
A.2. Wynik z działalności operacyjnej	16
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	20
A.4. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	21
A.5. Wszelkie inne informacje	21
B. System zarządzania	25
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	25
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	33
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	36
B.4. System kontroli wewnętrznej	40
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego.....	42
B.6. Funkcja aktuarialna.....	43
B.7. Outsourcing.....	44
C. Profil ryzyka.....	45
C.1. Ryzyko aktuarialne.....	50
C.2. Ryzyko rynkowe	56
C.3. Ryzyko kredytowe / ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta	58
C.4. Ryzyko płynności.....	59
C.5. Ryzyko operacyjne	61
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	61
D. Wycena aktywów i zobowiązań	64
D.1. Aktywa	64
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	70
D.3. Inne zobowiązania	78
D.4. Alternatywne metody wyceny	83
D.5. Wszelkie inne informacje	85
E. Zarządzanie kapitałem	86
E.1. Środki własne	86

E.2.	Skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny skonsolidowany wymóg kapitałowy	92
E.3.	Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	93
E.4.	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	93
E.5.	Niezgodność z minimalnym skonsolidowanym wymogiem kapitałowym i niezgodność ze skonsolidowanym kapitałowym wymogiem wypłacalności	94
E.6.	Wszelkie inne informacje	94
Spis załączników		96

Słownik

- 1) **BFG** – Bankowy Fundusz Gwarancyjny;
- 2) **Bilans ekonomiczny** – bilans Grupy PZU sporządzony zgodnie z zasadami wyceny Systemu WII;
- 3) **Dyrektywa WII** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II);
- 4) **EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority);
- 5) **GPW** – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA;
- 6) **Grupa Kapitałowa PZU, Grupa PZU** – PZU jako jednostka dominująca oraz jednostki od niej zależne, w tym jednostki zależne w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości;
- 7) **GUS** – Główny Urząd Statystyczny;
- 8) **Jednostka Grupy PZU** – PZU lub jednostka zależna;
- 9) **Jednostka zależna** – jednostka gospodarcza (w tym jednostka niebędąca spółką kapitałową, jak np. spółka cywilna, fundusz inwestycyjny), która pośrednio lub bezpośrednio kontrolowana jest przez PZU; fakt sprawowania kontroli wynika z przesłanek opisanych w Międzynarodowym Standardzie Sprawozdawczości Finansowej 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”;
- 10) **KNF, organ nadzoru** – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 11) **Konglomerat Finansowy Grupy PZU** – konglomerat finansowy w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 roku o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 1413 z późn. zm.), w którym PZU pełni rolę podmiotu wiodącego;
- 12) **KSH** – Kodeks spółek handlowych z dnia 15 września 2000 roku (t.j. Dz.U. z 2020 roku, poz. 1526, z późn. zm.);
- 13) **MCR** – minimalny skonsolidowany wymóg kapitałowy w systemie WII (ang. *minimum capital requirement*);
- 14) **MSSF** – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Komisję Europejską, które na 31 grudnia 2021 roku zostały opublikowane i weszły w życie;
- 15) **Oddziały PZU** - placówki terenowe PZU i PZU Życie, prowadzące działalność ubezpieczeniową w zakresie bezpośredniej obsługi klienta, w tym sprzedaży produktów;
- 16) **ORSA** – własna ocena ryzyka i wypłacalności (ang. *own risk and solvency assessment*) – ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz istotności, z którą profil ryzyka odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności, dokonywana na podstawie „Polityki przeprowadzania własnej oceny ryzyka i wypłacalności Grupy PZU, PZU SA i PZU Życie SA”, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej oraz wytycznymi EIOPA;
- 17) **PIU** – Polska Izba Ubezpieczeń;
- 18) **Polityka kapitałowa i dywidendowa** – przyjęta 24 marca 2021 roku Polityka kapitałowa i dywidendowa Grupy PZU na lata 2021 – 2024;
- 19) **PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości, określone w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w szczególności rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 roku, poz. 562), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 277, z późn. zm.); w sprawach nieuregulowanych w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości lub MSSF;

- 20) **SCR** – (ang. *solvency capital requirement*) skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności w systemie WII, który zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną;
- 21) **Strategia Grupy PZU** – Strategia Grupy PZU na lata 2021 – 2024 „#PZU Potencjał i wzrost - Dbamy o to, co w życiu jest najważniejsze”;
- 22) **System WII** – całość wymogów prawnych określonych zapisami Dyrektywy WII i regulacji wydanych na jej podstawie. Dyrektywa WII zaimplementowana została do polskiego porządku prawnego ustawą o działalności ubezpieczeniowej;
- 23) **QRT** – kwartalne i roczne ilościowe formularze sprawozdawcze;
- 24) **rozporządzenie CRR** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;
- 25) **rozporządzenie delegowane** – rozporządzenie delegowane z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) z późn. zm.;
- 26) **rozporządzenie wykonawcze dotyczące SFCR** – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE;
- 27) **sprawozdanie SFCR** – sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Grupy PZU;
- 28) **skonsolidowane sprawozdanie finansowe** – skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU sporządzone zgodnie z MSSF;
- 29) **unit-linked** – produkt ubezpieczeniowy o charakterze inwestycyjnym związany z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, w którym ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający;
- 30) **ustawa o BFG** - ustawa z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (t. j. Dz. U. z 2022 roku poz. 793);
- 31) **ustawa o biegłych rewidentach** – ustawa z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 1415 z późn.zm.);
- 32) **ustawa o działalności ubezpieczeniowej** – ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2021 roku poz. 1130 z późn. zm.);
- 33) **ustawa o funduszach inwestycyjnych** – ustawa z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (t.j. Dz.U. z 2021 roku, poz. 605 z późn. zm.);
- 34) **ustawa o obrocie instrumentami** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 328 z późn. zm.);
- 35) **ustawa o ofercie publicznej** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 1983 z późn. zm.);
- 36) **ustawa o rachunkowości** – ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 roku, poz. 217 z późn.zm.);
- 37) **ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami** - ustawa z dnia 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 1907 z późn. zm.);
- 38) **ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym** – ustawa z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 1933);
- 39) **ustawa Prawo Bankowe** – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (t.j. Dz.U. z 2021 roku, poz. 2439, z późn.zm.);

-
- 40) **wytyczne EIOPA** – Wytyczne EIOPA dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania;
- 41) **Zasady Ładu Korporacyjnego** – Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF, obowiązujące od 1 stycznia 2015 roku;
- 42) **Nazwy jednostek:**
1. **Balta** – AAS „BALTA”.
 2. **Alior Bank** – Alior Bank SA.
 3. **CM Medica** – Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.
 4. **CM św. Łukasza** – Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.
 5. **Elvita** - Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o.
 6. **Gamma** – Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.
 7. **Grupa Kapitałowa Alior Banku** – Alior Bank wraz z jednostkami zależnymi: Alior Services sp. z o.o., Alior Leasing sp. z o.o., Meritum Services ICB SA, Alior Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych SA, Absource sp. z o.o., AL Finance sp. z o.o., Corsham sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o. ASI SKA.
 8. **Grupa Kapitałowa Pekao** – Pekao wraz z jednostkami zależnymi: Pekao Bankiem Hipotecznym SA, Pekao Leasing sp. z o.o., Pekao Investment Banking SA, Pekao Faktoring sp. z o.o., Pekao Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych SA, Centrum Kart SA, Pekao Financial Services sp. z o.o., Pekao Direct sp. z o.o., Pekao Property SA w likwidacji, FPB – Media sp. z o.o. w upadłości, Pekao Funduszem Kapitałowym sp. z o.o. w likwidacji, Pekao Investment Management SA, PeUF sp. z o.o.
 9. **LD** – AB „Lietuvos draudimas”.
 10. **Link4** – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA.
 11. **Pekao** – Bank Pekao SA.
 12. **Proelmed** – Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.
 13. **PTE PZU** – Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA.
 14. **PZU** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.
 15. **PZU LT GD** - UAB „PZU Lietuva gyvybes draudimas”.
 16. **PZU CO** – PZU Centrum Operacji SA.
 17. **PZU Ukraina** – PRJSC IC „PZU Ukraine”.
 18. **PZU Ukraina Życie** – PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance”.
 19. **PZU Życie** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna.
 20. **SU Krystynka** – Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o.
 21. **TFI PZU** – Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.
 22. **Tomma** - Tomma Diagnostyka Obrazowa SA.
 23. **TUW PZUW** – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Podsumowanie

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone i ujawnione w celu wypełnienia wymogów art. 412 ustawy o działalności ubezpieczeniowej implementującej wymogi Dyrektywy WII do krajowego porządku prawnego. Układ sprawozdania jest zgodny z załącznikiem XX rozporządzenia delegowanego, z zastrzeżeniem, że ujawniane są wyłącznie informacje mające zastosowanie do działalności prowadzonej przez Grupę PZU.

Sprawozdanie SFCR sporządzono zgodnie z przepisami:

- ustawy o działalności ubezpieczeniowej;
- rozporządzenia delegowanego;
- wytycznych EIOPA;
- rozporządzenia wykonawczego dotyczącego SFCR.

Wycenę aktywów, zobowiązań oraz środków własnych wykonano w oparciu o przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, rozporządzenia delegowanego oraz wytycznych EIOPA w sprawie ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, wytycznych EIOPA dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz wytycznych EIOPA w sprawie klasyfikacji środków własnych z uwzględnieniem wymogów dla grup kapitałowych.

SCR obliczany jest zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego i składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną. Podstawowym celem SCR jest jak najpełniejsze odzwierciedlenie ryzyk związanych z prowadzoną działalnością.

O ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty przedstawione w niniejszym sprawozdaniu wykazane są w milionach złotych.

Działalność i wyniki operacyjne Grupy PZU

Skonsolidowane aktywa Grupy PZU, na której czele stoi PZU, wynoszą wg MSSF 402 129 mln zł. Grupa PZU świadczy usługi w pięciu krajach w ramach działalności ubezpieczeniowej.

Jednostki Grupy PZU są aktywne nie tylko w ubezpieczeniach na życie i majątkowych, ale także w bankowości oraz obszarze produktów inwestycyjnych, emerytalnych i usług medycznych. W ramach partnerstw strategicznych świadczą usługi assistance dla klientów indywidualnych oraz przedsiębiorstw.

Grupa PZU posiada w swojej strukturze dwa banki - Alior Bank (w Grupie PZU od 2015 roku) i Pekao (w Grupie PZU od 2017 roku).

W ramach poszczególnych pozycji wyniku operacyjnego za 2021 rok Grupa PZU odnotowała:

- wzrost składki przypisanej brutto o 5,1% względem 2020 roku – do 25 080 mln zł dotyczył głównie ubezpieczeń pozakomunikacyjnych, w tym ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych w segmencie klienta korporacyjnego – w konsekwencji wznowienia długoterminowej umowy o wysokiej wartości i zwiększenia przypisu składki z umowy z klientem z branży paliwowo-energetycznej, a także ubezpieczeń OC pozostałych oraz NNW i pozostałych w segmencie klienta masowego, w tym głównie ubezpieczeń wypadku w rezultacie rozwoju sprzedaży ubezpieczeń oferowanych we współpracy z bankami Grupy do kredytów hipotecznych i pożyczek gotówkowych. Jednocześnie odnotowano wyższą składkę w ubezpieczeniach komunikacyjnych AC w obu segmentach, co jest efektem stopniowego ożywienia sprzedaży nowych pojazdów po okresie spowolnienia wywołanego pandemią COVID-19. W ubezpieczeniach na życie wzrost sprzedaży dotyczył produktów ochronnych indywidualnych w kanale bankowym, natomiast rozwój sprzedaży w spółkach bałtyckich dotyczył ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych AC i zdrowotnych. Po uwzględnieniu udziału reasekuratorów i zmiany stanu rezerwy składki składka zarobiona netto wyniosła 23 232 mln zł i była o 0,9% wyższa niż w 2020 roku;

- wyższe o 24,3% dochody z działalności inwestycyjnej – po uwzględnieniu kosztów odsetkowych¹ wyniosły 9 137 mln zł, podczas gdy w 2020 roku – 7 352 mln zł. Odnotowano wzrost dochodów z lokat wygenerowanych w działalności bankowej, który spowodowany był niższymi kosztami ryzyka w związku z zawiązaniem w ubiegłym roku dodatkowych rezerw kredytowych na prognozowane pogorszenie się jakości portfela kredytowego w Pekao i Alior Banku. Równocześnie przychody odsetkowe obu banków spadły rok do roku w wyniku utrzymującego się w pierwszych trzech kwartałach niskiego poziomu stóp procentowych. Dochody z działalności inwestycyjnej, z wyłączeniem działalności bankowej, spadły o 1,6% względem poprzedniego roku, jako wypadkowa spadku wyników z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych, niższego wyniku na odsetkowych instrumentach finansowych, w tym zabezpieczających, głównie ze względu na wzrosty rentowności w roku 2021 wobec spadków w analogicznym okresie roku 2020. Powyższe elementy były kompensowane lepszym wynikiem na notowanych instrumentach kapitałowych, w szczególności z tytułu wyższej wyceny spółki z branży logistycznej w efekcie wejścia na giełdę. Pozytywny efekt wzmocniły również wysokie wyniki portfela nieruchomości;
- wyższy o 1% względem 2020 roku poziom odszkodowań i wypłaconych świadczeń – wyniosły 15 731 mln zł. Wzrost dotyczył w szczególności ubezpieczeń na życie na skutek wzrostu świadczeń z tytułu śmierci ubezpieczonych i współubezpieczonych w 2021 roku, głównie w wyniku COVID-19, co jest skorelowane z częstością tych zdarzeń w całej populacji zgodnie z danymi GUS;
- wyższe o 7,7% koszty akwizycji – wzrosły z poziomu 3 317 mln zł w 2020 roku do 3 572 mln zł. Wzrost ten był w szczególności efektem zmiany mix-u produktów i kanałów sprzedaży w segmencie klienta masowego, w tym wyższego udziału kanałów multiagencyjnego i bankowego;
- wzrost o 3,5% kosztów administracyjnych – do 6 826 mln zł wobec 6 597 mln zł w 2020 roku, w tym głównie na działalności bankowej w związku z wyższymi kosztami integracji wynikającymi z przejęcia wydzielonej części Idea Banku przez Pekao, odbudowy zmiennych kosztów wynagrodzeń oraz rosnącej amortyzacji, co jest związane z inwestycjami w transformację Pekao. W działalności pozabankowej odnotowano wzrost kosztów osobowych w wyniku presji płacowej oraz utrzymania nieruchomości w wyniku indeksacji cen najmu i mediów;
- zmianę ujemnego salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych – do 2 315 mln zł wobec 3 990 mln zł w 2020 roku. Zmiana była głównie związana z jednorazowymi efektami z roku ubiegłego, tj. odpisem z tytułu utraty wartości wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Alior Banku (746 mln zł) i Pekao (555 mln zł), odpisem aktywów powstałych w wyniku nabycia Alior Banku (tj. znaku towarowego i relacji z klientami) w kwocie 161 mln zł oraz zmniejszeniem z 541 mln zł w 2020 roku do 396 mln zł w 2021 roku opłaty na BFG ze względu na niższą składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Jednocześnie wzrosły obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych (to rezultat wzrostu aktywów będących przedmiotem opodatkowania).

W 2021 roku Grupa PZU osiągnęła zwrot z kapitałów własnych (ROE)² na poziomie 18,6%, który był wyższy o 7,7 p.p. w stosunku do ubiegłego roku.

3 listopada 2021 roku agencja ratingowa S&P Global Ratings (S&P) potwierdziła rating siły finansowej i rating siły kredytowej dla PZU, PZU Życie i TUW PZUW na poziomie 'A-'. Perspektywa pozostała bez zmian (stabilna). W uzasadnieniu analitycy agencji wskazali na dwa kluczowe aspekty: utrzymanie przez PZU dobrych wyników finansowych oraz stabilnej pozycji kapitałowej.

¹ W tym: przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pozostałe przychody netto z inwestycji, wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej, koszty odsetkowe.

² Przypisane właścicielom jednostki dominującej.

System zarządzania

Obowiązujący w jednostkach Grupy PZU system zarządzania, w tym organizacja, jest adekwatny do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji, skali i złożoności ryzyk i wspiera skutecznie realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

System zarządzania jednostek Grupy PZU obejmuje w szczególności struktury organizacyjne oraz rozwiązania formalno-procesowe wymagane przepisami prawa oraz wynikające ze specyfiki wymogów regulacyjnych wobec poszczególnych typów jednostek. Podział kompetencji w ramach struktur organizacyjnych Zarządu pomiędzy poszczególne osoby uczestniczące w zarządzaniu jednostką jest określony poprzez system regulacji wewnętrznych i pełnomocnictw.

Modelowe rozwiązania są wypracowywane i implementowane na poziomie PZU. Wdrożenie ich w jednostkach Grupy PZU następuje z uwzględnieniem skali, specyfiki i charakteru prowadzonej przez nie działalności.

System zarządzania obejmuje w szczególności rozwiązania mające na celu zapewnienie przestrzegania przez jednostki Grupy PZU wymogów regulacyjnych oraz skuteczność i wydajność operacji oraz zabezpieczenie dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych.

W okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej PZU. Zmiany przedstawiono w części B.1.4.

Profil ryzyka

Profil ryzyka Grupy PZU wynika ze Strategii Grupy PZU oraz planów finansowych i jest okresowo monitorowany i kontrolowany. Ze względu na skalę działalności ubezpieczeniowej prowadzonej przez jednostki Grupy PZU oraz poziom zainwestowanych środków najistotniejszymi ryzykami są ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe oraz ryzyko związane z działalnością jednostek z innych sektorów finansowych. W ramach ostatniej pozycji najistotniejsze jest ryzyko kredytowe.

W ramach obowiązujących przepisów systemu WII, Grupa PZU wylicza SCR odpowiadający wielkości dopuszczonych środków własnych, które umożliwiają Grupie PZU pokrycie znacznych, nieprzewidzianych strat w przeciągu jednego roku, SCR ma zapewniać dostateczne zabezpieczenie interesów ubezpieczonych.

Ze względu na rodzaj działalności i istotne ryzyka, formuła standardowa, zaproponowana przez przepisy, dobrze obrazuje wymóg kapitałowy i dlatego jest stosowana przez Grupę PZU.

SCR dla Grupy PZU obejmuje m.in. ryzyka: aktuarialne, rynkowe, niewypłacalności kontrahenta i operacyjne oraz korektę z tytułu zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat. Ponadto, w wymogu kapitałowym w oddzielnej kategorii, uwzględnia się wymogi dla jednostek zależnych niepodlegających konsolidacji metodą pełną, w szczególności wymogi dla jednostek zależnych z innych niż ubezpieczeniowy sektorów finansowych.

SCR wyniósł na koniec 2021 roku 11 142 mln zł i wzrósł o 4% w stosunku do końca 2020 roku. Wzrost wynika w głównej mierze ze wzrostu ryzyka rynkowego w kapitałowym wymogu wypłacalności obliczonym na podstawie danych skonsolidowanych, a także ze wzrostu wymogu kapitałowego dla innych sektorów finansowych.

Wzrost wymogu kapitałowego dla ryzyka rynkowego był głównie konsekwencją wzrostu wymogów kapitałowych w podmodule ryzyka cen akcji w wyniku zmiany sposobu modelowania produktów unit-linked w PZU Życie w 2021 roku oraz w podmodule ryzyka cen nieruchomości w wyniku wzrostu wartości wyceny nieruchomości.

Wycena dla celów wypłacalności

Grupa PZU wycenia aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności w wartości godziwej. Wartość godziwą ustala się według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań. W przypadku braku aktywnego rynku, zastosowane zostały alternatywne metody wyceny spośród trzech dopuszczonych przepisami systemu WII: rynkowej, dochodowej lub kosztowej.

Najistotniejsze grupy aktywów według bilansu ekonomicznego Grupy PZU to: dłużne papiery wartościowe, udziały w jednostkach powiązanych, aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, pożyczki, nieruchomości.

Główne różnice w wycenie ww. aktywów w stosunku do wyceny w sprawozdaniu finansowym wg MSSF dotyczą dłużnych papierów wartościowych i pożyczek. Różnice te wynikają przede wszystkim z faktu, że w bilansie ekonomicznym ww. aktywa wycenione są w wartości godziwej, natomiast w sprawozdaniu finansowym wg MSSF stosowane są metody wyceny oparte na koszcie historycznym.

Udziały w jednostkach powiązanych w bilansie ekonomicznym wycenia się metodą proporcjonalnego udziału w funduszach własnych tych jednostek, obliczonych zgodnie z odpowiednimi zasadami sektorowymi (instytucje kredytowe, spółki zarządzające przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz nieregulowane jednostki prowadzące działalność finansową), skorygowaną metodą praw własności (udziały w jednostkach powiązanych, nienotowanych na aktywnych rynkach) lub alternatywną metodą wyceny (dla jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania).

Najistotniejsze grupy zobowiązań według bilansu ekonomicznego Grupy PZU to: rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, zobowiązania podporządkowane, rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz pozostałe zobowiązania.

W przypadku zobowiązań podporządkowanych różnica wyceny pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny – wg MSSF w zamortyzowanym koszcie, a dla celów bilansu ekonomicznego w wartości godziwej lecz bez korygowania własnego spreadu kredytowego z dnia powstania zobowiązania.

Grupa PZU wycenia rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości, której inny zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji (zakład odniesienia) mógłby zgodnie z oczekiwaniami zażądać za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się z najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, zgodnie z art. 225 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

W roku 2021 nastąpiła zmiana sposobu wyceny zobowiązań dla pozostałych ubezpieczeń typu unit-linked dostosowująca sposób wyceny do wytycznych nadzoru „Stanowisko UKNF dotyczące granicy umowy dla celów wyznaczania zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych”. Przeprowadzono ocenę zauważalności świadczenia/gwarancji, która wykazała zauważalność w jednym produkcie z jednorazową składką - Program Inwestycyjny PRESTIGE. Obecnie ubezpieczenia te wyceniane są na podstawie przepływów z zastosowaniem krótkiej granicy umowy, tj. bez uwzględnienia przepływów dotyczących przyszłych składek. Dokonano ponownej wyceny zobowiązań dla pozostałych ubezpieczeń typu unit-linked na początek okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy wartością najlepszego oszacowania na początek okresu sprawozdawczego wyznaczoną przy użyciu aktualnej metody wyceny, a wartością najlepszego oszacowania ustaloną na podstawie metody stosowanej do roku 2020 (wycena według wartości aktywów funduszy powiększonej o część składki za ochronę proporcjonalną do pozostałego okresu, za który została opłacona składka) wyniosła 348 mln zł. Korekta spowodowała obniżenie wartości najlepszego oszacowania.

W zakresie wyceny najlepszego oszacowania istotne zmiany założeń, przyjętych w ramach obliczeń w 2021 roku, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego, dotyczyły założeń ekonomicznych oraz innych niż ekonomiczne. W zakresie zmian założeń ekonomicznych w 2021 roku zmieniła się stopa wolna od ryzyka publikowana przez EIOPA, stosowana do dyskontowania przepływów, w przypadku założeń innych niż ekonomiczne zmiany dotyczyły przede wszystkim ubezpieczeń na życie i odnosiły się do założeń o indeksacjach w ubezpieczeniach kontynuowanych, śmiertelności (wzrost związany z pandemią COVID-19), kosztów, wypadkowości i rezygnacji.

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w sposobie wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Zarządzanie kapitałem

Celem polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU jest koncentracja na stopie zwrotu dla akcjonariuszy poprzez efektywne zarządzanie kapitałem, przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez akwizycje.

W 2021 roku Grupa PZU spełniała wymogi wypłacalności i posiadała dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności. Na 31 grudnia 2021 roku SCR dla Grupy PZU wynosił 11 142 mln zł, a dopuszczone środki własne na pokrycie SCR wyniosły 24 626 mln zł, w tym podstawowe środki własne w kategorii 1 – 21 497 mln zł oraz kategorii 2 – 3 129 mln zł, co zapewniało współczynnik pokrycia SCR dopuszczonymi środkami własnymi na poziomie 221%. Współczynnik ten był niższy niż na 31 grudnia 2020 roku o 15 p.p. MCR wyniósł 4 296 mln zł, a dopuszczone środki własne na pokrycie MCR - 15 385 mln zł, w tym podstawowe środki własne zaliczone do kategorii 1 – 14 526 mln zł oraz kategorii 2 – 859 mln zł, co zapewniało współczynnik pokrycia MCR dopuszczonymi środkami własnymi na poziomie 358% (o 54 p.p. mniej niż na 31 grudnia 2020 roku).

Spadek dopuszczonych środków własnych w stosunku do 2020 roku wyniósł 649 mln zł (spadek o 3%) i jest przede wszystkim wynikiem spadku nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w bilansie ekonomicznym o 1 682 mln zł, wynikającym z wypłaconej w 2021 roku dywidendy oraz wzrostu stóp procentowych, powodującego spadek wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych w bilansie WII, skompensowanym niższym o 1 054 mln zł w stosunku do 2020 roku odliczeniem z tytułu dywidendy i podatku od instytucji finansowych. Szczegółowe informacje w zakresie zmiany środków własnych zaprezentowano w punkcie E.1.2.

SCR w 2021 roku wzrósł o 4% w stosunku do 2020 roku, co wynikało w głównej mierze ze wzrostu ryzyka rynkowego w kapitałowym wymogu wypłacalności obliczonym na podstawie danych skonsolidowanych, a także ze wzrostu wymogu kapitałowego dla innych sektorów finansowych. MCR wzrósł o 14% w stosunku do 2020 roku. Było to spowodowane głównie wzrostem minimalnego wymogu kapitałowego w PZU wynikającym ze wzrostu wymogu kapitałowego tej jednostki.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

A.1.1. Nazwa i forma prawna

Jednostką dominującą w Grupie PZU jest PZU, Al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa.

PZU jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000009831.

A.1.2. Organ nadzoru sprawujący nadzór nad Grupą PZU

Organ nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad Grupą PZU:

Komisja Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa.

A.1.3. Biegły rewident Grupy PZU

Justyna Zań, nr w rejestrze 12750, działająca w imieniu firmy audytorskiej KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., nr 3546 na liście prowadzonej przez Polska Agencję Nadzoru Audytowego, ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa, Polska.

A.1.4. Udziałowcy posiadający znaczne pakiety akcji PZU

Na 31 grudnia 2021 roku akcjonariat PZU prezentował się następująco:

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
1	Skarb Państwa	295 217 300	34,1875%
2	Fundusze zarządzane przez Nationale Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna ¹⁾	45 167 000	5,2305%
3	Pozostali akcjonariusze	523 138 700	60,5820%
Razem		863 523 000	100,0000%

¹⁾ Liczba akcji posiadana przez fundusze na Nadzwyczajnym WZ PZU, które odbyło się dnia 12 października 2021 roku.

A.1.5. Prawna struktura Grupy PZU

Strukturę kapitałową Grupy PZU według stanu na 31 grudnia 2021 roku zaprezentowano w załączniku nr 1 do sprawozdania SFCR.

Informację na temat wszystkich jednostek Grupy PZU przedstawiono w formularzu S.32.01.22 stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania SFCR.

A.1.6. Istotne linie biznesowe Grupy PZU oraz istotne obszary geograficzne, na których Grupa PZU prowadzi działalność

Na czele Grupy PZU stoi PZU, którego tradycje sięgają 1803 roku, kiedy powstało pierwsze na ziemiach polskich towarzystwo ubezpieczeniowe. Skonsolidowane aktywa Grupy PZU wg MSSF wynoszą 402 129 mln zł. Grupa PZU świadczy usługi w pięciu krajach w ramach działalności ubezpieczeniowej. Oferuje produkty i usługi klientom indywidualnym, małym i średnim firmom oraz dużym podmiotom gospodarczym. Głównym, pod względem skali i liczby klientów, rynkiem działalności Grupy PZU jest Polska. Należące do Grupy spółki zależne odgrywają istotną rolę także w Litwie, Łotwie, Estonii i Ukrainie. Spółki Grupy oferują ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia majątkowe i zdrowotne, a także produkty bankowe, inwestycyjne, emerytalne i usługi medyczne.

Grupa PZU od wielu lat zapewnia ochronę ubezpieczeniową we wszystkich najważniejszych dziedzinach życia prywatnego, publicznego i gospodarczego, chroniąc życie, majątek i zdrowie swoich klientów. Liderami rynku ubezpieczeniowego w Polsce są PZU (ubezpieczenia majątkowe i osobowe, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, mieszkań i budynków, rolne, odpowiedzialności cywilnej) i PZU Życie (ubezpieczenia na życie). Na koniec 2021 roku najistotniejszą grupę produktów stanowią ubezpieczenia komunikacyjne, zarówno pod względem liczby umów ubezpieczenia, jak również udziału składki w łącznej wartości składki przypisanej brutto. Od 2014 roku, po akwizycji spółki Link4, Grupa oferuje ubezpieczenia pod dwiema markami: najbardziej rozpoznawalną, szczytującą się ponad 200-letnią tradycją marką PZU i znacznie młodszą, kojarzoną z kanałami sprzedaży direct marką Link4. W 2015 roku utworzono trzecią markę, TUV PZUW, czyli Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, który sprzedaje i obsługuje ubezpieczenia dla firm z różnych branż, koncentrując się na współpracy z dużymi podmiotami gospodarczymi i podmiotami medycznymi (szpitale i przychodnie), a także dla instytucji kościelnych i jednostek samorządu terytorialnego. Grupa PZU jest także liderem rynku ubezpieczeń w krajach bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia). Prowadzi ponadto działalność ubezpieczeniową w Ukrainie.

Podstawowym rynkiem działalności Grupy jest Polska, gdzie osiąga 91,2% przychodów (mierzonych składką przypisaną brutto). Działalność ubezpieczeniowa w krajach bałtyckich oraz w Ukrainie generuje 8,8% przychodów (1,4% spółki ukraińskiej).

Grupa PZU działa w Polsce pod dwiema markami: bardziej tradycyjną - marką PZU i skierowaną do klientów preferujących kanały sprzedaży elektronicznej - marką Link4. Będąc pierwszą firmą na rynku ubezpieczeniowym w Polsce sprzedającą produkty przez telefon, Link4 wciąż pozostaje jednym z liderów ubezpieczeń direct, rozszerzając swoją działalność o współpracę z multiagencjami, bankami oraz partnerami strategicznymi. Link4 oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, mieszkaniowe, turystyczne oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

TUV PZUW oferuje swoim klientom elastyczne programy ubezpieczeniowe, dopasowane do potrzeb ubezpieczonych pod względem zakresu i kosztów ochrony. Sprzedaje i obsługuje ubezpieczenia gospodarcze dla różnych branż, koncentrując się na współpracy z dużymi podmiotami gospodarczymi, medycznymi (szpitale i przychodnie), kościelnymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

W ramach Grupy PZU działalnością na polskim rynku ubezpieczeń na życie zajmuje się PZU Życie, oferując szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów na życie, które do celów zarządczych raportowane i analizowane są w podziale na trzy segmenty: ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane, ubezpieczenia indywidualne oraz kontrakty inwestycyjne.

Dynamicznie rozwijając portfel oferowanych produktów i usług, łącznie PZU, Link4, TUV PZUW utrzymują pozycję lidera polskiego rynku ubezpieczeń majątkowych (32,5% udziału w rynku) i ubezpieczeń na życie (43,7% - udział PZU Życie w segmencie składki płaconej okresowo) - dane na koniec 2021 roku.³

Poza Polską Grupa PZU świadczy usługi ubezpieczeniowe poprzez spółki: LD (Litwa), PZU Kindlustus (oddział LD w Estonii), PZU LT GD (w zakresie ubezpieczeń na życie, Litwa), Balta (Łotwa), PZU Ukraina (w zakresie ubezpieczeń majątkowych

³ Zgodnie z KNF, Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2021; tzn. rynek oraz udziały w rynku z uwzględnieniem reasekuracji czynnej PZU wobec Link4 i TUV PZUW.

i osobowych) oraz PZU Ukraina Życie. W 2021 roku Grupa PZU zajęła pierwsze miejsce pod względem składki przypisanej na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na Litwie i na Łotwie.

Grupa PZU posiada w swojej strukturze dwa banki - Alior Bank (od 2015 roku) i Pekao (od 2017 roku), odgrywające ważną rolę na krajowym rynku finansowym.

Pekao założono w 1929 roku. To uniwersalny bank komercyjny, oferujący pełen zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, prowadzący działalność głównie w Polsce.

Alior Bank jest uniwersalnym bankiem depozytowo – kredytowym, który powstał w 2008 roku jako start-up. Alior Bank w swojej działalności łączy zasady tradycyjnej bankowości z innowacyjnymi rozwiązaniami, dzięki którym wyznacza nowe trendy w usługach finansowych.

Współpraca z bankami otworzyła Grupie PZU ogromne możliwości rozwoju, szczególnie w zakresie integracji i koncentracji usług wokół klienta na każdym etapie jego rozwoju osobistego i zawodowego. Współpraca w ramach segmentu bankowego stanowi dla PZU dodatkową płaszczyznę do budowania trwałych relacji z klientami.

W ramach obszarów komplementarnych do działalności ubezpieczeniowej, Grupa PZU oferuje pod marką PZU Inwestycje szeroki wachlarz produktów inwestycyjnych – otwartych i zamkniętych funduszy inwestycyjnych, jak i produktów emerytalnych - otwarty fundusz emerytalny, indywidualne konta emerytalne, indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego z dobrowolnym funduszem emerytalnym, pracownicze programy emerytalne. TFI PZU prowadzi również działalność lokacyjną w zakresie środków własnych Grupy PZU.

W dążeniu do coraz lepszego i pełniejszego zaspokajania potrzeb klientów Grupa PZU intensywnie rozwija segment ubezpieczeń zdrowotnych, wraz z towarzyszącymi usługami opieki medycznej, pod marką PZU Zdrowie. Obszar zdrowia obejmuje trzy rodzaje działań:

- sprzedaż produktów zdrowotnych w formie ubezpieczeń (ubezpieczenia na życie i zdrowie oraz ubezpieczenia zdrowotne majątkowe i pozostałe osobowe);
- sprzedaż produktów pozaubezpieczeniowych (medycyna pracy, abonamenty medyczne, partnerstwa i programy profilaktyczne);
- budowę własnej infrastruktury medycznej o jednolitym standardzie (placówek medycznych i rozwiązań obsługi pacjenta) w celu zapewnienia jak najlepszego dostępu do świadczonych usług medycznych i realizacji celów przychodowych.

Szczegółowe informacje na temat składek, odszkodowań i świadczeń oraz kosztów w podziale na linie biznesowe w systemie WII i według kraju zawierają formularze QRT S.05.01.02 oraz S.05.02.01, stanowiące odpowiednio załączniki nr 3 i 4 do sprawozdania SFCR.

A.1.7. Wszelkie istotne zdarzenia gospodarcze i inne, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym i które wywarły istotny wpływ na Grupę PZU

A.1.7.1. Pandemia COVID-19

Informacje dotyczące wpływu pandemii COVID-19 zaprezentowano w punktach A.2.3.1 i C.1.3.

Na dzień podpisania sprawozdania SFCR nie stwierdzono istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Przyjmując to założenie, Zarząd PZU uwzględnił w swojej ocenie wpływ czynników obarczonych niepewnością, a w szczególności pandemii COVID-19 na sytuację makroekonomiczną i własną działalność, w tym wycenę najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, sytuację płynnościową oraz adekwatność kapitałową.

A.1.7.2. Podział zysku

W odniesieniu do podziału zysku za 2020 rok i za lata poprzednie, podziałowi podlega wyłącznie zysk wykazany w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU sporządzonym zgodnie z PSR.

16 czerwca 2021 roku ZWZ PZU dokonało podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku, w kwocie 1 919 mln zł powiększonego o kwotę 2 064 mln zł przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, to jest wynoszącego łączną kwotę 3 983 mln zł, przeznaczając:

- 3 022 mln zł (to jest 3,50 zł na jedną akcję) na wypłatę dywidendy;
- 954 mln zł na kapitał zapasowy;
- 7 mln zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Uchwalony podział zysku był zgodny z Polityką kapitałową i dywidendową oraz uwzględniał zalecenia zawarte w stanowisku KNF w sprawie polityki dywidendowej w 2021 roku z 16 grudnia 2020 roku.

Do dnia podpisania niniejszego sprawozdania Zarząd PZU nie podjął decyzji w sprawie propozycji podziału zysku za 2021 rok.

A.1.7.3. Transakcje przejęcia

Idea Bank

30 grudnia 2020 roku BFG podjął decyzję o zastosowaniu wobec Idea Banku instrumentu przymusowej restrukturyzacji ze względu na spełnienie następujących przesłanek:

- zagrożenia upadłością Idea Banku;
- brak przesłanek wskazujących, że możliwe działania nadzorcze lub działania Idea Banku pozwolą we właściwym czasie usunąć zagrożenie upadłością;
- wszczęcie przymusowej restrukturyzacji wobec Idea Banku było konieczne w interesie publicznym, rozumianym jako stabilność sektora finansowego.

Instrument przymusowej restrukturyzacji zastosowany przez BFG względem Idea Banku polegał na przejęciu z dniem 3 stycznia 2021 roku przez Pekao ze skutkiem określonym w art. 176 ust. 1 ustawy o BFG przedsiębiorstwa Idea Banku, obejmującego ogół jego praw majątkowych oraz zobowiązań według stanu na koniec dnia wszczęcia przymusowej restrukturyzacji, tj. 31 grudnia 2020 roku („Transakcja”), z wyłączeniem określonych praw majątkowych i zobowiązań wskazanych w decyzji BFG.

Przejęcie Idea Banku nie wiązało się z przekazaniem zapłaty przez Pekao. W wyniku Transakcji Grupa PZU przejęła aktywa i zobowiązania Idea Banku, których łączna szacunkowa wartość godziwa była ujemna. Pekao nie nabył wszystkich aktywów Idea Banku, w szczególności nie przejął akcji oraz udziałów w spółkach zależnych i stowarzyszonych z Idea Bankiem.

Biorąc pod uwagę powyższe, 8 stycznia 2021 roku Pekao otrzymał od BFG wsparcie w postaci przyznanej dotacji w kwocie 193 mln zł w celu pokrycia różnicy pomiędzy wartością przejmowanych zobowiązań i wartością przejmowanych praw majątkowych Idea Banku. Jako nieodłączny element całości Transakcji Pekao otrzymał również od BFG gwarancję pokrycia strat wynikających z ryzyka związanego z prawami majątkowymi lub zobowiązaniami podmiotu w restrukturyzacji, o której mowa w art. 112 ust. 3 pkt 1 ustawy o BFG („Gwarancja Pokrycia Strat”), która obejmuje gwarancję pokrycia strat wynikających z ryzyka kredytowego związanego z aktywami kredytowymi („Gwarancja CRM”) oraz gwarancję pokrycia strat (innych niż straty wynikające z ryzyka kredytowego) związanych z Przejmowaną Działalnością („Gwarancja na pozostałe ryzyka”).

Krajowy Integrator Płatności SA

31 marca 2021 roku Pekao zamknął transakcję zakupu, w wyniku której stał się właścicielem 210 641 akcji stanowiących 38,33% w kapitale i uprawniających do 38,33% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki Krajowy Integrator Płatności SA, operatora systemu Tpay.com. Cena nabycia wyniosła 42 mln zł. Dzięki transakcji, Pekao zaoferuje klientom biznesowym w pełni kompleksową ofertę akceptacji płatności, uzupełnioną o produkty dla dynamicznie rosnącego sektora sprzedaży internetowej.

NZOZ Grupa Medical sp. z o.o.

31 maja 2021 roku Bonus-Diagnosta sp. z o.o. za 4 mln zł nabyła 100% udziałów spółki NZOZ Grupa Medical sp. z o.o. 2 listopada 2021 roku zarejestrowano połączenie Bonus-Diagnosta sp. z o.o. (spółka przejmująca) z NZOZ Grupa Medical sp. z o.o. (spółka przejmowana), w wyniku którego NZOZ Grupa Medical sp. z o.o. przestał istnieć pod swoją firmą.

PeUF sp. z o.o.

20 lipca 2021 roku Pekao Leasing sp. z o.o. nabył 100 udziałów spółki PeUF sp. z o.o., stanowiących 100% w kapitale i głosach spółki za łączną cenę 5 tys. zł.

A.1.8. Uproszczony schemat struktury organizacyjnej PZU

Schemat struktury organizacyjnej PZU stanowi załącznik nr 5 do sprawozdania SFCR.

A.2. Wynik z działalności operacyjnej

Składki, odszkodowania oraz koszty w podziale na linie biznesowe przedstawia formularz QRT S.05.01.02 stanowiący załącznik nr 3 do sprawozdania SFCR.

Wszystkie informacje zaprezentowane w tym rozdziale są zgodne z MSSF, za wyjątkiem informacji o składkach, zaprezentowanej w części A.2.2.1, ujawnionych spójnie z informacją o segmentach zawartą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, sporządzaną zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości obowiązującymi w kraju siedziby danej jednostki Grupy PZU.

A.2.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik operacyjny Grupy PZU

Zysk z działalności operacyjnej za 2021 rok wyniósł 7 469 mln zł i był wyższy o 84,1% (3 411 mln zł) w stosunku do wyniku za 2020 rok.

Na wysokość zysku z działalności operacyjnej miały w szczególności wpływ:

- wyższe wyniki związane z działalnością bankową (wynik operacyjny segmentu bankowego wyniósł w 2021 roku 3 779 mln zł wobec 194 mln zł w 2020 roku). W analogicznym okresie ubiegłego roku miał miejsce jednorazowy efekt odpisu z tytułu utraty wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Alior Banku (746 mln zł) i Pekao (555 mln zł) oraz odpis aktywów powstałych w wyniku nabycia Alior Banku (tj. znaku towarowego i relacji z klientami) w kwocie 161 mln zł. Na wzrost wyników miały również wpływ niższe o 1 490 mln zł niż przed rokiem koszty ryzyka związane z zawiązaniem dodatkowych rezerw na oczekiwane straty kredytowe oraz odpisami z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych;
- wzrost wyceny akcji spółki z branży logistycznej w efekcie wejścia na giełdę. Wynik z tego tytułu w 2021 roku osiągnął 485,3 mln zł;
- wzrost składki przypisanej brutto o 5,1% – do 25 080 mln zł. Dotyczył głównie ubezpieczeń pozakomunikacyjnych, w tym ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych w segmencie klienta korporacyjnego w konsekwencji wznowienia długoterminowej umowy o wysokiej wartości i zwiększenia przypisu składki z umowy z klientem z branży paliwowo-energetycznej, oraz ubezpieczeń OC pozostałych oraz NNW i pozostałych w segmencie klienta masowego, w tym głównie ubezpieczeń wypadku w rezultacie rozwoju sprzedaży ubezpieczeń oferowanych we współpracy z bankami Grupy do kredytów hipotecznych i pożyczek gotówkowych. Jednocześnie odnotowano wyższą składkę w ubezpieczeniach komunikacyjnych AC w obu segmentach - wpływ stopniowego ożywienia sprzedaży nowych pojazdów po okresie spowolnienia wywołanego pandemią COVID-19. W ubezpieczeniach na życie wzrost sprzedaży dotyczył produktów ochronnych indywidualnych w kanale bankowym, natomiast rozwój sprzedaży w spółkach bałtyckich dotyczył

ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych AC i zdrowotnych. Po uwzględnieniu udziału reasekuratorów i zmiany stanu rezerwy składki składka zarobiona netto wyniosła 23 232 mln zł i była o 0,9% wyższa niż w 2020 roku;

- wyższy wynik na ubezpieczeniach indywidualnych (wynik na ubezpieczeniach segmentu wyniósł w 2021 roku 255 mln zł wobec 244 mln zł w 2020 roku) przy rosnącym portfelu produktów ochronnych w kanale bankowym i produktów terminowych sprzedawanych w sieci własnej i wyższym poziomie kosztów działalności ubezpieczeniowej;
- niższy wynik na ubezpieczeniach w segmencie klienta korporacyjnego (wynik na ubezpieczeniach segmentu wyniósł w 2021 roku 294 mln zł wobec 313 mln zł w 2020 roku), będący wypadkową spadku rentowności ubezpieczeń komunikacyjnych przy niższej szkodowości portfela ubezpieczeń pozakomunikacyjnych, w tym ubezpieczeń szkód spowodowanych żywiołami, odpowiedzialności cywilnej oraz różnych ryzyk finansowych;
- niższa rentowność w segmencie ubezpieczeń masowych (wynik na ubezpieczeniach segmentu wyniósł w 2021 roku 1 251 mln zł wobec 1 671 mln zł w 2020 roku), która była efektem spadku składki zarobionej netto, przy wzroście szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz wyższym poziomie wskaźnika kosztów akwizycji;
- spadek rentowności w ubezpieczeniach grupowych i indywidualnie kontynuowanych (wynik na ubezpieczeniach segmentu wyniósł w 2021 roku 870 mln zł wobec 1 391 mln zł w 2020 roku), jako efekt wzrostu szkodowości z tytułu zgonów ubezpieczonych i współubezpieczonych w grupowym portfelu ochronnym oraz w ubezpieczeniach kontynuowanych.

Podstawowe wielkości wyniku operacyjnego Grupy PZU wg MSSF (mln zł)	2021	2020
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	25 080	23 866
Składki zarobione netto	23 232	23 024
Przychody netto z tytułu prowizji i opłat	3 544	3 166
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	9 555	8 486
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(15 731)	(15 580)
Koszty akwizycji	(3 572)	(3 317)
Koszty administracyjne	(6 826)	(6 597)
Koszty odsetkowe	(418)	(1 134)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(2 315)	(3 990)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	7 469	4 058

A.2.2. Przychody

A.2.2.1. Składki

W 2021 roku Grupa PZU zebrała składki brutto o wartości 25 080 mln zł, czyli o 5,1% (1 214 mln zł) więcej niż w 2020 roku.

Na zmianę przypisu składki brutto (z wyłączeniem składki między segmentami) największy wpływ miały:

- wzrost o 695 mln zł (+6,8% r/r, do poziomu 10 895 mln zł) sprzedaży w segmencie klienta masowego w Polsce – dotyczył zwłaszcza ubezpieczeń NNW i pozostałych, głównie ubezpieczeń wypadku w rezultacie rozwoju sprzedaży ubezpieczeń oferowanych we współpracy z bankami Grupy do kredytów hipotecznych i pożyczek gotówkowych, ubezpieczeń szkód spowodowanych żywiołami i pozostałych szkód rzeczowych, głównie ubezpieczeń upraw wskutek wyższej niż przed rokiem puli dotacji z budżetu państwa oraz ubezpieczeń komunikacyjnych AC w efekcie wzrostu liczby ubezpieczeń oraz wyższej średniej ceny;
- wzrost o 237 mln zł (+8,0%, do poziomu 3 199 mln zł) przypisu składki w segmencie klienta korporacyjnego – w tym ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych w segmencie klienta korporacyjnego w konsekwencji wznowienia długoterminowej umowy o wysokiej wartości i zwiększenia przypisu składki z umowy z klientem z branży paliwowo-energetycznej;
- wzrost o 221 mln zł (+11,1% r/r, do poziomu 2 206 mln zł) sprzedaży w spółkach zagranicznych w tym głównie ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych AC oraz zdrowotnych w krajach bałtyckich;

- wzrost o 38 mln zł (+2,2% r/r, do poziomu 1 750 mln zł) przypisu składki w segmencie ubezpieczeń indywidualnych na życie, głównie w związku z rozwojem sprzedaży produktów ochronnych oferowanych we współpracy z bankami oraz stale rosnącym przypisem składki produktów ochronnych o charakterze kapitałowym i terminowym oferowanych w kanałach własnych;
- wzrost o 23 mln zł (+0,3% r/r, do poziomu 7 030 mln zł) sprzedaży ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych – w szczególności zdrowotnych zawieranych w formie grupowej lub kontynuowanej oraz aktywnej dosprzedaży innych ubezpieczeń dodatkowych w produktach indywidualnie kontynuowanych.

Przypis składki brutto (na zewnątrz) z segmentu ubezpieczeń (mln zł), lokalne standardy rachunkowości	2021	2020
RAZEM	25 080	23 866
Razem ubezpieczenia majątkowe i osobowe – Polska (składka przypisana na zewnątrz)	14 094	13 162
Ubezpieczenia masowe Polska	10 895	10 200
OC komunikacyjne	4 199	4 205
AC komunikacyjne	2 688	2 513
Inne produkty	4 008	3 482
Ubezpieczenia korporacyjne Polska	3 199	2 962
OC komunikacyjne	645	677
AC komunikacyjne	718	669
Inne produkty	1 836	1 616
Razem ubezpieczenia na życie - Polska	8 780	8 719
Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane - Polska	7 030	7 007
Ubezpieczenia indywidualne - Polska	1 750	1 712
Razem ubezpieczenia majątkowe i osobowe - kraje bałtyckie i Ukraina	2 025	1 827
Kraje bałtyckie	1 777	1 613
Ukraina	248	214
Razem ubezpieczenia na życie - kraje bałtyckie i Ukraina	181	158
Kraje bałtyckie	90	81
Ukraina	91	77

A.2.2.2. Przychody netto z tytułu prowizji i opłat

W 2021 roku przychody netto z tytułu prowizji i opłat wyniosły 3 544 mln zł i były o 378 mln zł, a więc o 11,9% wyższe niż w poprzednim roku.

Na wysokość przychodów złożyły się głównie:

- przychody netto z tytułu prowizji i opłat w działalności bankowej – w wysokości 2 911 mln zł, wyższe o 389 mln zł, a więc 15,4% w stosunku do poprzedniego roku. Wyższe przychody banki osiągnęły głównie dzięki prowizjom od udzielanych kredytów, pożyczek i leasingu, co wynikało z wyższej sprzedaży produktów oraz dostosowaniu oferty do zmieniających się warunków rynkowych, a także marżom od transakcji wymiany walut, co wiązało się z większą aktywnością gospodarczą klientów, która stopniowo powraca do funkcjonowania w sposób sprzed pandemii COVID-19;
- przychody z tytułu ubezpieczeń emerytalnych – w wysokości 154 mln zł, wyższe o 24 mln zł, a więc 18,5%, w stosunku do poprzedniego roku; wzrost dotyczył przychodów z tytułu rachunku rezerwowego jak również przychodów z tytułu wynagrodzenia za zarządzanie;
- przychody i opłaty od funduszy i towarzystw funduszy inwestycyjnych – w wysokości 474 mln zł, niższe o 35 mln zł, a więc o 6,9%, w stosunku do 2020 roku.

A.2.3. Koszty

A.2.3.1. Odszkodowania i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Odszkodowania i świadczenia netto (z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) osiągnęły w 2021 roku wartość 15 731 mln zł i były o 1,0% wyższe niż w poprzednim roku (wzrost o 151 mln zł). Na zmianę wpłynęły przede wszystkim:

- w ubezpieczeniach na życie wzrost świadczeń z tytułu śmierci ubezpieczonych i współubezpieczonych w 2021 roku, głównie w wyniku COVID-19, co jest skorelowane z częstością tych zdarzeń w całej populacji zgodnie z danymi GUS;
- wyższe świadczenia na dodatkach związane z leczeniem szpitalnym i operacjami chirurgicznymi oraz trwałym inwalidztwem i uszczerbkiem w ubezpieczeniach grupowych i kontynuowanych, co wynikało z wyjątkowo niskich świadczeń w zeszłym roku w związku z niższą aktywnością związaną z początkiem pandemii;
- spadek rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach na życie o charakterze inwestycyjnym zarówno w efekcie niższych wpłat na rachunki funduszy kapitałowych, jak również w wyniku niższych wyników z działalności lokacyjnej względem wyników osiągniętych w roku ubiegłym (drugi efekt bez wpływu na wynik netto Grupy PZU; pozycja jest pochodną niższych wyników z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów na pokrycie produktów inwestycyjnych);
- wzrost szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych będący wypadkową wyższej częstości szkód w OC komunikacyjnym (stopniowy powrót do naturalnych przebiegów szkodowych po okresie pandemii) w segmencie ubezpieczeń masowych oraz ograniczenia średniej wypłaty;
- niższy niż przed rokiem poziom szkód powodowanych przez zjawiska atmosferyczne w segmencie klienta masowego - w tym opadów deszczu i gradu;
- poprawa wskaźnika szkodowości w grupie ubezpieczeń szkód powodowanych żywiołami oraz ubezpieczeniach różnych ryzyk finansowych w segmencie klienta korporacyjnego (w 2020 roku wyższa szkodowość portfela ubezpieczeń podmiotów medycznych).

A.2.3.2. Koszty akwizycji i administracyjne

Koszty akwizycji wzrosły w 2021 roku o 255 mln zł w stosunku do poprzedniego roku, a więc o 7,7% i wyniosły 3 572 mln zł. Wzrost to głównie efekt zmiany mix-u produktów i kanałów sprzedaży, w tym wyższego udziału kanałów multiagencyjnego i bankowego w segmencie klienta masowego.

Koszty administracyjne Grupy PZU wyniosły w 2021 roku 6 826 mln zł wobec 6 597 mln zł rok wcześniej, a więc były o 229 mln zł wyższe. Wzrost dotyczył głównie działalności bankowej i związany był z wyższymi kosztami integracji wynikającymi z przejęcia wydzielonej części Idea Banku przez Pekao, odbudowy zmiennych kosztów wynagrodzeń oraz rosnącej amortyzacji, co jest związane z inwestycjami w transformację Banku. W działalności pozabankowej odnotowano wzrost kosztów osobowych w wyniku presji płacowej oraz utrzymania nieruchomości w wyniku indeksacji cen najmu i mediów.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.3.1. Wynik netto na działalności inwestycyjnej i koszty odsetkowe

W 2021 roku wynik netto działalności inwestycyjnej⁴ z uwzględnieniem kosztów odsetkowych, bez Pekao i Alior Banku, wyniósł 2 012 mln zł i był niższy niż w ubiegłym roku o 32 mln zł.

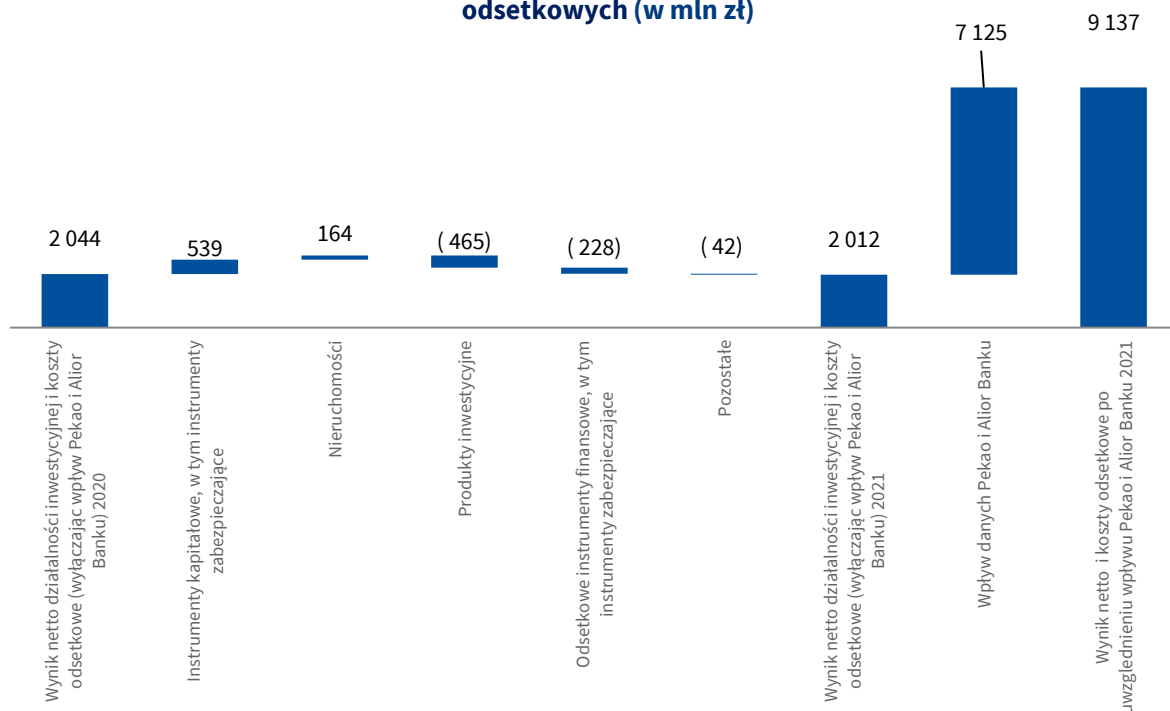
Następujące czynniki miały wpływ na osiągnięte dochody:

- niższy wynik z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych. Same wyniki z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych nie mają wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ są równoważone przez zmianę poziomu odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto;
- niższy wynik na odsetkowych instrumentach zabezpieczających głównie ze względu na wzrosty rentowności w roku 2021 wobec spadków w analogicznym okresie roku 2020.

Spadki zostały częściowo skompensowane:

- wyższymi wynikami na notowanych instrumentach kapitałowych, głównie ze względu na wzrost wyceny spółki z branży logistycznej;
- wzrostem wyników funduszy nieruchomości w efekcie rozliczenia zysków deweloperskich.

Zmiana wyniku netto działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu kosztów odsetkowych (w mln zł)

⁴ Wynik netto działalności inwestycyjnej obejmuje przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pozostałe przychody netto z inwestycji, wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, zmianę wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, zmianę netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej.

A.3.2. Sekurytyzacja

W 2021 roku Alior Bank posiadał umowę z 7 grudnia 2018 roku o objęcie sekurytyzacją syntetyczną portfela kredytów biznesowych do wartości 1 500 mln zł zawartą z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI) oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) jako kontrgwarantem. Sekurytyzacja została w 2021 roku zakończona.

A.4. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych było w 2021 roku ujemne i wyniosło 2 315 mln zł wobec także ujemnego, wynoszącego 3 990 mln zł, salda w 2020 roku. Miały na to w szczególności wpływ następujące czynniki:

- w analogicznym okresie ubiegłego roku efekty jednorazowe: odpis z tytułu utraty wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Alior Banku – w wysokości 746 mln zł i Pekao – w wysokości 555 mln zł oraz odpis aktywów powstałych w wyniku nabycia Alior Banku (tj. znaku towarowego i relacji z klientami) w kwocie 161 mln zł;
- mniejsze opłaty na BFG – spadły z 541 mln zł w 2020 roku do 396 mln zł w 2021 roku ze względu na niższą składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków;
- większe obciążenie podatkiem od instytucji finansowych – wzrosło dla Grupy PZU (z działalności ubezpieczeniowej i bankowej łącznie) z 1 203 mln zł w 2020 roku do 1 290 mln zł w 2021 roku, co było efektem wyższego obciążenia działalności bankowej ze względu na wzrost aktywów będących podstawą opodatkowania (stawka podatku bankowego nie uległa zmianie);
- niższe o 133 mln zł koszty utworzenia rezerw, w tym głównie bankowych rezerw na potencjalne koszty zwrotów kredytów oraz na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich;
- niższe o 45 mln zł koszty amortyzacji wartości niematerialnych nabytych w transakcjach przejęcia spółek;
- rozwiązanie w ubiegłym roku rezerwy w wysokości 57 mln zł na karę nałożoną na PZU decyzją prezesa UOKiK z 30 grudnia 2011 roku.

A.5. Wszelkie inne informacje

A.5.1. Opis struktury prawnej oraz zarządczej i organizacyjnej Grupy PZU, w tym opis wszystkich jednostek zależnych, znaczących podmiotów powiązanych w rozumieniu art. 256a dyrektywy WII oraz istotnych oddziałów w rozumieniu art. 354 ust. 1 rozporządzenia delegowanego

Opis struktury prawnej Grupy PZU przedstawia schemat stanowiący załącznik nr 1 do sprawozdania SFCR. Sposób zarządzania i organizacji Grupy PZU opisano w części B.1. Informację na temat wszystkich jednostek Grupy PZU przedstawiono w formularzu S.32.01.22, stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania SFCR.

A.5.2. Znaczące transakcje z jednostkami powiązanymi kapitałowo

Zgodnie z decyzją KNF z 24 marca 2017 roku wydaną na podstawie art. 402 ust. 4 ustawy działalności ubezpieczeniowej za znaczące transakcje dla każdego zakładu ubezpieczeń wchodzącego w skład Grupy PZU uznawane są transakcje zawierane z innym podmiotem z Grupy PZU na kwotę większą lub równą niższej z dwóch wartości wyznaczonej dla danego zakładu ubezpieczeń:

- 5% SCR;
- 2% rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg systemu WII, nie mniej niż 1 mln zł.

Dla PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie, jako podmiotów wyłączonych z konsolidacji pełnej na potrzeby wypłacalności na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, transakcja uznana jest za znaczącą, jeżeli jest równa lub większa od wartości wyliczonej jako 2% rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tych spółek wg MSSF.

Progi uznania transakcji wewnątrzgrupowej zakładu ubezpieczeń za znaczącą zgodnie z powyższymi zasadami wyniosły na 31 grudnia 2021 roku:

Zakład ubezpieczeń	Próg w mln zł
PZU	345
PZU Życie	145
LD	16
Link4	8
Balta	6
TUW PZUW	5
PZU Ukraina	4
PZU LT GD	3
PZU Ukraina Życie	3

A.5.2.1. Wypłata dywidendy PZU Życie

15 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Życie podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy jednemu akcjonariuszowi PZU w wysokości 1 217 mln zł. Wypłaty dokonano 4 października 2021 roku.

A.5.2.2. Reasekuracja

W 2021 roku PZU jako reasekurator miał zawarte umowy reasekuracji z jednostkami zależnymi jako cedentami. Składka przypisana brutto w podziale na reasekurowane jednostki zależne z umów reasekuracji w 2021 roku wyniosła:

- Link4 – 680 mln zł,
- TUW PZUW – 443 mln zł,
- PZU Ukraina – 1 mln zł,
- LD – 32 mln zł,
- Balta – 21 mln zł.

W wyniku zawartych umów PZU ponosi koszty wypłaty odszkodowań i likwidacji szkód wobec jednostek zależnych. W 2021 roku wyniosły one:

- Link4 – 394 mln zł,
- TUW PZUW – 89 mln zł,
- PZU Ukraina – 23 mln zł,
- LD – 12 mln zł,
- Balta – 14 mln zł.

W związku z zawartymi umowami reasekuracji PZU poniósł w 2021 roku koszty prowizji reasekuracyjnych (łącznie z udziałem w zyskach reasekuratorów) wobec jednostek zależnych:

- Link4 – 193 mln zł,
- TUW PZUW – 24 mln zł,
- PZU Ukraina – (1) mln zł,
- LD – 3 mln zł,
- Balta – 2 mln zł.

A.5.2.3. Zaangażowanie w lokaty i rachunki bankowe

W 2021 jednostki Grupy PZU prowadzące działalność ubezpieczeniową lokowały swoje środki w rachunki bieżące i depozyty bankowe w Alior Banku i Pekao. Na 31 grudnia 2021 roku PZU Życie wykazał zaangażowanie wobec Alior Banku z tytułu otwartych rachunków i depozytów bankowych w wysokości 289 mln zł. Wartość środków Link4 na otwartych rachunkach i depozytach bankowych w Pekao na 31 grudnia 2021 roku wyniosła 10 mln zł.

A.5.2.4. Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży

W 2021 roku jednostki Grupy PZU prowadzące działalność ubezpieczeniową zawierały transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży z Pekao. Łączna wartość tych transakcji w ciągu roku dla spółek PZU i PZU Życie wyniosła odpowiednio 13 189 mln zł i 1 415 mln zł.

A.5.2.5. Zakup dłużnych papierów wartościowych

W 2021 roku PZU i PZU Życie dokonywały transakcji zakupu dłużnych papierów wartościowych z Pekao. Wartość tych zakupów w 2021 roku wyniosła dla PZU i PZU Życie odpowiednio 744 mln zł i 232 mln zł.

A.5.2.6. Transakcje na jednostkach uczestnictwa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI PZU

Znaczącymi transakcjami na jednostkach uczestnictwa i certyfikatach inwestycyjnych, zarządzanych przez TFI PZU, zawartymi w 2021 roku przez jednostki Grupy PZU było odkupienie od PZU Życie jednostek uczestnictwa w PZU SFIO Universum o wartości 750 mln zł, a także objęcie przez PZU nowej emisji jednostek uczestnictwa w PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 o wartości 528 mln zł, co wynikało z połączenia PZU FIZ AN Sektora Nieruchomości (fundusz przejmowany) z PZU FIZ AN Sektora Nieruchomości 2 (fundusz przejmujący).

A.5.2.7. Wypłata dywidendy przez LD i Balta

28 kwietnia 2021 roku PZU jako jedyny akcjonariusz LD podjął uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy. Wartość dywidendy dla PZU wyniosła 69 mln zł. Wypłaty dokonano 30 kwietnia 2021 roku.

17 listopada 2021 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Balta podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy. Wartość dywidendy dla PZU wyniosła 55 mln zł. Wypłaty dokonano 24 listopada 2021 roku.

A.5.2.8. Pozostałe znaczące transakcje

PZU CO świadczy dla PZU Życie usługi w zakresie obsługi grupowych ubezpieczeń pracowniczych. Wynagrodzenie od PZU Życie dla PZU CO z tego tytułu w 2021 roku wyniosło 237 mln zł.

PZU Zdrowie SA świadczy usługi medyczne na rzecz ubezpieczonych w PZU Życie w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Wartość przychodów z tego tytułu osiągnięta przez PZU Zdrowie SA w 2021 roku wyniosła 267 mln zł.

PZU świadczy dla TUV PZUW usługi kompleksowej likwidacji szkód i obsługi assistance. PZU osiągnął w 2021 roku przychody z wynagrodzenia za świadczone usługi w wysokości 9 mln zł.

TUV PZUW świadczy dla Pekao usługi ubezpieczeń majątkowych. Składka przypisana brutto w roku 2021 wyniosła 22 mln zł.

A.5.3. Istotne różnice między zakresem Grupy PZU w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych a zakresem skonsolidowanych danych określonych zgodnie z art. 335 rozporządzenia delegowanego

Skład Grupy PZU zaprezentowano w formularzu S.32.01.22, stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania SFCR. Lista jednostek wchodzących w skład Grupy PZU oraz jednostki stowarzyszone wymienione w formularzu pokrywają się z zakresem zaprezentowanym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Niezależnie od powyższego, występują różnice w zastosowanych metodach konsolidacyjnych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu SFCR.

Zakres konsolidacji metodą pełną w sprawozdaniu SFCR jest ograniczony, w stosunku do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, do jednostek prowadzących działalność ubezpieczeniową oraz jednostek stanowiących przedsiębiorstwa usług pomocniczych w rozumieniu art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego.

Jednostki wchodzące w skład Grupy PZU ujęto w sprawozdaniu SFCR zgodnie z metodami określonymi w art. 335 rozporządzenia delegowanego:

- konsolidacją metodą pełną objęto:
 - jednostki ubezpieczeniowe – PZU, PZU Życie, Link4, LD, Balta, PZU LT GD, TUV PZUW;
 - przedsiębiorstwa usług pomocniczych – PZU CO, PZU Pomoc SA, PZU Zdrowie SA, CM Medica, SU Krystynka, Elvita, Proelmed, Gamma, CM św. Łukasza, Ogrodowa-Inwestycje sp. z o.o., Tower Inwestycje sp. z o.o., PZU Finanse sp. z o.o., PZU Finance AB (publ.) in liquidation, Starówka sp. z o.o., Tomma, Bonus-Diagnosta sp. z o.o.;
- metodą proporcjonalnego udziału Grupy PZU w funduszach własnych tych jednostek, obliczonych zgodnie z odpowiednimi zasadami sektorowymi wyceniono – Alior Bank i Pekao jako instytucje kredytowe wraz z ich jednostkami zależnymi, TFI PZU jako spółkę zarządzającą przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz PTE PZU, jako nieregulowaną jednostkę prowadzącą działalność finansową. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wymienione spółki objęto konsolidacją;
- w wartości godziwej wyceniono fundusze inwestycyjne (konsolidowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym);
- skorygowaną metodą praw własności wyceniono pozostałe jednostki Grupy PZU, nieuznane za przedsiębiorstwa usług pomocniczych, a także ukraińskie spółki ubezpieczeniowe PZU Ukraina, PZU Ukraina Życie oraz spółkę LLC SOS Services Ukraine, wyłączone z konsolidacji pełnej na potrzeby wypłacalności na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wymienione spółki objęto konsolidacją.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Nadzór korporacyjny realizuje zadania wynikające z uprawnień właścicielskich PZU w jednostkach zależnych. Nadzór właścicielski jest sumą działań odnoszących się do nadzoru korporacyjnego w zakresie spraw wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, przepisów prawa krajowego obowiązującego na obszarze działania podmiotu zależnego, aktów wewnętrznych oraz zasad (dobrych praktyk) nadzoru właścicielskiego.

Do głównych celów nadzoru korporacyjnego realizowanego w ramach Grupy PZU należy zaliczyć:

- wykonywanie uprawnień właścicielskich wobec jednostek zależnych Grupy PZU;
- zapewnienie transparentności i zgodności z prawem działalności jednostek zależnych i ich organów;
- wykorzystanie uprawnień korporacyjnych PZU dla realizacji celów Strategii Grupy PZU;
- wzrost efektywności działania, skuteczności zarządzania i wartości jednostek zależnych.

Dla realizacji wskazanych celów nadzoru korporacyjnego istotne znaczenie ma właściwe funkcjonowanie organów jednostek zależnych: stanowiącego, nadzorującego oraz zarządzającego.

Ponadto, w ramach systemu zarządzania na poziomie Grupy PZU są zawierane i funkcjonują następujące porozumienia o współpracy pomiędzy PZU a jednostkami zależnymi:

- Porozumienie w sprawie zasad współpracy w Grupie PZU z 21 marca 2017 roku (zmienione: 20 marca 2018 roku i 9 lipca 2021 roku), regulujące zasady współpracy między PZU a 26 podmiotami z Grupy PZU;
- Porozumienie o współpracy i wymianie informacji z 28 września 2017 roku (zmienione: 2 kwietnia 2020 roku i 3 lipca 2020 roku) zawarte między PZU a Pekao;
- Porozumienie o współpracy i wymianie informacji z 19 czerwca 2019 roku (zmienione: 25 września 2020 roku) zawarte między PZU a Alior Bankiem.

Podmiot dominujący wykonuje uprawnienia właścicielskie wobec podmiotów zależnych poprzez decyzje zapadające w trybie właściwym dla organów statutowych PZU.

W ramach systemu zarządzania na poziomie Grupy PZU, PZU m.in. rekomenduje podmiotom zależnym wdrożenie narzędzi, procedur i sposób podziału odpowiedzialności w celu zapewnienia spójności i jednolitości rozwiązań stosowanych w Grupie PZU oraz właściwego nadzoru nad systemem zarządzania w jednostkach zależnych, które w procesie implementacji rekomendowanych rozwiązań stosują tzw. zasadę proporcjonalności, tj. wdrożenia rekomendacji następują z uwzględnieniem skali i specyfiki działalności, a także wymogów prawa krajowego lub prawa europejskiego oraz wytycznych lub rekomendacji organów nadzorczych.

B.1.1. Rada Nadzorcza PZU

Zgodnie ze Statutem PZU w skład Rady Nadzorczej wchodzi od siedmiu do jedenastu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji trwającej trzy kolejne pełne lata obrotowe.

Statut przyznaje Skarbowi Państwa uprawnienie do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi. Uprawnienie to wygaśnie z chwilą, gdy Skarb Państwa przestanie być akcjonariuszem PZU. Kandydat na członka Rady Nadzorczej wskazany przez Skarb Państwa powinien spełniać wymogi określone w art. 19 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Rada Nadzorcza uchwała Regulamin Rady Nadzorczej określający jej organizację i sposób wykonywania czynności. Regulamin określa skład oraz sposób powoływania Rady Nadzorczej, zadania i zakres działalności oraz sposób jej zwoływania i prowadzenia obrad.

Rada Nadzorcza wybiera ze swojego składu Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego, a także może wybrać spośród swoich członków Sekretarza.

Przewodniczący Rady Nadzorczej kieruje pracami Rady Nadzorczej. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Rady Nadzorczej, w tym tymczasowej przeszkody uniemożliwiającej mu sprawowanie funkcji oraz sytuacji, w której nastąpiło wygaśnięcie mandatu Przewodniczącego Rady Nadzorczej i nie został jeszcze powołany nowy Przewodniczący Rady Nadzorczej, wszelkie prawa i obowiązki Przewodniczącego Rady Nadzorczej są wykonywane przez Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, z wyłączeniem uprawnienia do rozstrzygania o treści uchwały Rady Nadzorczej w przypadku równości głosów.

Rada Nadzorcza może wybrać spośród swoich członków Sekretarza Rady Nadzorczej. Sekretarz Rady Nadzorczej wspomaga Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, przy wykonywaniu obowiązków, w szczególności:

- 1) organizuje pracę Rady Nadzorczej;
- 2) czuwa nad obsługą organizacyjno – techniczną posiedzeń Rady Nadzorczej;
- 3) odpowiada za sporządzanie protokołów z posiedzeń Rady Nadzorczej;
- 4) przedstawia projekty sprawozdań, do których sporządzania obliuguje Radę Nadzorczą Statut PZU.

Rada Nadzorcza może delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Delegowanie następuje każdorazowo uchwałą Rady Nadzorczej określającą osobę lub osoby delegowane, szczegółowy zakres czynności nadzorczych oraz czas trwania delegowania. Członkowie Rady Nadzorczej delegowani do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych składają Radzie Nadzorczej pisemne sprawozdanie z dokonywanych czynności na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej, po dokonaniu jakichkolwiek czynności nadzoru w sposób samodzielny. W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza nie skorzystała z powyższego uprawnienia.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością PZU i we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Do kompetencji Rady Nadzorczej PZU należy w szczególności:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności PZU i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy PZU oraz sprawozdania finansowego PZU i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami rachunkowymi i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym;
- 2) zatwierdzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej PZU oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Grupy PZU;
- 3) sporządzanie corocznie sprawozdania o wynagrodzeniach członków Zarządu PZU i Rady Nadzorczej PZU, na zasadach określonych w art. 90g ust. 1-5 ustawy o ofercie publicznej;
- 4) ocena wniosków Zarządu PZU dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty;
- 5) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w pkt 1 i 3, corocznej zwięzłej oceny sytuacji PZU, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla PZU oraz corocznego sprawozdania z pracy Rady Nadzorczej PZU;
- 6) zawieranie, rozwiązywanie i zmiana umów z członkami Zarządu PZU oraz ustalenie zasad ich wynagradzania i wynagrodzeń, z uwzględnieniem zasad określonych przez Walne Zgromadzenie, zgodnie z §18 pkt 12 Statutu PZU;
- 7) powoływanie, zawieszanie oraz odwoływanie Prezesa Zarządu PZU, członków Zarządu lub całego Zarządu PZU, jak również podejmowanie decyzji o ustaniu takiego zawieszenia;
- 8) udzielanie zgody w sprawie przeniesienia całości lub części portfela ubezpieczeniowego;
- 9) wyrażanie zgody na nabycie, objęcie lub zbycie udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia PZU w innych podmiotach – Rada Nadzorcza PZU może określić do jakiej kwoty, na jakich warunkach oraz w jakim trybie Zarząd PZU może dokonywać wskazanych czynności bez obowiązku uzyskania zgody Rady Nadzorczej PZU, z zastrzeżeniem, że zgody Rady Nadzorczej PZU wymaga:
 - a) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości przekraczającej:
 - 100 mln zł lub
 - 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
 - b) zbycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości rynkowej przekraczającej;

- 100 mln zł lub
 - 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- 10) delegowanie członków Rady Nadzorczej PZU do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu PZU, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację, albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swych czynności;
 - 11) akceptowanie instrukcji co do wykonywania przez reprezentantów PZU prawa głosu na Walnych Zgromadzeniach PZU Życie w następujących sprawach: podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego, emisji obligacji, zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa PZU Życie oraz ustanowienia na nim prawa użytkowania, podziału PZU Życie, połączenia PZU Życie z inną spółką, likwidacji lub rozwiązania PZU Życie;
 - 12) wybór firmy audytorskiej do przeprowadzania obowiązkowych badań sprawozdań finansowych, w tym rocznego sprawozdania finansowego PZU i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej PZU oraz Grupy PZU, a także przeglądów sprawozdań finansowych, zgodnie z obowiązkami wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa;
 - 13) ustalanie jednolitego tekstu zmienionego Statutu PZU;
 - 14) udzielanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej równowartość 3 mln euro brutto;
 - 15) wyrażanie zgody na zawarcie przez PZU z podmiotem powiązaniem istotnej transakcji, o której mowa w art. 90i ust. 3 ustawy o ofercie publicznej, z uwzględnieniem wyłączeń oraz szczegółowych uregulowań w tym zakresie określonych w Rozdziale 4b tej ustawy;
 - 16) udzielanie zgody na zawarcie przez PZU umowy z subemitentem, o której mowa w art. 433 § 3 KSH;
 - 17) udzielanie zgody na wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy;
 - 18) udzielanie zgody na tworzenie i znoszenie oddziałów regionalnych, o których mowa w § 2 ust. 2 Statutu i oddziałów zagranicznych;
 - 19) zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd PZU wieloletnich planów rozwoju PZU oraz rocznych planów finansowych;
 - 20) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu PZU;
 - 21) wykonywanie zadań wynikających z wytycznych lub rekomendacji organów nadzoru, w szczególności KNF, przyjętych do stosowania przez PZU;
 - 22) rozpatrywanie i opiniowanie spraw wnoszonych przez Zarząd PZU pod obrady Walnego Zgromadzenia.

Ponadto zgody Rady Nadzorczej PZU wymaga:

- 1) zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego za świadczone usługi łącznie w tej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 500 tys. zł netto, w stosunku rocznym;
- 2) zmiana umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem podwyższającej wynagrodzenie powyżej kwoty 500 tys. zł netto, w stosunku rocznym;
- 3) zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana;
- 4) zawarcie umowy:
 - 1) darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 tys. zł lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
 - 2) zawarcie umowy zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 tys. zł lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;

- 5) z zastrzeżeniem § 18 pkt 11 Statutu PZU, rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli wartość rynkowa tych składników przekracza 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, a także oddanie tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, na podstawie czynności prawnej, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza 5% sumy aktywów, przy czym, oddanie do korzystania w przypadku:
- 1) umów najmu, dzierżawy i innych umów o oddanie składnika majątkowego do odpłatnego korzystania innym podmiotom – przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się wartość świadczeń za:
 - a) rok – jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpiło na podstawie umów zawieranych na czas nieoznaczony,
 - b) cały czas obowiązywania umowy – w przypadku umów zawieranych na czas oznaczony,
 - 2) umów użyczenia i innych nieodpłatnych umów o oddanie składnika majątkowego do korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się równowartość świadczeń, jakie przysługiwałyby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy, za:
 - a) rok – jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpi na podstawie umowy zawieranej na czas nieoznaczony,
 - b) cały czas obowiązywania umowy – w przypadku umów zawartych na czas oznaczony;
- 6) z zastrzeżeniem § 18 pkt 11 Statutu PZU, nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, o wartości przekraczającej:
- 1) 100 mln zł lub
 - 2) 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.

W ramach Rady Nadzorczej PZU funkcjonują następujące komitety:

- Komitet Audytu;
- Komitet Nominacji i Wynagrodzeń;
- Komitet Strategii.

Komitet Audytu ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej, czynności rewizji finansowej oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem w PZU. Ponadto, Komitet Audytu może wnioskować do Rady Nadzorczej o zlecenie wykonania określonych czynności kontrolnych w PZU, a wykonawcą zleconych kontroli może być jednostka wewnętrzna PZU lub podmiot zewnętrzny.

Komitet Audytu spełnia wymóg prawny, aby co najmniej jeden jego członek posiadał kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych w rozumieniu i zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach. Dodatkowo, zgodnie z ww. ustawą, większość członków Komitetu Audytu, w tym jego przewodniczący, spełnia określone w ustawie kryteria niezależności (członek niezależny), dotyczące m.in. powiązań na tle zawodowym z jednostkami Grupy PZU lub pokrewieństwa zwłaszcza z osobami zarządzającymi lub nadzorującymi jednostki Grupy PZU. Członek niezależny ma obowiązek przedłożenia pisemnego oświadczenia dotyczącego spełnienia wszystkich kryteriów niezależności oraz poinformowania PZU o zaprzestaniu spełniania tych kryteriów.

W toku prac Komitet Audytu bierze pod uwagę „Dobre Praktyki dla jednostek zainteresowania publicznego dotyczące zasad powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu” opublikowane przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie kształtowania struktury zarządczej, w tym kwestii rozwiązań organizacyjnych, zasad wynagradzania i wynagrodzeń oraz doboru kadry o odpowiednich kwalifikacjach.

Do zadań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy w szczególności opiniowanie oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej PZU rekomendacji w zakresie decyzji Rady Nadzorczej PZU podejmowanych w sprawie:

- 1) zawierania, rozwiązywania i zmiany umów z członkami Zarządu PZU oraz ustalania zasad ich wynagradzania i wynagrodzeń;

- 2) ustalania wysokości wynagrodzeń, nagród oraz świadczeń dodatkowych Zarządu PZU;
- 3) powoływania, zawieszania oraz odwoływania Prezesa Zarządu PZU, członków Zarządu PZU lub całego Zarządu PZU, jak również podejmowanie decyzji o ustaniu zawieszenia;
- 4) delegowania członków Rady Nadzorczej PZU do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu PZU, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swych czynności.

Zakres działania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń może obejmować inne sprawy zlecone przez Radę Nadzorczą PZU.

Komitet Strategii ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą PZU czynności nadzorczych w zakresie opiniowania wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych jej przez Zarząd PZU (w szczególności strategii rozwoju PZU) oraz w celu przedstawiania Radzie Nadzorczej PZU rekomendacji w zakresie planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa PZU.

Do zadań Komitetu Strategii w szczególności należy opiniowanie oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej PZU rekomendacji w zakresie decyzji Rady Nadzorczej PZU podejmowanych w sprawie:

- 1) zatwierdzania opracowanych przez Zarząd PZU wieloletnich planów rozwoju PZU;
- 2) planowanych inwestycji w PZU oraz Grupie PZU;
- 3) udzielanie zgody na zawarcie przez PZU umowy z subemitentem, o której mowa w art. 433 § 3 KSH;
- 4) stanowienia zasad dotyczących nabycia, objęcia lub zbycia udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia PZU w innych podmiotach;
- 5) akceptowania wniosków Zarządu PZU w sprawie nabycia, objęcia lub zbycia udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia PZU w innych podmiotach;
- 6) udzielenia zgody w sprawie przeniesienia całości lub części portfela ubezpieczeniowego.

Zakres działania Komitetu Strategii może obejmować inne sprawy zlecone przez Radę Nadzorczą PZU.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej PZU, oprócz powoływania przewidzianego w Statucie Komitetu Audytu oraz Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, w celu prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych Rada Nadzorcza PZU może powoływać inne stałe komitety o charakterze doradczym i opiniodawczym, których kompetencje, skład i tryb pracy określa uchwalony przez Radę Nadzorczą PZU regulamin danego komitetu. Regulamin przewiduje możliwość korzystania przez Radę Nadzorczą PZU oraz powołane przez nią komitety z usług ekspertów oraz firm doradczych.

B.1.2. Zarząd PZU

Zgodnie ze Statutem PZU, w skład Zarządu PZU wchodzi od trzech do ośmiu członków, powoływanych na okres wspólnej kadencji, która obejmuje trzy kolejne pełne lata obrotowe.

Członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu, są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą. Powołanie następuje po uprzednim przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, którego celem jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata. Prezes Zarządu nowej kadencji powołany przed upływem bieżącej kadencji może złożyć wniosek do Rady Nadzorczej o powołanie pozostałych członków Zarządu nowej kadencji przed upływem kadencji bieżącej.

Zarząd wykonuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania PZU, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do reprezentowania PZU uprawnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Zarząd uchwała swój regulamin, który zatwierdza Rada Nadzorcza. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Podział obowiązków między członkami Zarządu określa zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie wykonywania przez członków Zarządu nadzoru organizacyjnego w PZU oraz powierzenia funkcji Szefów Pionów.

W PZU funkcjonują stanowiska Dyrektorów Grupy PZU. Celem ich utworzenia było zapewnienie spójnego i efektywnego modelu zarządczego w PZU i PZU Życie, opartego o funkcjonalny podział odpowiedzialności członków Zarządów PZU i PZU Życie. Stanowiska Dyrektorów Grupy PZU w PZU powierzane są osobom pełniącym funkcje członków Zarządu PZU Życie. Dyrektorzy Grupy PZU w PZU nadzorują bezpośrednio te same obszary działalności, które nadzorują w PZU Życie jako członkowie Zarządu.

Poniżej zaprezentowano zakres odpowiedzialności członków Zarządu PZU oraz Dyrektorów Grupy PZU według stanu na koniec 2021 roku.

Imię i nazwisko	Funkcja w Grupie Kapitałowej PZU	Zakres odpowiedzialności na koniec 2021 roku	Dodatkowy zakres odpowiedzialności w ciągu roku
Beata Kozłowska-Chyła	Prezes Zarządu PZU od 2 października 2020 roku / p.o. Prezesa Zarządu PZU od 12 marca 2020 roku do 1 października 2020 roku	audyt wewnętrzny, compliance, strategia Grupy PZU, analizy strategiczne, komunikacja korporacyjna, reasekuracja	-
Ernest Bejda	Członek Zarządu PZU od 4 maja 2020 roku	bezpieczeństwo, zakupy, operacje ubezpieczeniowe, obsługa szkód i świadczeń, assistance, zdalna obsługa klienta, cyfryzacja procesów, analizy i efektywność procesów	zarządzanie projektami, rozwój biznesu Grupy PZU
Krzysztof Kozłowski	Członek Zarządu PZU od 4 sierpnia 2021 roku	zarządzanie korporacyjne, nadzór korporacyjny w Grupie PZU, administracja, zarządzenia projektami, rozwój biznesu Grupy PZU	-
Małgorzata Kot	Członek Zarządu PZU od 10 września 2020 roku / Dyrektor Grupy PZU w PZU od 16 kwietnia 2020 roku do 9 września 2020 roku	zarządzanie siecią oddziałów PZU, sprzedaż detaliczna, (kanały: wyłączny, multiagencyjny, brokerski, dealerski), sprzedaż zdalna, strategia dystrybucji detalicznej, wsparcie sprzedaży detalicznej, analizy sprzedażowe	-
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU od 14 października 2016 roku	aktuariat, finanse, inwestycje	-
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU od 22 marca 2016 roku	ryzyko	-
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU od 13 czerwca 2017 roku	assurbanking, bancassurance i programy partnerstwa strategicznego, sprzedaż korporacyjna i rozwój biznesu korporacyjnego	zarządzanie korporacyjne, nadzór korporacyjny w Grupie PZU, administracja
Krzysztof Szypuła	Członek Zarządu PZU od 10 września 2020 roku do 4 lutego 2022 roku / Dyrektor Grupy PZU w PZU od 4 lutego 2022 roku	zarządzanie produktami masowymi, zdrowotnymi i programami ubezpieczeniowym, CRM, strategiczne zarządzanie ofertą produktową, aktuariat taryfowy, underwriting, IT, innowacje, rozwój aplikacji mobilnych, usługi cyfrowe	-
Aleksandra Agatowska	Członek Zarządu PZU od 24 października 2019 roku do 19 lutego 2020 roku / Dyrektor Grupy PZU w PZU od 20 lutego 2020 roku / Członek Zarządu PZU Życie od 25 marca 2016 roku / p.o. Prezesa Zarządu PZU Życie od 19 lutego 2020 roku do 14 lutego 2021 roku / Prezes Zarządu PZU Życie od 15 lutego 2021 roku	marketing, sponsoring, prewencja, zarządzanie doświadczeniami klientów, ubezpieczenia zdrowotne	-
Bartłomiej Litwińczuk	Dyrektor Grupy PZU w PZU od 19 sierpnia 2016 roku	HR, doradztwo i obsługa prawna	-
Dorota Maciejka	Dyrektor Grupy PZU w PZU od 15 marca 2017 roku	zrównoważony rozwój, komunikacja z klientem, nieruchomości	-

Ponadto w 2021 roku Marcin Eckert pełnił funkcję członka Zarządu PZU. Poniżej zaprezentowano zakres odpowiedzialności Marcina Eckerta w 2021 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja w Grupie Kapitałowej PZU	Zakres odpowiedzialności w 2021 roku
Marcin Eckert	Członek Zarządu PZU od 28 marca 2019 roku do 7 czerwca 2021 roku	zarządzanie korporacyjne, nadzór korporacyjny w Grupie PZU, administracja, IT, innowacje, rozwój aplikacji mobilnych, usługi cyfrowe

Poza komitetami utworzonymi na poziomie Rady Nadzorczej PZU, w 2021 roku w PZU funkcjonowały następujące komitety:

- Komitet Ryzyka Grupy PZU;
- Komitet Ryzyka Inwestycyjnego;
- Komitet Inwestycyjny;
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- Komitet Data Governance;
- Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR;
- Komitet Innowacji;
- Komitet Cenowy PZU;
- Komitet Sprzedaży Nieruchomości;
- Komitet Zakupowy;
- Komitet Zarządzania Inicjatywami;
- Komitet Kosztowy;
- Sztab Kryzysowy (celem którego jest nadzór nad funkcjonowaniem systemu zarządzania Ciągłości Działania i zarządzanie Sytuacją Kryzysową).

B.1.3. Zadania i obowiązki osób nadzorujących kluczowe funkcje

Osoby pełniące kluczowe funkcje w Grupie PZU zobowiązane są do współpracy i wymiany informacji w zakresie niezbędnym do realizacji zadań każdej z nich. Osoby nadzorujące kluczowe funkcje, w celu zapewnienia zdolności do wykonywania swoich obowiązków w sposób obiektywny, rzetelny i niezależny, mają zapewniony bezpośredni dostęp do zarządu, rady nadzorczej i pracowników, posiadają niezbędne uprawnienia, zasoby i doświadczenie oraz nieograniczony dostęp do wszystkich istotnych informacji koniecznych do wykonywania powierzonych im obowiązków.

Sposób, w jaki zorganizowane są kluczowe funkcje w Grupie PZU, których zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, zapewnia ich niezależność operacyjną.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje w ubezpieczeniowych jednostkach Grupy PZU uczestniczą w spotkaniach członków zarządu lub rady nadzorczej, w trakcie których składają sprawozdania lub raporty z nadzorowanych obszarów, ze szczególnym uwzględnieniem zidentyfikowanych w tych obszarach ryzyk. Udzielają również porad zarządowi lub radzie nadzorczej w sprawach dotyczących bieżącej działalności danej jednostki Grupy PZU.

W Grupie PZU wdrożono polityki i procedury, których celem jest zapewnienie, aby osoby pełniące i nadzorujące kluczowe funkcje posiadały odpowiednie wykształcenie, kwalifikacje, doświadczenie oraz aby spełniały wszelkie konieczne wymogi regulacyjne.

Co do zasady, osoby pełniące kluczowe funkcje nie uczestniczą w realizacji procesów i zadań wykraczających poza te funkcje. Funkcje kluczowe realizowane są w sposób zapewniający obiektywizm i niezależność od procesów operacyjnych.

B.1.4. Istotne zmiany systemu zarządzania, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nastąpiły opisane poniżej zmiany w składzie Rady Nadzorczej PZU i Zarządu PZU.

W odniesieniu do Rady Nadzorczej PZU w 2021 roku zaszły następujące zmiany:

- 1) 7 czerwca 2021 roku Maciej Łopiński złożył rezygnację z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej PZU oraz z członkostwa w Radzie Nadzorczej PZU;
- 2) 16 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU powołało do Rady Nadzorczej PZU Pawła Muchę; tego samego dnia Rada Nadzorcza PZU powierzyła Pawłowi Musze funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej PZU;
- 3) 11 października 2021 roku Tomasz Kuczur złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej PZU;
- 4) 12 października 2021 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZU powołało do Rady Nadzorczej PZU Radostawa Sierpińskiego.

W odniesieniu do Zarządu PZU, w 2021 roku zaszły następujące zmiany:

- 1) 7 czerwca 2021 roku Marcin Eckert złożył rezygnację z członkostwa w Zarządzie PZU;
- 2) 20 lipca 2021 roku Rada Nadzorcza PZU powołała, ze skutkiem od dnia 4 sierpnia 2021 roku, Krzysztofa Kozłowskiego na Członka Zarządu PZU.

4 lutego 2022 roku Krzysztof Szypuła złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu PZU.

27 kwietnia 2022 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie powołania Piotra Nowaka w skład Zarządu PZU, powierzając mu pełnienie funkcji Członka Zarządu PZU. Powołanie nastąpiło od 28 kwietnia 2022 roku na okres wspólnej kadencji obejmującej trzy pełne lata obrotowe 2020 – 2022.

Na dzień sporządzenia sprawozdania SFCR w skład Zarządu PZU wchodził:

- 1) Beata Kozłowska – Chyła – Prezes Zarządu PZU;
- 2) Ernest Bejda – Członek Zarządu PZU;
- 3) Małgorzata Kot – Członek Zarządu PZU;
- 4) Krzysztof Kozłowski – Członek Zarządu PZU;
- 5) Tomasz Kulik – Członek Zarządu PZU;
- 6) Piotr Nowak – Członek Zarządu PZU;
- 7) Maciej Rapkiewicz – Członek Zarządu PZU;
- 8) Małgorzata Sadurska – Członek Zarządu PZU.

Sprawozdanie SFCR zostało przyjęte przez Zarząd PZU w powyższym składzie.

B.1.5. Informacje na temat zasad i praktyk dotyczących wynagradzania rady nadzorczej, zarządu oraz pracowników

Członkowie Rady Nadzorczej PZU nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników PZU. Zasady ich wynagradzania ustala bezpośrednio Walne Zgromadzenie. W 2021 roku członkowie Rady Nadzorczej PZU otrzymywali stałe miesięczne wynagrodzenie, którego wysokość, uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PZU z 8 lutego 2017 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej PZU SA (z późn. zm.) oraz zgodnie z Uchwałą nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PZU z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie Polityki wynagradzania Członków Zarządu i Rady Nadzorczej PZU SA, dostosowano do przedziału referencyjnego ustalonego na podstawie art. 10 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Przyjęta w 2020 roku Polityka uwzględnia w szczególności przepisy: ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, ustawy o ofercie publicznej, rozporządzenia delegowanego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz Zasady Ładu Korporacyjnego.

Zasady wynagradzania członków Zarządu kształtowane są przez Radę Nadzorczą i stanowią, że wynagrodzenie całkowite przysługujące członkowi Zarządu z tytułu świadczenia usług zarządzania oraz wykonywania innych zobowiązań wynikających z Umowy o świadczenie usług zarządzania, zawartej na czas pełnienia funkcji w Zarządzie PZU składa się z:

- wynagrodzenia stałego - zryczałtowanego miesięcznego (za miesiąc kalendarzowy) wynagrodzenia podstawowego, które nie może przekroczyć przedziału referencyjnego, ustalonego na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, z zastrzeżeniem sytuacji wskazanych w art. 4 ust. 3 ww. ustawy;
- wynagrodzenia zmiennego – wynagrodzenia uzupełniającego za dany rok obrotowy, uzależnionego od poziomu realizacji celów zarządczych. Wynagrodzenie zmienne za dany rok obrotowy nie może przekroczyć określonego w ww. ustawie procentu wynagrodzenia stałego rocznego w poprzednim roku obrotowym, dla którego dokonywane jest obliczenie wysokości przysługującego wynagrodzenia zmiennego. Ponadto, istotna część wynagrodzenia zmiennego przyznawana jest w formie odroczonego wynagrodzenia zmiennego. Odroczone wynagrodzenie zmienne podlega odroczeniu przez 3 lata, a po 12, 24 i 36 miesiącach odpowiednio od daty przyznania, członek Zarządu może nabyć prawo do 1/3 części odroczonego wynagrodzenia zmiennego za dany rok, po spełnieniu warunków opisanych w Umowie o świadczenie usług zarządzania.

PZU określił zasady wynagradzania pracowników, a w szczególności osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady obowiązujące te osoby stanowią element efektywnego zarządzania ryzykiem PZU i zawierają postanowienia dotyczące kształtowania zasad wynagradzania w podmiotach działających na rynku ubezpieczeń zawarte w przepisach prawa, w Zasadach Ładu Korporacyjnego oraz w ramach rozporządzenia delegowanego oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Zgodnie z polityką wynagradzania, wynagrodzenie zmienne ustalane jest odmiennie dla poszczególnych grup pracowników lub poszczególnych osób. Jego poziom jest uzasadniony wynikami finansowymi PZU, a także osiągniętymi wynikami pracy. Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego mają na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem, zniechęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza limity zaakceptowane przez Radę Nadzorczą PZU, a także wspieranie realizacji strategii działalności i ograniczenie konfliktu interesów. Wynagrodzenia zmienne mogą podlegać ograniczeniom w zakresie możliwej do przyznania kwoty maksymalnej. Polityka przewiduje również możliwość odroczenia wypłaty znacznej części wynagrodzenia zmiennego. Polityka wynagradzania nie przewiduje wynagradzania pracowników w formie uprawnień do akcji, bądź opcji na akcje oraz dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla członków Zarządu PZU lub Rady Nadzorczej PZU i innych osób nadzorujących funkcje kluczowe.

Zasady wynagrodzeń w innych jednostkach zależnych prowadzących działalność ubezpieczeniową są dostosowane do lokalnych wymogów prawnych i bazują na zasadach wdrożonych w PZU i opisanych powyżej.

B.1.6. Informacje dotyczące istotnych transakcji zawartych w okresie sprawozdawczym z akcjonariuszami oraz z członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej

W 2021 roku PZU wypłacił akcjonariuszom dywidendę, co zostało opisane w części A.1.7.2.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1. Wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają daną jednostką w Grupie PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

W jednostkach Grupy PZU prowadzących działalność ubezpieczeniową wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają daną jednostką Grupy PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji stosuje się adekwatnie do ich zakresu odpowiedzialności, obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnętrznych. Wyżej wymienione wymogi w poszczególnych jednostkach Grupy PZU bazują na zasadach wdrożonych w PZU opisanych poniżej.

W ramach grupy osób faktycznie zarządzających PZU oraz wykonujących czynności w ramach innych kluczowych funkcji, rozróżnia się 4 grupy:

- 1) członków Rady Nadzorczej PZU, wobec których wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej reguluje Statut PZU;

- 2) zarządzających, którymi są osoby pełniące funkcje członka Zarządu PZU albo Dyrektora Grupy PZU pełniące jednocześnie funkcję członka Zarządu PZU Życie;
- 3) osoby nadzorujące kluczowe funkcje, którymi są osoby wskazane jako nadzorujące poszczególne kluczowe funkcje w zarządzeniu Prezesa Zarządu PZU;
- 4) osoby wykonujące czynności należące do funkcji kluczowych w PZU, którymi są osoby zatrudnione w strukturach organizacyjnych PZU realizujących w PZU kluczowe funkcje zgodnie z regulaminem organizacyjnym danej struktury.

Wymogi wobec osób Zarządzających, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych regulowane są odrębnie.

Osoba Zarządzająca musi spełniać w szczególności poniższe wymagania:

- 1) spełnia wymogi określone w Statucie PZU;
- 2) daje rękojmię prowadzenia spraw PZU w sposób należyty;
- 3) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- 5) nie jest członkiem organu zarządzającego:
 - o zakładu reasekuracji;
 - o towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub zarządzającego alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych prowadzącego działalność na podstawie zezwolenia;
 - o podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami lub inną działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu tej ustawy;
 - o powszechnego towarzystwa emerytalnego;
 - o banku.
- 6) posiada udowodnioną znajomość języka polskiego, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej;
- 7) posiada doświadczenie zawodowe oraz wiedzę adekwatne do pełnionej funkcji szczególnie w zakresie:
 - o rynków ubezpieczeń i rynków finansowych;
 - o systemu zarządzania;
 - o analizy finansowej i aktuarialnej;
 - o zasad, reguł i wymogów przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem PZU, w tym umiejętności dostosowania do zmian przepisów prawa.

Osoba nadzorująca kluczową funkcję musi spełniać w szczególności poniższe wymagania:

- 1) posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Polsce lub w innym państwie w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa, chyba że ze względu na doświadczenie zawodowe danej osoby KNF wyda zgodę na odstąpienie od tego wymogu wobec tej osoby;
- 2) spełnia wymogi określone dla osób Zarządzających wskazane w pkt. 2, 3, 4, 7 powyżej.

Osoba wykonująca czynności należące do funkcji kluczowych musi spełniać wymagania określone w opisie stanowiska, na którym jest zatrudniona. Opisy stanowisk pracy dla danej funkcji tworzone są w oparciu o regulamin organizacyjny PZU oraz regulamin organizacyjny danej struktury organizacyjnej realizującej funkcję kluczową. Podstawowe wymagania wobec powyższej grupy osób w rozróżnieniu na poszczególne funkcje kluczowe opisano poniżej:

- 1) na stanowiskach w funkcji aktuarialnej wymaga się posiadania wiedzy z dziedziny matematyki ubezpieczeniowej i finansowej oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;
- 2) na stanowiskach w funkcji zarządzania ryzykiem wymaga się posiadania wiedzy z dziedziny oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenia rezerw, zarządzania aktywami i pasywami, lokowania kapitału, w szczególności w instrumenty pochodne i podobne instrumenty finansowe, zarządzania płynnością i ryzykiem koncentracji, zarządzania ryzykiem operacyjnym, reasekuracji i innych technik ograniczania ryzyka oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;

- 3) na stanowiskach w funkcji audytu wewnętrznego wymaga się posiadania wiedzy w zakresie oceny ryzyka, analizy i przyporządkowania procesów, metodologii pracy audytu, dobrych praktyk w procesach biznesowych, umiejętności wydawania rekomendacji na podstawie wyników prac przeprowadzonych zgodnie z planem audytu oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;
- 4) na stanowiskach w funkcji zgodności z przepisami wymaga się posiadania wiedzy w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, oceny ryzyka braku zgodności, umiejętności opracowywania rozwiązań systemowych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku.

B.2.2. Ocena kompetencji i reputacji osób, które faktycznie zarządzają jednostką w Grupie PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

W jednostkach Grupy PZU prowadzących działalność ubezpieczeniową zasady dotyczące oceny kompetencji i reputacji wobec osób, które faktycznie zarządzają daną jednostką Grupy PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji stosuje się adekwatnie do ich zakresu odpowiedzialności, obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnętrznych. Powyższe zasady bazują na regulacjach i procesach wdrożonych w PZU opisanych poniżej.

Zasady oceny kompetencji oraz reputacji osób Zarządzających, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych regulowane są odrębnie.

Zgodnie z powyższym za ocenę kompetencji i reputacji:

- 1) osób Zarządzających - odpowiedzialna jest Rada Nadzorcza PZU w przypadku członków Zarządu PZU oraz Zarząd PZU w przypadku Dyrektorów Grupy PZU;
- 2) osób nadzorujących kluczowe funkcje - odpowiedzialny jest Zarząd PZU.

Ocena osób Zarządzających oraz nadzorujących kluczowe funkcje przeprowadzana jest przed powołaniem odpowiednio do pełnienia funkcji członka Zarządu, bądź na stanowisko Dyrektora Grupy PZU lub na stanowisko nadzorujące kluczową funkcję, a jej weryfikacji dokonuje się raz do roku w procesie aktualizacji oceny lub w innych przypadkach szczegółowo określonych w przyjętych w tym zakresie regulacjach. Za ocenę kompetencji i reputacji osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych odpowiedzialny jest ich bezpośredni przełożony.

Ocena kompetencji i reputacji przeprowadzana jest przed zatrudnieniem na danym stanowisku w ramach kluczowej funkcji lub w przypadku zaistnienia okoliczności wskazujących na niezgodność działań tej osoby z przepisami prawa mogących skutkować, w szczególności, niezgodnością działalności jednostki zależnej z przepisami prawa lub przestępstwem finansowym.

Kryteria stanowiące podstawę oceny wobec powyższych osób określane są na podstawie przepisów prawa, przepisów wewnętrznych PZU oraz opisu stanowiska pracy. Poszczególne kryteria oceniane są indywidualnie i stanowią podstawę co do oceny danej osoby. Ocena dokonywana jest w oparciu o przekazane przez daną osobę dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, ocenę jej zachowania i postaw w ramach wykonywania czynności służbowych oraz informacje pozyskane z innych źródeł.

Co roku Zarząd PZU składa raport z corocznego procesu weryfikacji oceny osób nadzorujących kluczowe funkcje w PZU. Podstawą do jego przygotowania jest § 3 ust. 2 pkt 3 Zasad oceny i weryfikacji kompetencji oraz reputacji osób nadzorujących kluczowe funkcje w PZU i PZU Życie.

Ww. raport jest przygotowywany na podstawie złożonych bądź uzupełnionych informacji i oświadczeń przez osoby nadzorujące kluczowe funkcje w PZU. W ramach weryfikacji oceny kompetencji oraz reputacji osoby podlegające ocenie dokonują uzupełnienia bądź potwierdzenia aktualności złożonych wcześniej dokumentów i oświadczeń.

Na podstawie zebranych dokumentów, jak również zgodnie z posiadaną wiedzą na dzień sporządzenia raportu, jeśli nie zachodzą przesłanki mogące mieć wpływ na zmianę oceny kompetencji oraz reputacji poszczególnych osób, Biuro Zarządzania Kadrami w PZU rekomenduje utrzymanie dotychczasowych ocen w tym zakresie. W przypadku pozyskania informacji o zaistnieniu jakichkolwiek okoliczności mogących mieć wpływ na rekomendację, Biuro Zarządzania Kadrami w PZU przeprowadzi niezwłocznie jej aktualizację.

Uwzględniając opublikowaną przez KNF 27 stycznia 2020 roku „Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego”, PZU w 2020 roku dokonał analizy kompletności przyjętych w ww. zakresie rozwiązań formalnych dla członków Zarządu PZU i Rady Nadzorczej PZU oraz zasadności ich aktualizacji.

W wyniku przeprowadzonej analizy 18 listopada 2020 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie Zasad oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu PZU SA (URN/111/2020).

Przedmiotowa procedura została 16 czerwca 2021 roku przyjęta przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PZU, które równocześnie przyjęło sprawozdanie Rady Nadzorczej PZU z wyników oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu PZU, przeprowadzonych przez Radę Nadzorczą PZU w okresie przejściowym, tj. pomiędzy 18 listopada 2020 roku (tj. dniem podjęcia uchwały URN/111/2020) a 16 czerwca 2021 roku (tj. dniem przyjęcia zasad oceny odpowiedniości przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PZU).

Zasady oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu PZU określają m.in. rodzaje przeprowadzanej oceny odpowiedniości i przesłanki ich dokonywania, kompetencje Rady Nadzorczej PZU oraz Walnego Zgromadzenia PZU w procesie oceny odpowiedniości, wymagania co do składu osobowego Rady Nadzorczej PZU, kryteria dokonywania oceny odpowiedniości oraz proces przeprowadzania oceny.

W odniesieniu do członków Zarządu PZU zasady oceny odpowiedniości zostały ustalone przez Radę Nadzorczą 18 listopada 2020 roku uchwałą nr URN/129/2020 w sprawie Zasad oceny odpowiedniości Zarządu PZU SA, zmienioną uchwałą nr URN/46/2021 z 12 maja 2021 roku. W związku z przyjęciem ww. procedury, Rada Nadzorcza PZU 20 stycznia 2022 roku, uchwałą nr URN/4/2022 uchyliła obowiązujące dotychczas w tym zakresie Zasady oceny i weryfikacji kompetencji oraz reputacji Członków Zarządu PZU i PZU Życie oraz Dyrektorów Grupy PZU w PZU będących jednocześnie Członkami Zarządu PZU Życie (URN/16/2018).

Obowiązujące obecnie członków Zarządu PZU zasady określają m.in. rodzaje przeprowadzanej oceny odpowiedniości i przesłanki ich dokonywania, kompetencje Rady Nadzorczej PZU oraz Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w procesie oceny odpowiedniości, wymagania co do składu osobowego Zarządu PZU, kryteria dokonywania oceny odpowiedniości oraz proces przeprowadzania oceny.

W odniesieniu do Dyrektorów Grupy PZU ocena kompetencji i reputacji dokonywana jest w oparciu o Zasady oceny i weryfikacji kompetencji oraz reputacji Dyrektorów Grupy PZU w PZU SA będących jednocześnie Członkami Zarządu PZU Życie SA oraz Dyrektorów Grupy PZU w PZU Życie SA będących jednocześnie Członkami Zarządu PZU SA, w brzmieniu ustalonym uchwałą Zarządu PZU nr UZ/322/2021 z 3 grudnia 2021 roku. Przedmiotowa procedura określa zasady oceny kompetencji oraz reputacji kandydata na Dyrektora Grupy PZU oraz ich późniejszej weryfikacji: (1) raz do roku w procesie aktualizacji oceny kompetencji i reputacji lub (2) w przypadku zaistnienia okoliczności wskazujących na niezgodność działań Dyrektora Grupy PZU z przepisami prawa, mogących skutkować w szczególności niezgodnością działalności spółki z przepisami prawa, przestępstwem finansowym lub zagrożeniem prawidłowego zarządzania spółką.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1. Opis systemu zarządzania ryzykiem

PZU sprawuje nadzór nad system zarządzania ryzykiem Grupy PZU na podstawie zawartych z istotnymi jednostkami zależnymi porozumień o współpracy. Nadają one ramy współpracy m.in. w procesie zarządzania ryzykiem w Grupie PZU, umożliwiają pozyskiwanie i przetwarzanie informacji koniecznych do adekwatnego i efektywnego zarządzania ryzykiem na poziomie Grupy PZU i zapewniają, że różnego rodzaju ryzyka generowane przez poszczególne jednostki Grupy PZU podlegają ocenie i są oparte na tych samych standardach, z uwzględnieniem wymogów i ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Sposób implementacji systemów w poszczególnych jednostkach Grupy PZU jest dostosowany do ich wielkości, istotności ryzyk, regulacji sektorowych oraz specyficznych regulacji w poszczególnych krajach.

Zarząd PZU ustanowił strategię zarządzania ryzykiem Grupy PZU, której celem jest:

- podniesienie wartości dla wszystkich interesariuszy poprzez aktywne i świadome zarządzanie wielkością przyjmowanego ryzyka;

- zapobieganie przyjmowaniu ryzyka na poziomie, który mógłby zagrozić stabilności finansowej Grupy PZU lub Konglomeratu Finansowego Grupy PZU.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU jest oparte na analizie ryzyka we wszystkich procesach i jednostkach, dlatego jest ono integralną częścią procesu zarządzania.

System zarządzania ryzykiem w Grupie PZU oparty jest na:

- podziale kompetencji i zadań realizowanych przez organy statutowe, komitety oraz struktury organizacyjne biorące udział w procesie zarządzania ryzykiem;
- procesie zarządzania ryzykiem, w tym metodach identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i kontrolowania, raportowania ryzyka oraz podejmowania działań zarządczych.

Spójny podział kompetencji i zadań w PZU oraz w poszczególnych jednostkach zależnych oparty jest na czterech poziomach kompetencyjnych.

Trzy pierwsze obejmują:

- rady nadzorcze, które sprawują nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz oceniają adekwatność i skuteczność tego procesu w ramach decyzji określonych w statutach jednostek Grupy PZU i swoich regulaminach. W celu zwiększenia efektywności wykonywania przez rady nadzorcze czynności nadzorczych, m.in. w zakresie monitorowania efektywności systemu zarządzania ryzykiem, rady nadzorcze mogą powoływać komitety audytu;
- zarządy, które organizują i zapewniają działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie strategii zarządzania ryzykiem, polityk, wyznaczenie apetytu na ryzyko, określenie profilu ryzyka i określenie tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka;
- komitety, które podejmują decyzje dotyczące ograniczania poziomu poszczególnych ryzyk do ram wyznaczonych przez apetyt na ryzyko. Komitety przyjmują procedury i metodyki związane z ograniczaniem poszczególnych ryzyk, a także akceptują limity ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka. Komitet Ryzyka Grupy PZU stanowi wsparcie (zarówno rad nadzorczych, jak i zarządów jednostek zależnych) we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, spójnego dla całej Grupy PZU. Celem działania Komitetu Ryzyka Grupy PZU jest koordynacja działań oraz nadzór nad systemem i procesami zarządzania ryzykami występującymi w Grupie PZU.

Czwarty poziom kompetencyjny dotyczy działań operacyjnych i podzielony jest pomiędzy trzy linie obrony:

- pierwsza linia obrony – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie struktur organizacyjnych poszczególnych jednostek Grupy PZU oraz podejmowanie decyzji w ramach procesu zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem limitów dla poszczególnych ryzyk. Kadra zarządzająca odpowiada za wdrożenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem w nadzorowanym obszarze działalności, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań identyfikujących i monitorujących jako integralnych składników realizowanych procesów, zapewniających właściwą reakcję na występujące ryzyka;
- druga linia obrony – obejmuje zarządzanie ryzykiem przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne poszczególnych jednostek Grupy PZU zajmujące się identyfikacją ryzyka, jego pomiarem i monitorowaniem oraz raportowaniem o ryzyku, a także kontrolą limitów. W ramach drugiej linii obrony szczególną rolę odgrywają następujące komórki Centrali PZU, które koordynują ten proces w ramach jednostek Grupy PZU: Biuro Ryzyka, Biuro Compliance, Biuro Bezpieczeństwa, Biuro Planowania i Kontrolingu, Biuro Aktuarialne, Biuro Reasekuracji, Biuro Prawne, Biuro Zarządzania Kadrami;
- trzecia linia obrony – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz procedur kontrolnych. Funkcja ta realizowana jest przez komórkę do spraw audytu wewnętrznego.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących etapów:

1) Identyfikacja ryzyka

Rozpoczyna się wraz z propozycją rozpoczęcia tworzenia produktu ubezpieczeniowego, nabycia instrumentu finansowego, zmiany procesu operacyjnego, a także z chwilą wystąpienia każdego innego zdarzenia potencjalnie wpływającego na powstanie ryzyka. Proces identyfikacji występuje do momentu wygaśnięcia zobowiązań, należności lub działań związanych z danym ryzykiem. Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł ryzyka, następnie analizowanych pod względem istotności.

2) Pomiar i ocena ryzyka

Przeprowadzane są, w zależności od charakterystyki danego typu ryzyka oraz poziomu jego istotności. Pomiar ryzyka przeprowadzają wyspecjalizowane struktury organizacyjne poszczególnych jednostek Grupy PZU. Odpowiadają one za rozwój narzędzi oraz za pomiar ryzyka w zakresie określającym apetyt na ryzyko, profil ryzyka i tolerancję na ryzyko.

3) Monitorowanie i kontrola ryzyka

Polega na bieżącym przeglądzie odchyleń realizacji od założonych punktów odniesienia (limitów, wartości progowych, planów, wartości z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

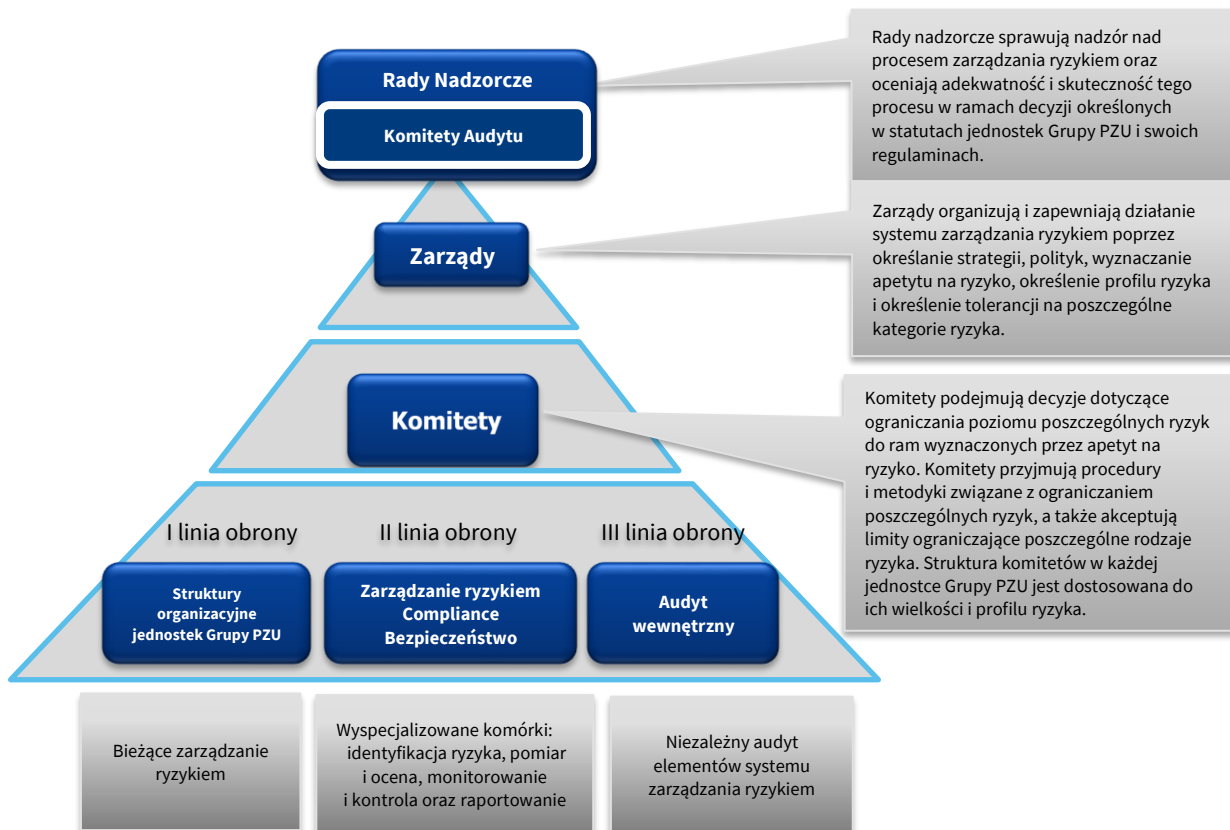
4) Raportowanie

Umożliwia efektywną komunikację o ryzyku i wspiera zarządzanie ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych.

5) Działania zarządcze

Działania te obejmują, m.in.: unikanie ryzyka, transfer ryzyka, ograniczanie ryzyka, określanie apetytu na ryzyko, akceptację poziomu ryzyka oraz narzędzia wspierające te działania.

Schemat struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem na poziomie Grupy PZU realizowana jest przez Biuro Ryzyka w PZU, które rozwija proces zarządzania ryzykiem poprzez przygotowanie i aktualizację właściwych regulacji wewnętrznych związanych z zarządzaniem ryzykiem (w tym rekomendacji dla jednostek zależnych), a także na bieżąco wykonuje poszczególne czynności związane z procesem zarządzania ryzykiem, w szczególności:

- opracowywanie oraz wdrażanie strategii zarządzania ryzykiem oraz polityk zarządzania poszczególnymi ryzykami;
- opracowanie metodyki pomiaru poszczególnych ryzyk;
- tworzenie oraz rozwój narzędzi wspierających proces zarządzania ryzykiem;
- identyfikacja, pomiar i ocena, monitorowanie i kontrola ryzyka;

- raportowanie ryzyk oraz proponowanie działań mitygujących ryzyko;
- opracowanie propozycji siatki limitów i ograniczeń oraz kluczowych wskaźników ryzyka (KRI);
- sporządzanie raportów kontrolnych oraz monitorowanie wykorzystania limitów i ograniczeń;
- przygotowanie zasad i metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem;
- sporządzanie informacji o ryzyku na potrzeby organu nadzoru oraz agencji ratingowych;
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
- pełnienie funkcji centrum kompetencyjnego w zakresie zarządzania ryzykiem.

Osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem jest Dyrektor Biura Ryzyka w PZU, który podlega członkowi Zarządu PZU odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem. Za systemowe zarządzanie ryzykiem odpowiedzialne jest Biuro Ryzyka PZU, które współpracuje w tym procesie z właściwymi strukturami Grupy PZU.

B.3.2. Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest integralną częścią procesu planowania finansowego i składa się z następujących etapów:

- przygotowanie i zatwierdzenie założeń do przeprowadzenia procesu w danym roku;
- przygotowanie i zatwierdzenie przez właściwe struktury organizacyjne danej jednostki Grupy PZU, a następnie przekazanie do komórek odpowiedzialnych za ryzyko w tych jednostkach, danych zgodnych z wyceną przyjętą w systemie WII i spójnych ze Strategią Grupy PZU oraz planami finansowymi Grupy PZU;
- analiza i ocena ryzyk;
- analiza spełnienia wymogów dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- przeprowadzenie oceny dotyczącej potrzeb kapitałowych przy realizacji założeń planu finansowego;
- przeprowadzenie oceny kondycji kapitałowej Grupy PZU (w ujęciu zagregowanym) w wyniku testów stresu;
- analiza zgodności z apetytem na ryzyko oraz profilem ryzyka;
- propozycja zmian w zakresie obniżenia ekspozycji na ryzyko lub podwyższenia środków własnych, jeżeli zostanie to uznane za konieczne;
- zmiany w planie finansowym lub projekcie planu finansowego, jeżeli zostaną uznane za konieczne;
- zatwierdzenie wyników własnej oceny ryzyka i wypłacalności oraz podjęcie ewentualnych działań zarządczych;
- udokumentowanie wyników procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności w formie raportu;
- sporządzenie protokołu z własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
- przekazanie do organu nadzoru raportu z własnej oceny ryzyka i wypłacalności na potrzeby organu nadzoru.

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności oraz przeprowadzane w ramach niego analizy zostały skonstruowane tak, aby stanowić wsparcie procesu planowania finansowego w zakresie analizy profilu ryzyka oraz oceny spełnienia wymogów kapitałowych w zakładanym horyzoncie czasu i przy realizacji określonych w planie finansowym założeń. Stanowi on również podsumowanie i kontrolę efektywności działań podejmowanych w toku procesu zarządzania ryzykiem.

Struktura procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności oraz zakres odpowiedzialności poszczególnych uczestników procesu w Grupie PZU zostały dostosowane do obowiązków poszczególnych jednostek organizacyjnych Grupy PZU wynikających z ich zakresu kompetencji określonych w ramach systemu zarządzania oraz z procesu planowania finansowego. Zarząd PZU odpowiada za zorganizowanie i zapewnienie efektywnego funkcjonowania procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Członkowie zarządów jednostek zależnych nadzorujący struktury biorące udział w procesie, nadzorują działania związane z procesem własnej oceny ryzyka i wypłacalności w podległych im obszarach oraz zatwierdzają przygotowane w ich obszarach dane i analizy konieczne do przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Biuro Ryzyka w PZU rozwija proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności na poziomie Grupy PZU, koordynuje przeprowadzenie oceny oraz dokonuje oceny własnych potrzeb w zakresie wypłacalności, oceny ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi i oceny odchyień profilu ryzyka od założeń leżących u podstaw wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności. Wszystkie dane prognostyczne dostarczane są do Biura

Ryzyka w PZU za pośrednictwem Biura Planowania i Kontrolingu w PZU, które odpowiada za ich wewnętrzną spójność oraz zgodność z planami finansowymi.

ORSA jest przeprowadzana regularnie, co najmniej raz w roku lub doraźnie po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka wynikających ze zmian operacji wewnętrznych lub zmian otoczenia biznesowego. Częstotliwość przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności jest spójna z rewizją planów finansowych oraz towarzyszących im nowych prognoz rozwoju działalności, które odpowiadają realizacji Strategii Grupy PZU oraz uwzględniają zmiany wynikające z rozwoju portfela oraz zmian w otoczeniu biznesowym.

Wyniki ORSA są dokumentowane w formie raportu. Raport podlega niezależnemu przeglądowi wykonywanemu przez Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU, a następnie, po zaopiniowaniu przez Komitet Ryzyka Grupy PZU, zatwierdzeniu przez Zarząd PZU.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności dokonywana jest dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne, zgodnie z postanowieniami Strategii Grupy PZU w zakresie zarządzania ryzykiem oraz polityk zarządzania poszczególnymi ryzykami, tj. ryzyka aktuarialnego, ryzyka rynkowego, ryzyka niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyka operacyjnego. Dodatkowo analizie poddawane są ryzyka braku zgodności i płynności.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w 2021 roku objęła 4-letni horyzont prognozy, uwzględniając horyzont czasowy Strategii Grupy PZU aktualnej na moment sporządzania oceny i towarzyszących jej planów finansowych oraz wymóg nadzorczy w zakresie minimalnego horyzontu prognozy (trzy lata). W ramach oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przeprowadzone zostały analizy w celu określenia, czy przy danej strategii działalności Grupa PZU utrzyma niezbędny poziom kapitału, adekwatny do ryzyka, na jakie jest narażona obecnie i na jakie może być narażona w przyszłości (również w przypadku wystąpienia nagłych zdarzeń odzwierciedlonych w scenariuszach szokowych). Testowane scenariusze zbudowane zostały w oparciu o profil ryzyka Grupy PZU, umożliwiając weryfikację jej potrzeb kapitałowych w nowych warunkach, obejmujących zarówno istotne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, jak i szoki charakterystyczne dla sektora ubezpieczeń. Ponadto analiza obejmuje scenariusze wpływające zarówno na aktywa, jak i na zobowiązania.

Zgodnie z regulacją wewnętrzną, jeżeli w wyniku własnej oceny ryzyka i wypłacalności w kolejnych latach projekcji zostanie zidentyfikowany możliwy spadek współczynnika wypłacalności poniżej akceptowalnego poziomu lub przekroczenie limitów profilu ryzyka, Dyrektor Biura Ryzyka w PZU, we współpracy z Dyrektorem Biura Planowania i Kontrolingu w PZU, przedstawiają możliwe działania, w tym zmiany w zakresie planów finansowych, mające na celu obniżenie poziomu ryzyka lub podwyższenie środków własnych. Podlegają one zatwierdzeniu przez członka Zarządu PZU nadzorującego Biuro Ryzyka w PZU, w uzgodnieniu z członkiem Zarządu PZU nadzorującym Biuro Planowania i Kontrolingu w PZU.

B.4. System kontroli wewnętrznej

B.4.1. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej w Grupie PZU obejmuje nadzór, ogół procedur administracyjnych i księgowych, struktur organizacyjnych, systemów raportowania, rozwiązań wprowadzonych w systemach informatycznych, funkcję zgodności z przepisami oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Grupy PZU oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności jej funkcjonowania, realizowane w celu racjonalnego zapewnienia:

- efektywności i skuteczności działalności operacyjnej;
- rzetelności informacji przekazywanych wewnątrz i zewnątrz oraz zabezpieczenia ich dostępności i wiarygodności, w szczególności w odniesieniu do tych, wpływających na sprawozdania finansowe;
- adekwatności i efektywności kontroli ryzyk (działania kontrolne powinny być proporcjonalne do poziomu ryzyka związanego z działalnością i procesów poddawanych kontroli);
- odpowiedzialnego i transparentnego zarządzania;
- zgodności działań z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi oraz przyjętymi standardami postępowania;
- efektywnego uzyskiwania i przekazywania wszelkich danych i informacji, które mogą być istotne dla celów nadzoru uzupełniającego.

System kontroli wewnętrznej wspomaga realizację celów, co wymaga, aby koncentrował się na następujących obszarach:

- środowisku kontroli wewnętrznej, tj. promowaniu znaczenia kontroli wśród pracowników i nadzoru ze strony kierownictwa, stylu zarządzania, w tym delegowaniu zadań, uczciwości, wartości etycznych i rozwoju pracowników;
- identyfikacji i ocenie ryzyka, w tym utrzymywaniu go na akceptowalnym poziomie;
- czynnościach kontrolnych i podziale obowiązków;
- jakości informacji i jej komunikowaniu, tj. zapewnieniu przepływu informacji, które pozwalają prowadzić i kontrolować działalność;
- monitorowaniu efektywności mechanizmów kontrolnych.

W zależności od rodzaju zadań zakres kontroli wewnętrznej obejmuje w szczególności:

- kompletność, aktualność i zgodność z obowiązującymi przepisami prawa regulacji wewnętrznych, dotyczących danej działalności;
- prawidłowość, kompletność i terminowość wykonywanych czynności, w tym obiegu dokumentów;
- prawidłowość organizacji i podziału pracy;
- przestrzeganie pełnomocnictw, upoważnień, limitów i innych elementów kontrolnych, w szczególności w zakresie:
 - podpisywania korespondencji wewnętrznej i wychodzącej na zewnątrz,
 - zawierania transakcji skutkujących powstaniem zobowiązań,
 - podejmowania decyzji biznesowych,
 - korzystania z systemów informatycznych;
- prawidłowość przebiegu procesów;
- prawidłowość ewidencji księgowej;
- bezpieczeństwo systemów informatycznych oraz sieci teleinformatycznych;
- bezpieczeństwo informacji chronionych, w rozumieniu obowiązujących regulacji wewnętrznych.

W przypadku zidentyfikowania przez pracownika nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli, pracownik zobowiązany jest do ich udokumentowania i poinformowania bezpośredniego przełożonego. Jednocześnie pracownik zobowiązany jest do ich raportowania zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi.

B.4.2. Funkcja zgodności z przepisami

Biuro Compliance w PZU odpowiada za kształtowanie systemu compliance w Grupie PZU dbając o jego spójność na wszystkich poziomach Grupy PZU. Biuro Compliance w PZU nadzoruje Dyrektor Zarządzający ds. Regulacji, który podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu PZU oraz sprawuje nadzór nad funkcją zgodności z przepisami. Biuro Compliance w PZU raportuje do Zarządu i Rady Nadzorczej PZU, w zakresie zdarzeń zaistniałych na poziomie PZU i jednostek zależnych, z którymi podpisano porozumienia o współpracy i wymianie informacji. Rekomendacje Biura Compliance w PZU wydane w ramach prowadzonych działań i analiz zgodności podlegają procesowi monitoringu.

Funkcja zgodności z przepisami w jednostkach Grupy PZU jest zorganizowana na podstawie jednolitych i spójnych standardów, wypracowanych na poziomie PZU, z uwzględnieniem tzw. zasady proporcjonalności, tj. skali i specyfiki działalności danej jednostki Grupy PZU. Wdrożone regulacje wewnętrzne określają zakres i charakter działań funkcji zgodności z przepisami, w tym cykliczne raportowanie komórek ds. compliance jednostek zależnych do Biura Compliance w PZU, a następnie Biura Compliance w PZU do Zarządu i Rady Nadzorczej PZU. Niezależnie od powyższego komórki ds. compliance w jednostkach zależnych raportują także do swoich zarządów lub rad nadzorczych. Funkcja zgodności z przepisami w jednostkach Grupy PZU jest obiektywna i niezależna.

Najważniejsze kompetencje Biura Compliance w PZU w obszarze ryzyka braku zgodności w Grupie PZU:

- analiza i udział w procesie wdrażania systemowych rozwiązań we wszystkich obszarach funkcjonalnych jednostek Grupy PZU oraz realizowanych procesów biznesowych w zakresie ryzyka braku zgodności;
- inicjowanie i rekomendowanie zmian w systemowych rozwiązaniach oraz analizowanych procesach jednostek Grupy PZU, jako efekt analiz compliance;

- zapewnienie koordynacji i spójnych rozwiązań w zakresie realizacji funkcji zgodności z przepisami i zarządzania ryzykiem braku zgodności w Grupie PZU;
- konsultacje i współpraca z jednostkami zależnymi w celu zapewnienia jednolitych rozwiązań w zakresie realizacji funkcji zgodności z przepisami w Grupie PZU, wypełniania obowiązków raportowych wynikających z ustawy o nadzorze uzupełniającym oraz spójnego stanowiska regulowanych jednostek zależnych Grupy PZU przy udzielaniu odpowiedzi na zapytania Komisji Nadzoru Finansowego kierowane systemowo do jednostek regulowanych;
- konsultacja oraz wymiana informacji z jednostkami zależnymi w zakresie zapewnienia spójności procesu identyfikacji i oceny ryzyka braku zgodności;
- prowadzenie systemowych analiz compliance w jednostkach Grupy PZU na podstawie przepisów wewnętrznych oraz porozumień o współpracy i polityk;
- raportowanie na poziomie systemowym ryzyka braku zgodności w Grupie PZU;
- monitorowanie przestrzegania standardów postępowania, w tym norm etycznych, z uwzględnieniem dobrych praktyk przyjętych w jednostkach Grupy PZU.

Biuro Compliance w PZU, w ramach wymiany informacji i współpracy z jednostkami zależnymi w obszarze funkcji zgodności, współuczestniczy we wdrażaniu w tych jednostkach jednolitych standardów oraz kluczowych rozwiązań metodologicznych. Formalną podstawą współpracy w obszarze funkcji compliance są porozumienia o współpracy i wymianie informacji oraz Polityka compliance w Grupie PZU, które precyzują zasady, zakres i charakter tej współpracy pomiędzy PZU a jednostkami zależnymi.

Biuro Compliance w PZU współpracuje z komórkami do spraw zgodności jednostek sektora bankowego z uwzględnieniem zasad współpracy pomiędzy tymi komórkami w podmiotach – dominującym i zależnym, które zostały określone w Rekomendacji H KNF.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1. Opis wdrożenia funkcji audytu wewnętrznego

Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU koordynuje funkcjonowanie audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU poprzez budowę jednolitych standardów oraz wymianę informacji w zakresie audytu wewnętrznego. Funkcję audytu wewnętrznego nadzoruje Dyrektor Zarządzający ds. Audytu, który kieruje Biurem Audytu Wewnętrznego i podlega organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu PZU, a funkcjonalnie Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej PZU. Audyt wewnętrzny pozyskuje z jednostek Grupy PZU, z którymi podpisano porozumienia o współpracy, informacje dotyczące adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej. W jednostkach Grupy PZU wprowadzone zostały kluczowe rozwiązania metodologiczne Biura Audytu Wewnętrznego w PZU (z uwzględnieniem uwarunkowań formalno-prawnych, specyfiki i skali działalności tych jednostek).

Głównymi działaniami Biura Audytu Wewnętrznego w PZU w odniesieniu do Grupy PZU są:

- ujednolicanie zasad funkcjonowania audytu wewnętrznego;
- koordynowanie tworzenia planów audytów;
- realizowanie zadań audytowych;
- pozyskiwanie informacji z komórek ds. audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU;
- uwzględnianie w sprawozdaniach z działalności Biura Audytu Wewnętrznego w PZU do Zarządu i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU informacji dotyczących podmiotów Grupy PZU.

Współpraca Biura Audytu Wewnętrznego w PZU z komórkami audytu wewnętrznego jednostek sektora bankowego prowadzona jest z uwzględnieniem zasad współpracy pomiędzy komórkami audytu wewnętrznego podmiotu dominującego i zależnego, które są określone w Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

Audyt wewnętrzny w jednostkach Grupy PZU może być realizowany przez:

- komórki ds. audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU;

- Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU, z zachowaniem zasad wynikających z zawartych z jednostkami zależnymi Grupy PZU porozumień o współpracy.

Audyt wewnętrzny obejmuje niezależną ocenę ryzyka, badanie wszystkich struktur organizacyjnych w jednostkach Grupy PZU, produktów, systemów, procesów biznesowych, procesów zarządzania ryzykiem, z częstotliwością zależną od zidentyfikowanych obszarów ryzyk i poziomu istotności ryzyk, a także od roli i skuteczności kontroli wewnętrznej w ich redukowaniu.

B.5.2. Niezależność i obiektywizm audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego jest obiektywna i niezależna od funkcji operacyjnych. Zakres czynności audytowych realizowanych w ramach poszczególnych audytów oraz wydawane oceny poaudytowe stanowią autonomiczne decyzje audytorów. Zadania są rozdzielane w taki sposób, aby zapobiec potencjalnym i rzeczywistym konfliktom interesów. Każdy pracownik jest zobowiązany do poinformowania przełożonego w przypadku wystąpienia konfliktu interesów. Zbierane są informacje od pracowników audytu wewnętrznego na temat potencjalnego konfliktu interesów i w miarę potrzeb dokonuje się rotacji przydzielonych zadań. Ponadto żaden z audytorów nie może przed upływem jednego roku oceniać działalności, którą sam uprzednio wykonywał lub zarządzał. Wdrożono Kodeks Etyki Audytora, w oparciu o Kodeks etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych (IIA). Celem Kodeksu jest promowanie najlepszych praktyk wykonywania obowiązków, wzorców postawy etycznej oraz determinowanie potrzeby ciągłego rozwoju zawodowego i kształtowania właściwego wizerunku audytorów wewnętrznych. Audytorom wewnętrznym nie wolno przyjmować odpowiedzialności za działalność operacyjną, która podlega ocenie audytu wewnętrznego.

Niezależność funkcji audytu wewnętrznego jest zapewniona poprzez zapisy odpowiednich regulacji wewnętrznych.

Audytorzy Grupy PZU stanowią zespół o wysokich kwalifikacjach zawodowych i etycznych oraz posiadają wiedzę, umiejętności i znajomość zagadnień niezbędnych do realizacji audytów.

Dla zapewnienia realizacji zadań, audytorzy mają dostęp do niezbędnych informacji, wyjaśnień, dokumentów i danych umożliwiających terminowe i poprawne wykonanie zadań, z uwzględnieniem ograniczenia dostępu do informacji zgodnego z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU przygotowuje sprawozdanie roczne z działalności, które obejmuje:

- informację o zrealizowanych audytach (w tym o wykonaniu planu audytu);
- ocenę systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU sporządza również w cyklach kwartalnych sprawozdanie obejmujące w szczególności:

- informację o realizacji planu audytu;
- informację o wynikach zrealizowanych audytów wewnętrznych oraz o rekomendacjach wydanych i odrzuconych (akceptacja ryzyka);
- informację o wynikach monitorowania rekomendacji, w tym o działaniach podejmowanych w celu realizacji istotnych rekomendacji (priorytet A), terminowości ich wdrożenia, z wyjaśnieniem ewentualnych odstępstw od realizacji oryginalnego planu.

Dyrektor Zarządzający ds. Audytu potwierdza niezależność i obiektywizm funkcji audytu wewnętrznego w opisanych powyżej kwartalnych i rocznych sprawozdaniach. Sprawozdania przekazywane są Zarządowi PZU i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej PZU i uwzględniają informacje raportowane przez komórki ds. audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU.

B.6. Funkcja aktuarialna

Jednostki Grupy PZU prowadzące działalność w zakresie ubezpieczeń są odrębnymi jednostkami i posiadają własne funkcje aktuarialne. Zadania funkcji aktuarialnych są spójne dla wszystkich jednostek Grupy PZU. Ze względu na różną specyfikę rynków działania mogą jednak występować różnice metodologiczne w działaniach poszczególnych funkcji. Funkcje działają w maksymalnym stopniu niezależnie od siebie, pozostając ze sobą w kontakcie i konsultując wzajemnie swoje wątpliwości. Nadrzędną rolę, koordynacyjno-doradczą, pełni Biuro Aktuarialne w PZU. Nadzór nad całością sprawuje Główny Aktuariusz PZU – Dyrektor ds. Ryzyka Ubezpieczeniowego w Biurze Aktuarialnym w PZU.

Współpraca w obszarze aktuariatu w Grupie PZU ma na celu optymalizację standardów funkcjonowania i realizacji procesów biznesowych, zapewnienie sprawnego przepływu informacji pomiędzy PZU i ubezpieczeniowymi jednostkami zależnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa przekazywanych informacji. Jednostki zależne dokładają należytej staranności, aby prowadzona przez nie działalność była zgodna z zasadami współpracy w Grupie PZU, mając również na względzie własną specyfikę działania oraz uwarunkowania prawne lub biznesowe. Zachowują one autonomię w obszarze aktuariatu, z zastrzeżeniem, że PZU pełni rolę koordynacyjno-doradczą w stosunku do nich w tym obszarze. Zasadniczo współpraca PZU z jednostkami zależnymi odbywa się na bieżąco na drodze wspólnych konsultacji, z zastrzeżeniem możliwości określania wytycznych, założeń, zasad, procedur i rekomendacji przez PZU, jeżeli jest to podyktowane interesem Grupy PZU. Jednostki zależne, w terminach, formie i w sposób określony z odpowiednim wyprzedzeniem, przekazują:

- informacje konieczne dla dopełnienia przez funkcję aktuarialną PZU obowiązków informacyjnych lub sprawozdawczych ciążących na PZU, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- informacje, plany, materiały i dokumenty, dotyczące jednostki zależnej oraz jej podmiotów zależnych, a także wyjaśnienia dotyczące tej dokumentacji, o ile zachodzi taka potrzeba. Jednostki zależne uzyskują od podmiotów od nich zależnych informacje i dokumenty konieczne do wypełnienia niniejszego obowiązku.

Niezależnie od obowiązków określonych powyżej, jednostki zależne wypełniają wymagane przez obowiązujące je przepisy prawa obowiązki informacyjne oraz prowadzą własną politykę informacyjną.

Zakres współpracy obejmuje zatem szeroko pojętą działalność aktuarialną niezbędną do wykonywania obowiązków funkcji aktuarialnej. Zasady współpracy ujęto we wdrożonej w roku 2018 „Polityce współpracy w Grupie PZU w obszarze aktuariatu”.

B.7. Outsourcing

Ubezpieczeniowe jednostki Grupy PZU przyjęły zasady dokonywania outsourcingu, w tym outsourcingu czynności uznawanych za podstawowe lub ważne.

PZU i zależne jednostki ubezpieczeniowe nie powierzają podmiotom trzecim realizacji funkcji należących do systemu zarządzania (funkcji zarządzania ryzykiem, funkcji aktuarialnej, funkcji zgodności i funkcji audytu wewnętrznego).

Outsourcing czynności podstawowych lub ważnych jest uzasadniony w szczególności optymalizacją kosztów i dążeniem do zapewnienia wysokiego poziomu obsługi klientów. Ubezpieczeniowe jednostki zależne Grupy PZU realizują te cele poprzez powierzenie wykonywania wybranych procesów podmiotom specjalizującym się w wykonywaniu usług danego rodzaju.

Dodatkowo istnieją wewnątrzgrupowe umowy outsourcingu (zawarte pomiędzy jednostkami Grupy PZU), w ramach których powierza się czynności podstawowe lub ważne, obejmujące w szczególności: lokowanie środków, obsługę likwidacji szkód, obsługę świadczeń, w tym assistance, zarządzanie portfelami inwestycyjnymi, obsługę ubezpieczeń. Wewnątrzgrupowe umowy outsourcingu czynności podstawowych lub ważnych zawierane są długoterminowo, z uwzględnieniem obowiązujących zasad w zakresie outsourcingu, w szczególności w zakresie oceny ryzyka, wymaganych postanowień umownych, w tym zabezpieczających możliwość przeprowadzenia kontroli realizacji umowy przez podmiot powierzający wykonanie czynności.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka Grupy PZU wynika ze Strategii Grupy PZU oraz planów finansowych i jest okresowo monitorowany i kontrolowany. Ze względu na skalę działalności ubezpieczeniowej prowadzonej przez jednostki Grupy PZU oraz poziom zainwestowanych środków najistotniejszymi ryzykami są: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe oraz ryzyko związane z działalnością jednostek z innych sektorów finansowych. W ramach ostatniej pozycji najistotniejsze jest ryzyko kredytowe.

Grupa PZU posiada system zarządzania ryzykiem, który jest ukierunkowany zarówno na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu kapitalizacji. Poprzez identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie i kontrolę oraz raportowanie ryzyk związanych z prowadzoną działalnością operacyjną, a także podejmowanie działań zarządczych w odpowiedzi na te ryzyka, Grupa PZU jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec klientów i partnerów biznesowych oraz wypełnić wymogi płynące z przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych. W jednostkach sektora finansowego Grupy PZU wdrożono system zarządzania ryzykiem opisany w sekcji B i opierający się na następujących etapach:

- identyfikacja;
- pomiar i ocena;
- monitorowanie i kontrolowanie;
- raportowanie;
- działania zarządcze.

Proces jest wystandaryzowany w całej Grupie PZU. Sposób implementacji w jednostkach zależnych jest dostosowany do ich wielkości, istotności ryzyka, regulacji sektorowych oraz specyficznych regulacji w poszczególnych krajach.

W tabeli poniżej wskazano kategorie ryzyka zdefiniowane jako istotne i wskazane w regulacjach wewnętrznych na poziomie Grupy PZU:

Lp.	Kategoria ryzyka	Definicja
1	ryzyko aktuarialne	możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
2	ryzyko rynkowe	ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych
3	ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta	ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta
4	ryzyko operacyjne	ryzyko poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych
5	ryzyko modeli	ryzyko poniesienia straty finansowej, błędnego oszacowania danych raportowanych do organu nadzoru, podjęcia błędnych decyzji lub utraty reputacji z powodu błędów w opracowaniu, wdrożeniu lub stosowaniu modeli
6	ryzyko braku zgodności	ryzyko niedostosowania się lub naruszenia przez PZU, podmioty zależne lub osoby z nimi powiązane przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych przez PZU lub podmioty zależne standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować poniesieniem przez PZU, podmioty zależne lub osoby działające w ich imieniu sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności

Na potrzeby Konglomeratu Finansowego Grupy PZU, biorąc pod uwagę udział ryzyka kredytowego w jednostkach sektora bankowego, przyjęta została definicja ryzyka kredytowego. Definiuje się je, jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, na które narażony jest Konglomerat Finansowy Grupy PZU, wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się w postaci niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub wzrostem spreadu kredytowego. Definicja obejmuje również ryzyko kredytowe jednostki regulowanej.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego – możliwość poniesienia straty z tytułu zmiany wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych spowodowanych zmianą poziomu spreadów kredytowych w odniesieniu do struktury terminowej stóp procentowych dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub wahania ich zmienności;
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta – ryzyko poniesienia straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej;
- ryzyko kredytowe w działalności bankowej – ryzyko kredytowe wynikające z działalności w sektorze bankowym, związane przede wszystkim z niebezpieczeństwem niewywiązania się dłużnika lub kredytobiorcy ze swoich zobowiązań;
- ryzyko kredytowe w ubezpieczeniach finansowych – możliwość poniesienia straty wynikającej z działalności w sektorze ubezpieczeń finansowych związane przede wszystkim z niebezpieczeństwem niewywiązania się klienta Grupy PZU – kontrahenta z zobowiązań wobec podmiotu trzeciego lub dłużnika/kredytobiorcy wobec klienta Grupy PZU. Zagrożenie to może wynikać z niepowodzenia w realizacji przedsięwzięcia lub z niekorzystnego wpływu otoczenia gospodarczego.

W ramach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Grupa PZU identyfikuje, mierzy i monitoruje koncentrację ryzyka, przy czym dla sektora bankowego procesy te realizowane są na poziomie poszczególnych jednostek Grupy PZU, zgodnie z wymogami sektorowymi.

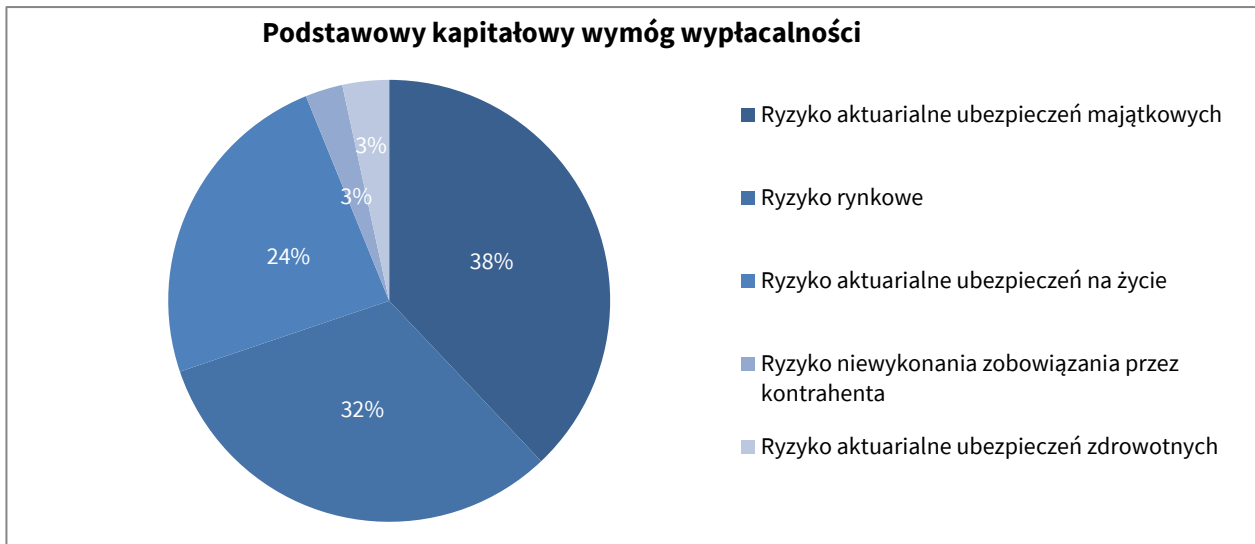
SCR Grupy PZU obliczany jest zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego i składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną. Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczany na podstawie danych skonsolidowanych składa się z 8 modułów: ryzyko rynkowe, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie, ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych, ryzyko wartości niematerialnych i prawnych, ryzyko operacyjne, korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat. Efektowi dywersyfikacji podlega pięć pierwszych modułów i wraz z ryzykiem wartości niematerialnych i prawnych, które w Polsce odgrywa marginalną rolę, a w Grupie PZU wynosi zero, tworzą tzw. podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR). Grupa PZU nie korzysta przy kalkulacji SCR z przepisów przejściowych.

Wartość SCR oraz BSCR przed i po uwzględnieniu efektu dywersyfikacji na 31 grudnia 2021 roku w porównaniu do poprzedniego roku, przedstawia poniższa tabela.

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020	
	2021	2020	(mln zł)	%
Ryzyko rynkowe	3 622	3 403	219	6%
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	319	292	27	9%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń na życie	2 731	2 761	(30)	(1%)
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych	388	328	60	18%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń majątkowych	4 314	4 353	(39)	(1%)
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności przed dywersyfikacją	11 374	11 137	237	2%
Dywersyfikacja	(3 899)	(3 810)	(89)	2%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności po dywersyfikacji	7 475	7 327	148	2%
Ryzyko operacyjne	767	759	8	1%
Korekta z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	(1 143)	(1 124)	(19)	2%
Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczony na podstawie danych skonsolidowanych	7 099	6 962	137	2%
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych	4 024	3 756	268	7%
Wymóg dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych	19	10	9	90%
SCR Grupy PZU	11 142	10 728	414	4%

W ujęciu rocznym SCR Grupy PZU wzrósł o 414 mln zł. W głównej mierze wzrost wynika ze wzrostu ryzyka rynkowego. Przyczyny zmian w kapitałowym wymogu wypłacalności obliczonym na podstawie danych skonsolidowanych opisane są poniżej w odpowiednich podrozdziałach. Dodatkowo do wzrostu SCR Grupy PZU przyczynił się również wzrost wymogu kapitałowego dla

innych sektorów finansowych, który wynikał głównie ze wzrostu wymogu kapitałowego Grupy Kapitałowej Pekao i PTE PZU, co zostało zaprezentowane w części E.6 sprawozdania SFCR. Wzrost wymogu kapitałowego Grupy Kapitałowej Pekao jest związany głównie z wyższym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka kredytowego w związku ze wzrostem wolumenu kredytowego, ryzyka operacyjnego w związku ze zwiększonymi rezerwami na kredyty hipoteczne denominowane w walutach obcych oraz ryzyka kredytowego kontrahenta w wyniku wprowadzenia nowej standardowej metody pomiaru wymogu. Wzrost wymogu PTE PZU wynikał ze wzrostu aktywów netto OFE Złota Jesień, które na 31 grudnia 2021 roku wyniosły 25 806 mln zł i wzrosły w stosunku do wartości na 31 grudnia 2020 roku o 5 443 mln zł.

Grupa PZU posiada procedury wewnętrzne implementujące obowiązki wynikające z zasady ostrożnego inwestora. W związku z tym Grupa PZU lokuje posiadane środki wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, dla których ryzyko może mierzyć, monitorować, a w konsekwencji zarządzać nim oraz które uwzględnia przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Zachowując odpowiedni poziom płynności lokat, Grupa PZU lokuje swoje środki w aktywa bezpieczne, o odpowiedniej jakości i rentowności. Inwestując w aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, Grupa PZU uwzględnia charakter i czas trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczeniowych w sposób zgodny z interesami ubezpieczających. Grupa PZU różnicuje aktywa i zachowuje ich rozproszenie w celu unikania uzależnienia od jednego szczególnego składnika aktywów, emitenta czy obszaru geograficznego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Na poziomie Grupy PZU przeprowadzono analizy wrażliwości, uwzględniające ryzyko rynkowe, kredytowe i aktuarialne, w odniesieniu do istotnych ryzyk i zdarzeń według scenariuszy przygotowanych na potrzeby ORSA. Analizy wrażliwości co do zasady nie znajdują zastosowania w przypadku ryzyk opisanych w części C.6. ze względu na charakter i specyfikę tych ryzyk.

W ramach przeprowadzanych analiz Grupa PZU dokonuje również oceny w zakresie płynności, która polega na oszacowaniu możliwości sfinansowania wypłaty odszkodowań i świadczeń w wyniku zdarzeń ubezpieczeniowych o charakterze nadzwyczajnym. Wyniki testów stresu wskazują na możliwość sfinansowania tego typu zdarzeń.

W ramach ORSA analiza wrażliwości przeprowadzona dla Grupy PZU obejmowała testy stresu, wpływające zarówno na aktywa, jak i na zobowiązania. Testy stresu wybrane do przeprowadzenia w ramach ORSA pokrywają najważniejsze obszary działalności ubezpieczeniowej oraz profil ryzyka Grupy PZU i odpowiadają ocenie najistotniejszych ryzyk w jej działalności.

Testy stresu zostały przeprowadzone w oparciu o zasady systemu WII. Każdy test był przeprowadzany niezależnie, przy założeniu zmiany elementów wskazanych w teście i utrzymanie pozostałych wskaźników na poziomie ze scenariusza bazowego. W ramach testu stresu uwzględnia się zmianę zarówno środków własnych, jak i kapitałowego wymogu wypłacalności w celu zbadania całkowitego wpływu na sytuację kapitałową Grupy PZU.

Wyniki testów nie uwzględniają wpływu ewentualnych działań podejmowanych przez zarządy jednostek Grupy PZU, mających na celu złagodzenie skutków materializacji scenariusza. W rzeczywistości, w oparciu o funkcjonujący w Grupie PZU system zarządzania ryzykiem, w szczególności system limitów i ograniczeń, zarządy poszczególnych jednostek Grupy PZU, w szczególności PZU jako podmiotu dominującego, mogą podjąć stosowne działania zapobiegające lub też ograniczające wpływ realizacji zakładanego scenariusza.

Wyniki testów stresu świadczą, że Grupa PZU w 2021 roku posiadała środki własne pozwalające na utrzymywanie wskaźnika wypłacalności powyżej wymaganych przez KNF poziomów po wystąpieniu scenariuszy testowych.

Poniższa tabela przedstawia analizy wrażliwości wykonane na potrzeby ORSA. Testy były przeprowadzane w I kwartale 2021 roku w ramach wykonywanej w procesie ORSA prospektywnej oceny kondycji kapitałowej Grupy PZU i odnoszą się do wartości współczynnika wypłacalności na koniec roku 2021 prognozowanej w momencie wykonywania testów stresu.

Lp.	Testy stresu / analizy wrażliwości	Wpływ na ryzyko	Zmiana do wartości bazowego wskaźnika wypłacalności (w p.p.)
1	Wzrost stóp procentowych (+200 pb dla krzywej PLN, +100 pb dla krzywej EUR)	Ryzyko rynkowe	4
2	Spadek stóp procentowych (-100 pb)	Ryzyko rynkowe	(5)
3	Zmiana kształtu krzywej stóp procentowych (na podstawie krzywej wygenerowanej w modelu kalkulacji wartości narażonej na ryzyko dla ryzyka rynkowego w scenariuszu 1 na 200)	Ryzyko rynkowe	(4)
4	Spadek cen akcji (-50%)	Ryzyko rynkowe	(1)
5	Spadek cen nieruchomości (-30%)	Ryzyko rynkowe	(10)
6	Wzrost kursu walutowego (+30%)	Ryzyko rynkowe	(8)
7	Spadek kursu walutowego (-30%)	Ryzyko rynkowe	5
8	Niewypłacalność kontrahentów (założono niewypłacalność dwóch kontrahentów o najwyższym zaangażowaniu Grupy PZU spośród kontrahentów z ratingiem BB i niższym)	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	(8)
9	Wzrost szkodowości (+10pp)	Ryzyko aktuarialne	(6)
10	Wzrost rezerwy szkodowej brutto (+10%+max(PNR,0))	Ryzyko aktuarialne	(18)
11	Szkoda katastroficzna – jednorazowa	Ryzyko aktuarialne	(3)
12	Szkoda katastroficzna – kilka wypłat w ciągu roku w wysokości nieprzekraczającej granicy zachowka	Ryzyko aktuarialne	(6)
13	Szkoda nadzwyczajna	Ryzyko aktuarialne	(32)
14	Jednoczesny spadek stóp procentowych (-100 pb) i wzrost szkodowości o 10 pp	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(11)
15	Jednoczesny wzrost stóp procentowych (+200 pb dla krzywej PLN, +100 pb dla krzywej EUR) i wzrost szkodowości o 10 pp	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(2)
16	Wzrost śmiertelności (+15%)	Ryzyko aktuarialne	(12)
17	Spadek śmiertelności (-20%)	Ryzyko aktuarialne	(4)
18	Wzrost zachorowalności (+35%)	Ryzyko aktuarialne	(6)
19	Wzrost kosztów uwzględnionych przy obliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (+10%)	Ryzyko aktuarialne	(6)
20	Wzrost rezygnacji (+80%)	Ryzyko aktuarialne	2
21	Spadek rezygnacji (-80%)	Ryzyko aktuarialne	(2)
22	Połączone scenariusze – najbardziej dotkliwe zmiany dla poszczególnych linii biznesowych wynikające ze scenariuszy 16, 18, 19 (maksymalny spadek składki, wzrost świadczeń i wzrost kosztów)	Ryzyko aktuarialne	(30)
23	Jednoczesny spadek stóp procentowych (-100 pb), spadek cen akcji (-50%) i wzrost śmiertelności (+15%)	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(19)
24	Jednoczesny wzrost stóp procentowych (+200 pb dla krzywej PLN, +100 pb dla krzywej EUR), spadek cen akcji (-50%) i wzrost śmiertelności (+15%)	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(11)

Ekspozycja na ryzyko wynikająca z pozycji pozabilansowych

Na 31 grudnia 2021 roku wartość ekspozycji pozabilansowych uwzględnianych w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych wyniosła 2 431 mln zł i dotyczyła zabezpieczeń dla transakcji *buy-sell-back*.

Koncentracja ryzyka

W ramach ryzyka aktuarialnego, Grupa PZU identyfikuje koncentrację ryzyka w ujęciu przestrzennym, umiejscowioną w Polsce w odniesieniu do możliwych szkód spowodowanych przez zdarzenia katastroficzne, w szczególności takich jak powódzie i huragany. Poniższa tabela przedstawia sumy ubezpieczeń w zadanych przedziałach w podziale na poszczególne województwa (dla działalności na terenie Polski) oraz kraje (dla działalności zagranicznej). Największa koncentracja ryzyka występuje w województwie mazowieckim. W kontekście ekspozycji na ryzyko powodzi i huraganu, system zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Grupie PZU zapewnia jej cykliczny monitoring, a stosowany program reasekuracji pozwala na istotną redukcję wielkości potencjalnej szkody katastroficznej na udziale własnym.

Narażenie na szkody katastroficzne w ubezpieczeniach majątkowych na 31 grudnia 2021 roku	Suma ubezpieczenia (w mln zł)						Suma
	0-0,2	0,2 -0,5	0,5 -2	2 -10	10 -50	pow. 50	
dolnośląskie	0,8%	1,4%	1,4%	0,5%	0,4%	2,0%	6,5%
kujawsko – pomorskie	0,5%	0,7%	0,6%	0,3%	0,2%	1,1%	3,4%
lubelskie	0,5%	0,7%	0,3%	0,1%	0,1%	1,6%	3,3%
lubuskie	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,5%	1,4%
łódzkie	0,6%	1,0%	0,7%	0,3%	0,2%	3,9%	6,7%
małopolskie	0,7%	1,5%	1,0%	0,4%	0,4%	1,4%	5,4%
mazowieckie	1,6%	3,1%	2,6%	0,9%	1,0%	9,1%	18,3%
opolskie	0,2%	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%	1,6%	2,7%
podkarpackie	0,8%	1,1%	0,4%	0,2%	0,1%	1,4%	4,0%
podlaskie	0,3%	0,4%	0,3%	0,2%	0,2%	0,4%	1,8%
pomorskie	0,5%	1,0%	0,9%	0,5%	0,5%	4,8%	8,2%
śląskie	1,0%	1,5%	1,2%	0,5%	1,2%	3,9%	9,3%
świętokrzyskie	0,3%	0,5%	0,2%	0,1%	0,1%	0,6%	1,8%
warmińsko-mazurskie	0,3%	0,5%	0,3%	0,2%	0,1%	1,2%	2,6%
wielkopolskie	1,0%	1,8%	1,4%	0,6%	0,5%	2,4%	7,7%
zachodnio-pomorskie	0,3%	0,5%	0,5%	0,4%	0,3%	2,2%	4,2%
Litwa i Estonia	0,6%	1,8%	2,5%	0,8%	1,0%	2,1%	8,8%
Łotwa	0,1%	0,6%	0,8%	0,4%	0,4%	0,6%	2,9%
Ukraina	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,6%	0,8%
Norwegia	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%
Razem	10,3%	18,8%	15,6%	6,7%	7,0%	41,6%	100,0%

Dodatkowo, w ramach portfela klientów Grupy PZU, identyfikujemy istotne koncentracje na dużych ryzykach korporacyjnych, które podlegają reasekuracji fakultatywnej zmniejszającej ewentualne szkody na udziale własnym do akceptowalnych poziomów, niezagrażających stabilności finansowej Grupy PZU.

W ramach ryzyka kredytowego oraz rynkowego koncentracja ryzyka w Grupie PZU jest łącznie identyfikowana na poziomie grup kapitałowych, sektorów gospodarki oraz krajów. Analizie poddawane są ekspozycje wynikające z portfela aktywów jednostek podlegających konsolidacji, ubezpieczenia finansowe PZU oraz ekspozycje podmiotów sektora bankowego.

Na 31 grudnia 2021 roku zidentyfikowano wskazane poniżej koncentracje ryzyka, w odniesieniu do sektora w wartości udziału w całkowitej kwocie analizowanej ekspozycji (z uwzględnieniem ekspozycji wynikających z portfela aktywów jednostek podlegających konsolidacji, ubezpieczeń finansowych PZU oraz ekspozycji jednostek sektora bankowego):

Segment branżowy	%
Administracja publiczna i obrona narodowa	16,08%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11,94%
Przetwórstwo przemysłowe	16,27%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	13,51%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8,12%
Budownictwo	5,65%
Transport i gospodarka magazynowa	5,51%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	4,63%
Informacja i komunikacja	2,74%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5,24%
Górnictwo i wydobywanie	1,08%
Pozostałe sektory	9,23%
Razem	100,00%

Grupa PZU identyfikuje również istotne i szczególnie istotne koncentracje ryzyka w odniesieniu do kontrahentów, dla których progi ustalono dla istotnych koncentracji na poziomie mniejszej z wartości: 3% najlepszego oszacowania rezerw lub 10% SCR Grupy PZU oraz dla szczególnie istotnych koncentracji na poziomie mniejszej z wartości: 6% najlepszego oszacowania rezerw lub 20% SCR Grupy PZU. Istotne koncentracje podlegają raportowaniu corocznemu, a szczególnie istotne w każdych okolicznościach, jeżeli dojdzie do przekroczenia progu.

W ramach ryzyka operacyjnego oraz innych istotnych ryzyk nie zidentyfikowano koncentracji ryzyka.

W celu wypełnienia obowiązków regulacyjnych, jakie nałożone są na grupy kapitałowe identyfikowane jako konglomeraty finansowe od 2020 roku w Grupie PZU funkcjonuje model zarządzania znaczącą koncentracją ryzyka w Konglomeracie Finansowym Grupy PZU, zgodnie z wymogami ustawy o nadzorze uzupełniającym.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Zgodnie z formułą standardową do celów obliczania wymogów kapitałowych dla ryzyka aktuarialnego Grupa PZU stosuje: moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż na życie, moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie i moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych. Sprzedaż produktów zdrowotnych nie została wydzielona w osobny kanał dystrybucji i jest obsługiwana przez odrębne sieci sprzedaży ubezpieczeniowych spółek majątkowych i życiowych. Z uwagi na odrębne modele zarządzania produktami zdrowotnymi w obu typach sieci sprzedaży oraz nieznacznym ryzykiem aktuarialnym ubezpieczeń zdrowotnych nie wyodrębniono osobnych systemów zarządzania ryzykiem dla ubezpieczeń zdrowotnych. Produkty zbliżone w charakterystyce do produktów życiowych są zarządzane jak ubezpieczenia na życie, a pozostałe jak ubezpieczenia inne niż na życie.

C.1.1. Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Identyfikacja ryzyka rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu aż do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m. in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- analizę ogólnych/szczególnych warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania;

- analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe i margines ryzyka obliczone według formuły standardowej;
- weryfikację i walidację zmian w produktach;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów;
- monitorowanie istniejących produktów;
- analizę polityki underwritingowej, taryfikacyjnej, rezerw i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na dokonaniu analizy elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia i ponoszenia odpowiedzialności. Zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej oraz ustalona wysokość składki ubezpieczeniowej powinny być uwzględnione w przeprowadzanej ocenie ryzyka aktuarialnego. Ocena ryzyka aktuarialnego dotyczy dwóch podstawowych typów produktów ubezpieczeniowych, tj. indywidualnych oraz grupowych. W przypadku produktów ubezpieczeniowych indywidualnych celem oceny ryzyka aktuarialnego jest ograniczenie antyselekcji, tj. zawierania ubezpieczeń przez osoby o ryzyku przekraczającym częstości dla wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych (np. wypadku, choroby, inwalidztwa lub śmierci), nieposiadające środków finansowych na pokrycie kosztów ubezpieczenia lub chcące zawrzeć ubezpieczenie na sumę niemającą ekonomicznego uzasadnienia. Celem oceny ryzyka aktuarialnego w produktach ubezpieczeniowych grupowych jest ocena przyszłej szkodowości grupy oraz ograniczenie antyselekcji, tj. nieprzystępowania do ubezpieczenia osób o ryzyku przekraczającym przyjęte częstości dla wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych.

Proces oceny ryzyka aktuarialnego podlega ciągłej ewolucji mającej na celu dostosowanie stosowanych środków do zmieniającego się środowiska zewnętrznego, bardziej efektywnego zarządzania rentownością produktów, zmian organizacyjnych oraz modyfikacji oferty produktowej.

Pomiar ryzyka aktuarialnego dokonywany jest w szczególności przy użyciu:

- analizy wybranych wskaźników;
- metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka;
- metody faktorowej – uproszczonej wersji metody scenariuszowej, zredukowanej do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka;
- danych statystycznych;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- wiedzy eksperckiej pracowników.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego polega na cyklicznej analizie poziomu ryzyka i określeniu stopnia wykorzystania ustalonych wartości granicznych tolerancji na ryzyko aktuarialne oraz limitów.

Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie tym ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych, od pracownika do rad nadzorczych jednostek Grupy PZU. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w procesie zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym realizowane są w szczególności poprzez:

- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitorowanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitorowanie istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w tym w szczególności reasekuracji i prewencji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego odbywa się w szczególności poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia;
- zdefiniowanie wyłączenia odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia;
- działania reasekuracyjne;
- stosowanie adekwatnej polityki taryfikacyjnej;

- stosowanie odpowiedniej metodyki obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- stosowanie odpowiedniej procedury oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia (underwritingu);
- stosowanie odpowiedniej procedury obsługi świadczeń;
- decyzje i plany sprzedażowe;
- prewencję.

W roku 2021 odnotowano spadek ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie, który wynikał w głównej mierze z aktualizacji założeń statystycznych i współczynników śmiertelności w związku z pandemią COVID-19 oraz zmian krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA. Szczegółowe informacje można znaleźć w tabelach w części C.1.3.

C.1.2. Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń innych niż na życie

Identyfikacja ryzyka rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu, aż do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m. in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- analizę ogólnych/szczególnych warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania;
- analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe i margines ryzyka obliczone według formuły standardowej;
- weryfikację i walidację zmian w produktach;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów;
- monitorowanie istniejących produktów;
- analizę polityki underwritingowej, taryfikacyjnej, rezerw i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na dokonaniu analizy elementów ryzyka, w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia.

Proces oceny ryzyka aktuarialnego podlega ciągłej ewolucji mającej na celu dostosowanie stosowanych środków do zmieniającego się środowiska zewnętrznego, bardziej efektywnego zarządzania rentownością produktów, zmian organizacyjnych oraz modyfikacji oferty produktowej. Jakkolwiek zmiany, które miały miejsce w roku 2021 nie miały charakteru zmian istotnych.

Pomiar ryzyka aktuarialnego dokonywany jest w szczególności przy użyciu:

- analizy wybranych wskaźników;
- metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka;
- metody faktorowej – uproszczonej wersji metody scenariuszowej, zredukowanej do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka;
- danych statystycznych;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- wiedzy eksperckiej pracowników.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego obejmuje analizę poziomu ryzyka za pomocą zestawu raportów zawierających wybrane wskaźniki.

Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie tym ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych od pracownika do rad nadzorczych jednostek Grupy PZU. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w procesie zarządzania ryzykiem aktuarialnym realizowane są w szczególności poprzez:

- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitorowanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitorowanie istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w tym w szczególności reasekuracji i prewencji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego odbywa się w szczególności poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia lub innych wzorcach umów;
- działania koasekuracyjne i reasekuracyjne;
- stosowanie adekwatnej polityki taryfikacyjnej;
- stosowanie odpowiedniej metodyki obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- stosowanie odpowiedniej procedury oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia (underwritingu);
- stosowanie odpowiedniej procedury likwidacji szkód;
- decyzje i plany sprzedażowe;
- prewencję.

W zakresie ryzyka składki i rezerw podejmowane są następujące działania:

- aktywne monitorowanie wskaźnika mieszanego;
- analiza wpływu zmian otoczenia zewnętrznego na statystyki wykorzystywane do kalkulacji składek i rezerw;
- proaktywne monitorowanie wyników poszczególnych produktów;
- program reasekuracji w celu ograniczenia ewentualnych strat finansowych powstałych w wyniku nieoczekiwanego wzrostu szkodowości.

W zakresie ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż na życie podejmowane są następujące działania:

- monitorowanie zmian ekspozycji portfela;
- monitorowanie pojemności i zachowka programu reasekuracji wraz z ewentualną ich modyfikacją w celu mitygacji strat powstałych w wyniku zdarzeń katastroficznego;
- mapa ekspozycji w ubezpieczeniach majątkowych;
- budowa modelu ryzyka powodziowego, który będzie wykorzystywany w szerokim spektrum zastosowań biznesowych (m.in. underwriting, taryfikacja) oraz mapy ekspozycji powodziowej.

W roku 2021 odnotowano spadek ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, głównie w związku ze spadkiem wymogu kapitałowego dla ryzyka katastroficznego oraz ryzyka rezygnacji. Szczegółowe informacje można znaleźć w tabelach w sekcji C.1.3

Ochrona reasekuracyjna w ramach Grupy PZU zabezpiecza działalność ubezpieczeniową, ograniczając skutki wystąpienia zjawisk o charakterze katastroficznym, mogących w negatywny sposób wpłynąć na sytuację finansową Grupy PZU.

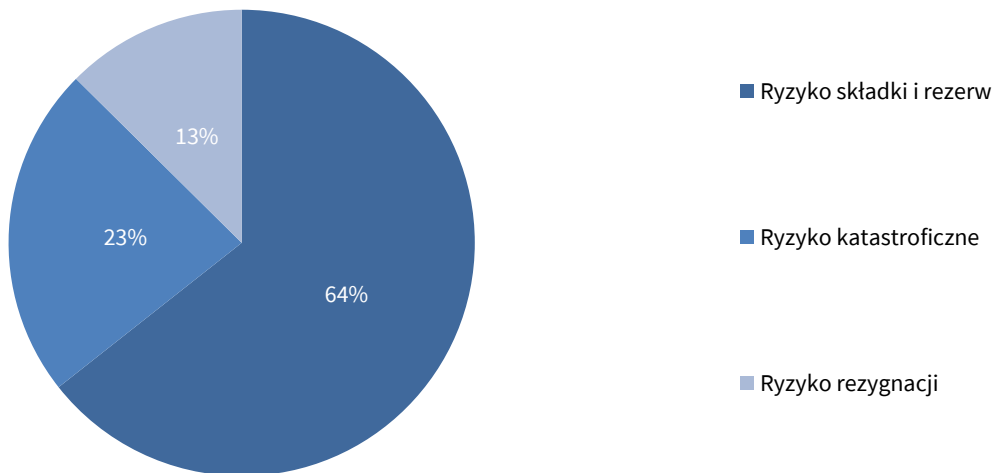
C.1.3. Dane ilościowe dotyczące ryzyka aktuarialnego

Kolejne tabele przedstawiają wartość wymogów kapitałowych dla ryzyka aktuarialnego i jego podmodułów na koniec 2021 roku w porównaniu do 2020 roku.

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020		Komentarz
	2021	2020	(mln zł)	%	
Ryzyko składki i rezerw	3 715	3 707	8	0%	Wzrost ryzyka składki i rezerw jest wynikiem wzrostu planowanej składki zarobionej oraz zmiany krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Ryzyko katastroficzne	1 340	1 405	(65)	(5%)	Spadek wymogu kapitałowego dla ryzyka katastroficznego jest wynikiem: - spadku szacowanej składki zarobionej z umów reasekuracji nieproporcjonalnej, którą Grupa PZU zarobi w ciągu kolejnych 12 miesięcy (spadek ryzyka katastrof dla reasekuracji nieproporcjonalnej); - zmiany ekspozycji wchodzącej do wymogu kapitałowego z tytułu katastrof spowodowanych przez człowieka - ryzyko pożaru.
Ryzyko rezygnacji	726	792	(66)	(8%)	Spadek spowodowany jest głównie wyższą przewidywaną szkodowością oraz w części zmianą krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Dywersyfikacja	(1 467)	(1 551)	84	(5%)	-
Ryzyko aktuarialne majątkowe	4 314	4 353	(39)	(1%)	Efekt powyższych zmian

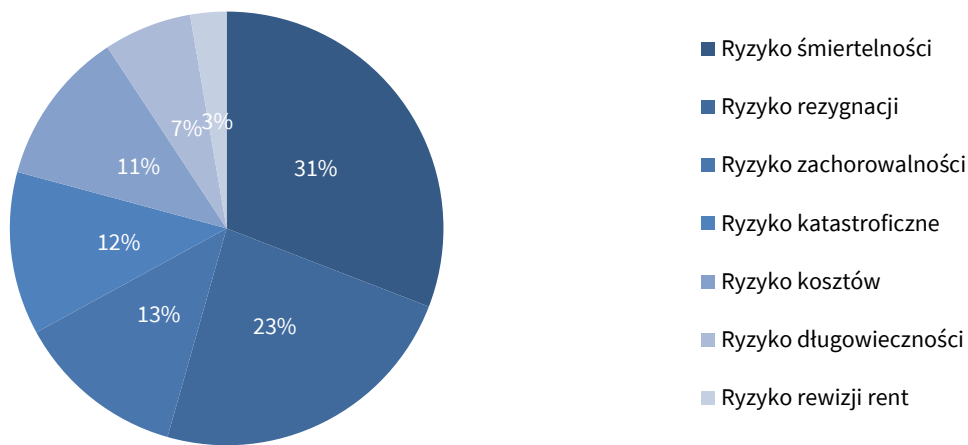
Podstawowy aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

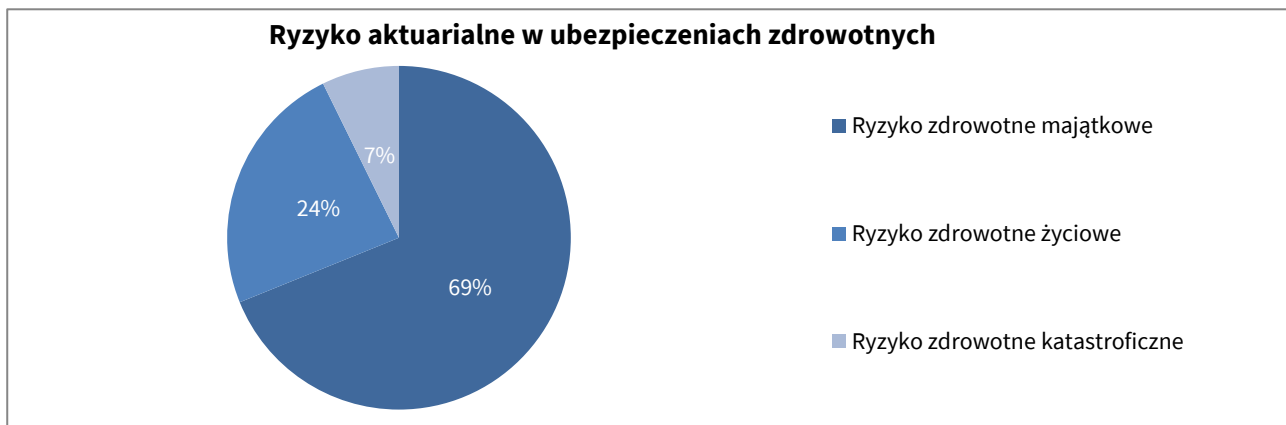
Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020		Komentarz
	2021	2020	(mln zł)	%	
Ryzyko śmiertelności	1 463	1 654	(191)	(12%)	Spadek wartości ryzyka śmiertelności wynika ze wzrostu krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA oraz aktualizacji założeń umieralności w związku z pandemią COVID-19.
Ryzyko długowieczności	311	395	(84)	(21%)	Spadek ryzyka spowodowany zmianą krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Ryzyko zachorowalności	599	629	(30)	(5%)	Aktualizacja założeń statystycznych w modelach aktuarialnych.
Ryzyko rezygnacji	1 115	629	486	77%	Wzrost wymogu dla ryzyka rezygnacji z umów wynika w głównej mierze ze zmiany metodyki kalkulacji polegającej na zmniejszeniu stopnia granularności umów. Ponadto wzrost ryzyka rezygnacji jest efektem zmiany sposobu modelowania produktów unit-linked w 2021 roku.
Ryzyko kosztów	547	657	(110)	(17%)	Spadek wartości ryzyka kosztów wynika ze wzrostu krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA oraz aktualizacji założeń statystycznych w modelach aktuarialnych.
Ryzyko rewizji rent	128	159	(31)	(19%)	Spadek ryzyka spowodowany jest zmianą krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Ryzyko katastroficzne	576	633	(57)	(9%)	Aktualizacja założeń statystycznych w modelach aktuarialnych.
Dywersyfikacja	(2 008)	(1 995)	(13)	1%	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	2 731	2 761	(30)	(1%)	Efekt powyższych zmian

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020		Komentarz
	2021	2020	(mln zł)	%	
Ryzyko zdrowotne życiowe	108	110	(2)	(2%)	Spadek ryzyka wynika z aktualizacji założeń statystycznych na potrzeby kalkulacji przepływów pieniężnych oraz ze zmiany sposobu modelowania przyszłych przepływów pieniężnych dla dodatków zdrowotnych w ubezpieczeniach grupowych, które w 2020 roku modelowane były w sposób uproszczony.
Ryzyko zdrowotne majątkowe	312	248	64	26%	Wzrost planowanej składki zarobionej i oczekiwanej wartości obecnej przyszłych składek, które Grupa PZU zarobi w odniesieniu do segmentów ryzyka zdrowotnego majątkowego po okresie kolejnych 12 miesięcy.
Ryzyko zdrowotne katastroficzne	33	31	2	6%	Wzrost ryzyka katastroficznego spowodowany jest wzrostem liczby osób ubezpieczonych.
Dywersyfikacja	(65)	(61)	(4)	7%	-
Ryzyko aktuarialne zdrowotne	388	328	60	18%	Efekt powyższych zmian

C.2. Ryzyko rynkowe

Identyfikacja ryzyka rynkowego polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł tego ryzyka. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z aktywami rozpoczyna się w momencie podjęcia decyzji o rozpoczęciu dokonywania transakcji na danym typie instrumentów finansowych. Struktury organizacyjne w jednostkach Grupy PZU, które podejmują decyzję o rozpoczęciu dokonywania transakcji na danym typie instrumentów finansowych sporządzają opis instrumentu, zawierający w szczególności opis czynników ryzyka i przekazują go do komórki ds. ryzyka, która na jego podstawie identyfikuje i ocenia ryzyko rynkowe.

Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i jest związany z identyfikacją zależności wielkości przepływów finansowych z tego produktu od czynników ryzyka rynkowego. Zidentyfikowane ryzyka rynkowe podlegają ocenie ze względu na kryterium istotności, tj. czy z materializacją ryzyka związana jest strata, mogąca mieć wpływ na kondycję finansową danej jednostki Grupy PZU.

Pomiar ryzyka rynkowego dokonywany jest przy użyciu poniższych miar ryzyka:

- VaR (wartości narażonej na ryzyko) będącej miarą ryzyka kwantyfikującą potencjalną stratę ekonomiczną, która w horyzoncie jednego roku przy normalnych warunkach rynkowych nie zostanie przekroczona z prawdopodobieństwem 99,5%;
- formuły standardowej;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- skumulowanej miesięcznej straty.

Przy pomiarze ryzyka rynkowego wyróżnia się w szczególności następujące etapy:

- gromadzenie informacji o aktywach i zobowiązaniach generujących ryzyko rynkowe;
- wyliczenie wartości ryzyka.

Pomiar ryzyka dokonywany jest:

- codziennie dla miar ekspozycji i wrażliwości instrumentów znajdujących się w systemach użytkowanych przez poszczególne jednostki Grupy PZU;
- miesięcznie przy wykorzystaniu modelu kalkulacji wartości narażonej na ryzyko dla ryzyka rynkowego lub formuły standardowej.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka rynkowego przebiega dwutorowo, wewnątrz w jednostkach organizacyjnych odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz niezależnie przez komórki ds. ryzyka. Monitorowanie ryzyka rynkowego polega na analizie poziomu ryzyka i wykorzystania wyznaczonych limitów. Monitorowanie odbywa się w cyklach dziennych lub miesięcznych, adekwatnie do zdefiniowanych limitów.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka rynkowego, efektach monitorowania i kontrolowania różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

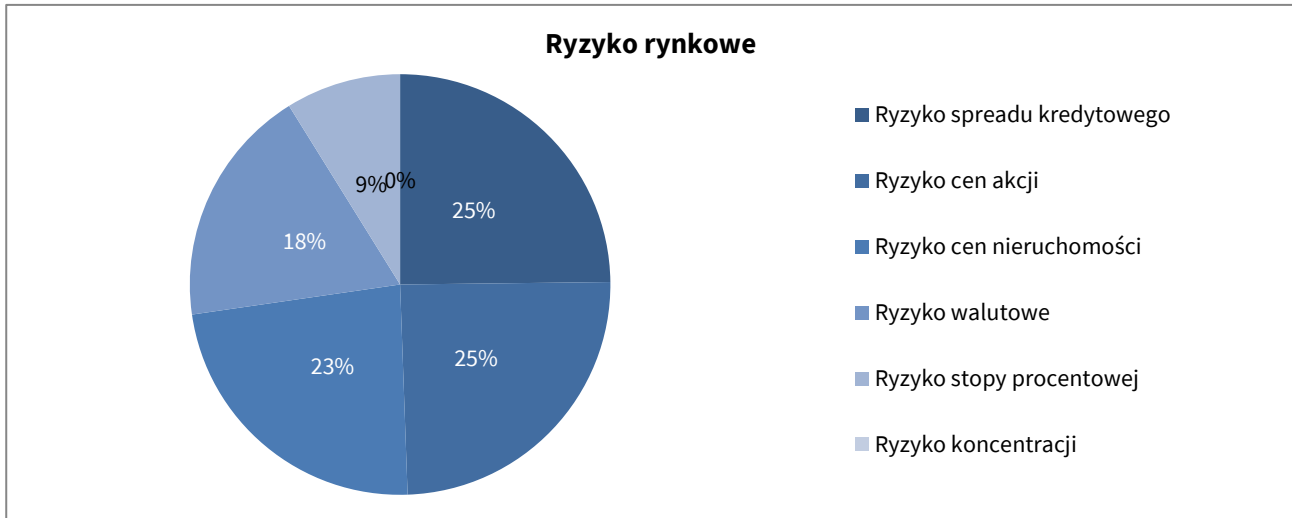
Działania zarządcze w odniesieniu do ryzyka rynkowego polegają w szczególności na:

- dokonywaniu transakcji służących zmniejszeniu ryzyka rynkowego, tj. kupno lub sprzedaż instrumentu finansowego, zamknięcie instrumentu pochodnego, kupno zabezpieczającego instrumentu pochodnego;
- dywersyfikacji portfela aktywów w szczególności ze względu na kategorię ryzyka rynkowego, terminy zapadalności instrumentów, koncentrację zaangażowania w jednym podmiocie, koncentrację geograficzną;
- stanowieniu ograniczeń i limitów ryzyka rynkowego.

Stanowienie limitów jest głównym narzędziem zarządczym mającym na celu utrzymanie pozycji ryzyka w ramach akceptowalnego poziomu tolerancji na ryzyko. Struktura limitów dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego, jak również dla poszczególnych jednostek ustalana jest w taki sposób, aby były one spójne z profilem ryzyka i tolerancją na ryzyko ustaloną przez zarządy jednostek zależnych.

Poniższa tabela przedstawia wartość wymogów kapitałowych dla ryzyka rynkowego i jego podmodułów na koniec 2021 roku w porównaniu do 2020 roku.

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020	
	2021	2020	(mln zł)	%
Ryzyko cen akcji	1 226	769	457	59%
Ryzyko koncentracji	-	-	-	-
Ryzyko walutowe	918	919	(1)	(0%)
Ryzyko cen nieruchomości	1 160	1 056	104	10%
Ryzyko stopy procentowej	441	511	(70)	(14%)
Ryzyko spreadu kredytowego	1 236	1 252	(16)	(1%)
Dywersyfikacja	(1 359)	(1 104)	(255)	23%
Ryzyko rynkowe	3 622	3 403	219	6%

Największą część modułu ryzyka rynkowego na koniec 2021 roku stanowi ryzyko spreadu kredytowego, ryzyko cen akcji i ryzyko cen nieruchomości.

W 2021 roku SCR ryzyka rynkowego wzrósł o 6%, co było głównie konsekwencją wzrostu wymogów kapitałowych w podmodule ryzyka cen akcji w wyniku zmiany sposobu modelowania produktów unit-linked w 2021 roku oraz w podmodule ryzyka cen nieruchomości w wyniku wzrostu wartości wyceny nieruchomości. Wzrost jest niwelowany spadkiem ryzyka stopy procentowej, który wynika głównie ze wzrostu stóp procentowych (w konsekwencji scenariusz wzrostu struktury terminowej stóp procentowych stał się bardziej dotkliwy niż scenariusz spadku struktury terminowej stóp procentowych).

C.3. Ryzyko kredytowe / ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta

Identyfikacja ryzyka kredytowego odbywa się na etapie podejmowania decyzji o zainwestowaniu w nowy typ instrumentu finansowego lub zaangażowaniu o charakterze kredytowym w nowy podmiot. Identyfikacja polega na analizie, czy z daną inwestycją wiąże się ryzyko kredytowe, od czego uzależniony jest jego poziom i zmienność w czasie. Identyfikacji podlegają rzeczywiste i potencjalne źródła ryzyka kredytowego.

Ocena ryzyka polega na oszacowaniu prawdopodobieństwa materializacji ryzyka oraz potencjalnego wpływu materializacji ryzyka na kondycję finansową.

Pomiar ryzyka kredytowego dokonywany jest przy użyciu:

- miar ekspozycji (wartość zaangażowania kredytowego brutto i netto oraz zaangażowanie kredytowe netto ważone okresem zapadalności);
- wymogu kapitałowego kalkulowanego zgodnie z formułą standardową.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji polega na analizie bieżącego poziomu ryzyka, ocenie zdolności kredytowej i określeniu stopnia wykorzystania wyznaczonych limitów. Monitorowanie odbywa się m.in. w cyklach dziennych, miesięcznych oraz kwartalnych i jest wykonywane dla:

- zaangażowań kredytowych portfeli inwestycyjnych;
- zaangażowań z tytułu ryzyka kredytowego w ubezpieczeniach finansowych;
- zaangażowań reasekuracyjnych;
- limitów zaangażowania;
- limitów tolerancji na ryzyko, bazujących na wartościach wynikających z formuły standardowej.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka kredytowego i koncentracji, efektach monitorowania i kontrolowania różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w odniesieniu do ryzyka kredytowego w części ubezpieczeniowej Grupy PZU polegają w szczególności na:

- stanowaniu limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczego podmiotu, grupy podmiotów, sektorów, państw;
- dywersyfikacji portfela aktywów i ubezpieczeń finansowych w szczególności ze względu na państwo, sektor;
- przyjęciu zabezpieczenia;
- dokonywaniu transakcji służących zmniejszeniu ryzyka kredytowego, tj. sprzedaż instrumentu finansowego, zamknięcie instrumentu pochodnego, kupno zabezpieczającego instrumentu pochodnego, restrukturyzacji udzielonego zadłużenia;
- reasekuracji portfela ubezpieczeń finansowych.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego banki w Grupie PZU stanowią ograniczenia takie jak:

- limit zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- limit zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących taką samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami;
- limit zaangażowań wobec podmiotów z tego samego województwa oraz poszczególnych krajów bądź ich grup;
- limit zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);
- limit zaangażowań w tej samej walucie.

Struktura limitów ryzyka kredytowego dla poszczególnych emitentów jest ustalana w taki sposób, aby były one spójne z profilem ryzyka i tolerancją na ryzyko zatwierdzonymi przez zarządy poszczególnych jednostek Grupy PZU. W przypadku pozostałych ekspozycji koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczana poprzez stanowanie limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczych podmiotów, grupy podmiotów oraz limitów kredytowych dla sektorów oraz krajów innych niż Polska przez odpowiednie komitety.

W roku 2021 ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta (CDR) stanowiło 2,9% ogólnej wartości SCR Grupy PZU. W porównaniu do roku 2020 udział ten zwiększył się o 0,2 p.p. przy wzroście samego wymogu kapitałowego dla ryzyka niewykonania zobowiązań przez kontrahenta. Wzrost wynika w głównej mierze ze wzrostu pozostałych należności o ponad 386 mln zł.

Ryzyko kredytowe obejmuje ryzyko niewykonania zobowiązania kontrahenta, ryzyko spreadu kredytowego i koncentracji aktywów. Zgodnie z wymaganiami określonymi przez Dyrektywę WII, ryzyko spreadu kredytowego i ryzyko koncentracji zawarte są w module ryzyka rynkowego i tam prezentowane są dane do wymogu kapitałowego. W 2021 roku nie dokonano żadnych istotnych zmian w metodach pomiaru ryzyka kredytowego i ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

W przypadku pozostałych ekspozycji, koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczana poprzez stanowanie limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczych podmiotów, grupy podmiotów oraz limitów kredytowych dla sektorów oraz krajów innych niż Polska przez Komitet Ryzyka Inwestycyjnego i Komitet Inwestycyjny.

Grupa PZU dokonuje regularnych przeglądów stanowiących limitów wraz z analizą ryzyka koncentracji.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności finansowej jest to możliwość utraty zdolności do bieżącego regulowania zobowiązań Grupy PZU wobec jej klientów lub kontrahentów. Ryzyko płynności jest odrębnie zarządzane dla części ubezpieczeniowej oraz części bankowej. Celem zarządzania ryzykiem płynności finansowej jest zachowanie poziomu płynności umożliwiającego bieżące regulowanie zobowiązań.

Identyfikacja ryzyka polega na analizie możliwości wystąpienia niekorzystnych zdarzeń, w szczególności:

- niedoboru środków płynnych w stosunku do bieżących potrzeb danej jednostki Grupy PZU;
- braku płynności posiadanych instrumentów finansowych;
- strukturalnego niedopasowania zapadalności aktywów do wymagalności zobowiązań.

W części ubezpieczeniowej pomiar i ocena ryzyka dokonywane są w następujących ujęciach:

- luk płynnościowych (statycznym, ryzyko płynności finansowej długoterminowej) – poprzez monitorowanie niedopasowania przepływów netto wynikających z umów ubezpieczenia zawartych do dnia bilansowego i wpływów z tytułu aktywów na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych w poszczególnych okresach, na podstawie projekcji przepływów finansowych;
- potencjalnego niedoboru środków finansowych (ryzyko płynności finansowej średnioterminowej) – poprzez analizę historycznych i spodziewanych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej;
- stress testowym (ryzyko płynności finansowej średnioterminowej) – poprzez oszacowanie wpływu zbycia w krótkim czasie portfela lokat finansowych na zaspokojenie zobowiązań z tytułu wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych o charakterze nadzwyczajnym;
- preliminarzy bieżących (ryzyko płynności finansowej krótkoterminowej) – poprzez monitorowanie zgłoszonego przez inne jednostki w strukturze organizacyjnej danej jednostki ubezpieczeniowej z Grupy PZU zapotrzebowania na środki pieniężne w terminie określonym przez obowiązujące w tej jednostce regulacje.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności banki w Grupie PZU stosują miary wynikające z regulacji sektorowych, w tym Rekomendacji P KNF.

Do zarządzania płynnością banków w Grupie PZU wykorzystuje się współczynniki płynności dla różnych okresów, w tym do 7 dni, do miesiąca, do 12 oraz powyżej 12 miesięcy.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności banki w Grupie PZU dokonują również analizy profilu zapadalności/wymagalności w dłuższym terminie, zależnej w dużym stopniu od przyjętych założeń w zakresie kształtowania się przyszłych przepływów gotówkowych związanych z pozycjami aktywów i pasywów. Założenia uwzględniają:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, zerwania i odnowienia depozytów, poziom ich koncentracji);
- możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności finansowej polega na analizie wykorzystania wyznaczonych limitów.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka płynności finansowej różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Ograniczeniu ryzyka płynności finansowej służą:

- utrzymywanie środków w wyodrębnionym portfelu płynnościowym, w wysokości zgodnej z limitami wartości tego portfela;
- utrzymywanie odpowiednich środków w walucie obcej w portfelach lokat przeznaczonych na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych wyrażonych w danej walucie obcej;
- utrzymywanie odpowiedniego poziomu płynnych lokat finansowych w portfelu lokat;
- postanowienia Umowy o zarządzanie portfelami instrumentów finansowych zawartej pomiędzy TFI PZU a poszczególnymi jednostkami Grupy PZU dotyczące ograniczenia czasu wycofania środków z portfeli zarządzanych przez TFI PZU do maksymalnie 3 dni po złożeniu zapotrzebowania na środki pieniężne;
- posiadanie otwartych linii kredytowych w bankach lub/i możliwość dokonywania transakcji *sell-buy-back* na skarbowych papierach wartościowych utrzymywanych do terminu wykupu;
- centralizacja zarządzania portfelami/funduszami przez TFI PZU;
- limity wskaźników płynnościowych w bankach należących do Grupy PZU.

Monitorowanie ryzyka płynności finansowej polega na analizie wykorzystania wyznaczonych limitów. Raportowanie polega na komunikacji o poziomie płynności finansowej różnym poziomom decyzyjnym.

Grupa PZU nie ocenia ryzyka płynności przy uwzględnieniu wartości oczekiwanego zysku z przyszłych składek, o której mowa w art. 295 ust. 5 Rozporządzenia delegowanego. Na potrzeby wymogu ujawnienia kwoty oczekiwanego zysku z przyszłych składek w niniejszym sprawozdaniu na 31 grudnia 2021 roku wynosi ona 5 408 mln zł.

C.5. Ryzyko operacyjne

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się w szczególności poprzez:

- gromadzenie i analizę informacji o incydentach ryzyka operacyjnego oraz przyczyn ich wystąpienia;
- samoocenę ryzyka operacyjnego;
- analizy scenariuszowe.

Ocena i pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez:

- określanie skutków wystąpienia incydentów ryzyka operacyjnego;
- szacowanie skutków wystąpienia potencjalnych incydentów ryzyka operacyjnego.

Oba banki w Grupie PZU, za zgodą KNF, stosują indywidualne zaawansowane modele do pomiaru ryzyka operacyjnego oraz szacowania wymogów kapitałowych z tytułu tego ryzyka.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka operacyjnego realizowane jest głównie poprzez ustanowiony system wskaźników ryzyka operacyjnego umożliwiających ocenę zmian poziomu ryzyka operacyjnego w czasie oraz czynników mających wpływ na jego poziom w działalności.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka operacyjnego, efektach monitorowania i kontrolowania różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w ramach reakcji na zidentyfikowane i ocenione ryzyko operacyjne polegają w szczególności na:

- ograniczaniu ryzyka poprzez podjęcie działań mających na celu minimalizację ryzyka, między innymi poprzez wzmocnienie systemu kontroli wewnętrznej;
- transferze ryzyka – w szczególności za pomocą zawarcia umowy ubezpieczenia;
- unikaniu ryzyka poprzez niepodejmowanie lub wycofanie się z określonej działalności biznesowej w przypadku stwierdzenia zbyt wysokiego ryzyka operacyjnego, którego koszty ograniczenia są nieoptymalne;
- akceptacji ryzyka – aprobatę konsekwencji wynikających z ewentualnej materializacji ryzyka operacyjnego, jeśli nie zagraża ono przekroczeniem poziomu tolerancji na ryzyko operacyjne.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono istotnych zmian profilu ryzyka operacyjnego Grupy PZU. Nie zidentyfikowano żadnych istotnych koncentracji w obszarze ryzyka operacyjnego w bieżącym okresie sprawozdawczym oraz nie zidentyfikowano przesłanek mogących wskazywać na możliwość pojawienia się takich koncentracji w przyszłości.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Do kategorii ryzyk zdefiniowanych jako istotne w regulacjach wewnętrznych na poziomie Grupy PZU zalicza się również ryzyko braku zgodności oraz ryzyko modeli. Ryzyka te ze swojej natury nie są ujęte w formule standardowej stosowanej do kalkulacji wymogów kapitałowych. Proces zarządzania tymi ryzykami odbywa się poprzez zapewnienie adekwatnych i efektywnych mechanizmów kontrolnych przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych.

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko niedostosowania się lub naruszenia przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować poniesieniem sankcji prawnych, powstaniem strat finansowych bądź utratą reputacji lub wiarygodności. Uwzględnia także ryzyko niedostosowania działalności Grupy PZU do zmieniającego się otoczenia prawnego (zarówno w aspekcie tzw. „*hard law*”, jak i „*soft law*”). Materializacja tego ryzyka może nastąpić w związku z opóźnieniem wdrożenia lub brakiem jasnych i jednoznacznych przepisów. Może to powodować nieprawidłowości w działalności, a w konsekwencji przyczynić się do wzrostu kosztów (np. kary administracyjne, inne sankcje finansowe), jak i zwiększenia ryzyka utraty reputacji.

Identyfikacja i ocena ryzyka braku zgodności realizowana jest dla poszczególnych procesów wewnętrznych przez kierujących komórkami lub jednostkami organizacyjnymi, zgodnie z podziałem odpowiedzialności za raportowanie. Dodatkowo komórki ds. compliance identyfikują ryzyko braku zgodności na podstawie działań własnych oraz pozyskanych informacji, w tym wynikających ze zgłoszeń do rejestrów konfliktu interesów, prezentów oraz nieprawidłowości, a także wpływających zapytań.

Ocena i pomiar ryzyka braku zgodności dokonywane są poprzez określenie skutków materializacji ryzyka:

- finansowych, wynikających m.in. z kar administracyjnych, wyroków sądowych, kar umownych oraz odszkodowań;
- niefinansowych, dotyczących utraty reputacji, w tym uszczerbku w zakresie wizerunku i marki.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności dokonywane jest w szczególności poprzez:

- analizy compliance;
- analizę systemową raportów cyklicznych otrzymywanych od kierujących komórkami organizacyjnymi;
- przeglądy i monitoring wymogów regulacyjnych;
- udział w pracach legislacyjnych w zakresie zmian obowiązujących powszechnie przepisów;
- podejmowanie aktywności w organizacjach branżowych;
- koordynację procesów kontroli zewnętrznej;
- koordynację realizacji obowiązków informacyjnych giełdowych i ustawowych;
- monitoring orzecznictwa antymonopolowego oraz postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK;
- przegląd realizacji zaleceń komórek ds. compliance.

Działania zarządcze w zakresie reakcji na ryzyko braku zgodności obejmują w szczególności:

- akceptację ryzyka;
- ograniczanie ryzyka, w tym dostosowanie procedur i procesów w kontekście wymogów regulacyjnych, opiniowanie i projektowanie regulacji wewnętrznych pod względem zgodności, uczestnictwo w procesie uzgadniania działań marketingowych;
- unikanie ryzyka poprzez zapobieganie angażowaniu w działania niezgodne z obowiązującymi wymogami regulacyjnymi, dobrymi praktykami rynkowymi lub mogące negatywnie wpłynąć na wizerunek.

W okresie sprawozdawczym nie zaszły żadne istotne zmiany w zakresie środków oceny ryzyka braku zgodności, jak i samej oceny tego ryzyka. Nie zidentyfikowano także – z uwagi na charakter opisywanych ryzyk – żadnych istotnych koncentracji ryzyk.

Ryzyko modeli zdefiniowane zostało jako ryzyko poniesienia straty finansowej, błędnego oszacowania danych raportowanych do organu nadzoru, podjęcia błędnych decyzji lub utraty reputacji z powodu błędów w opracowaniu, wdrożeniu lub stosowaniu modeli. W 2021 roku kontynuowany był formalny proces identyfikacji i oceny tego ryzyka. Proces, rozwijany obecnie w PZU i PZU Życie, ma na celu zapewnienie wysokiej jakości stosowanych praktyk dotyczących zarządzania tym ryzykiem. Proces zarządzania ryzykiem modeli obejmuje:

- 1) Identyfikację ryzyka, która odbywa się poprzez cykliczną identyfikację modeli wykorzystywanych w obszarach objętych procesem. Zidentyfikowane modele poddawane są ocenie istotności, gdzie istotność to cecha modelu opisująca jego znaczenie oraz procesów, w których jest on wykorzystywany. Ocena istotności wpływa na zakres wykonywanych działań i stosowanych narzędzi w ramach procesu.
- 2) Pomiar ryzyka, który opiera się na wynikach niezależnych walidacji oraz na wynikach monitoringów modeli.
- 3) Monitorowanie ryzyka, które polega na bieżącej analizie odchyłeń realizacji od założonych punktów odniesienia w zakresie ryzyka modeli (m.in. weryfikacja sposobu realizacji zaleceń, weryfikacja czy poziom ryzyka modeli jest akceptowalny z punktu widzenia zapisów Polityki Zarządzania Ryzykiem Modeli).
- 4) Raportowanie ryzyka, które polega na komunikowaniu na odpowiednim poziomie zarządczym rezultatów procesu, w szczególności wyników monitoringów, walidacji oraz poziomu ryzyka.
- 5) Działania zarządcze, które mają na celu ograniczanie poziomu ryzyka modeli. Działania mogą mieć charakter aktywny (np. zalecenia wynikające z przeprowadzonych walidacji) oraz pasywny (rozwijanie standardów zarządzania modelami i ich ryzykiem).

W podmiotach sektora bankowego, z uwagi na wysoką istotność ryzyka modeli, zarządzanie tym rodzajem ryzyka zostało wdrożone w ubiegłych latach w ramach dostosowania do wymogów rekomendacji W KNF. Oba banki określiły standardy procesu zarządzania ryzykiem modeli, w tym zasady budowy modeli oraz oceny jakości ich działania, przy zapewnieniu właściwych rozwiązań w ramach ładu korporacyjnego.

Dodatkowo w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności w procesie analizy ryzyk oraz identyfikacji ryzyk kluczowych Grupa PZU identyfikuje i ocenia ryzyka niewskazane jako istotne w regulacjach wewnętrznych. Wszystkie zidentyfikowane ryzyka są oceniane pod kątem częstotliwości oraz dotkliwości materializacji (z uwzględnieniem finansowej dotkliwości oraz wpływu na reputację). Na podstawie ww. procesu w 2021 roku do ryzyk istotnych zaliczono ryzyka z poniższych kategorii:

- ryzyko konkurencji definiowane jako ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania), mających niekorzystny wpływ na dany podmiot, w tym działania konkurencji zmierzające do przejęcia podmiotów sprzedaży (agentów), działania konkurencji zmierzające do przejęcia klientów, brak reakcji podmiotu na oczekiwania klientów, agresywna polityka cenowa;
- ryzyko biznesowe definiowane jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań związanej z błędnym modelem biznesowym, w tym dotyczącej nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej.

Ryzyka związane z inwazją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę

Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę 24 lutego 2022 roku ma bezpośredni wpływ na możliwość prowadzenia działalności ubezpieczeniowej w Ukrainie. W obliczu ataku sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej i ogłoszenia przez Ukrainę stanu wojennego, ukraińskie spółki Grupy PZU wdrożyły odpowiednie, przygotowane na taką okoliczność procedury. W polskiej centrali PZU działa sztab kryzysowy, który monitoruje na bieżąco sytuację i podejmuje decyzje o działaniach prewencyjnych.

Wybuch wojny pogłębia wzrost niepewności i ograniczenie skłonności inwestorów do ryzyka, które miały już swoje źródło w środowisku post pandemicznym. Konsekwencją jest podwyższona zmienność i spadki na rynkach finansowych, w tym dalszy wzrost rentowności polskich obligacji skarbowych. Identyfikuje się, w szczególności, poniższe czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność Grupy PZU:

- pogłębienie problemów z obniżeniem wysokiej inflacji oraz osłabienie złotego;
- wzrost krajowych rentowności, w tym możliwe przyspieszenie tempa podnoszenia stóp procentowych, aby ustabilizować kurs złotego oraz ograniczyć ryzyko gwałtownego wzrostu inflacji;
- spadki na giełdach w Europie Środkowo-Wschodniej i na świecie;
- problemy z przerywanymi łańcuchami dostaw;
- pogorszenie nastrojów konsumenckich w Polsce i opóźnienia lub ograniczenia planów inwestycyjnych firm.

W przypadku spółek ukraińskich występuje ryzyko utraty zainwestowanego przez PZU kapitału.

Na 31 grudnia 2021 roku aktywa finansujące kapitały własne spółek PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie w wysokości 114 mln zł (wycena skorygowaną metodą praw własności opisaną w punkcie D.1) podlegały odliczeniu ze środków własnych Grupy PZU na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przez co nie miały wpływu na współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi.

Wiarygodne oszacowanie przyszłego, potencjalnego wpływu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów, wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i innych zobowiązań na współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi nie jest obecnie możliwe.

PZU na bieżąco analizuje zmianę sytuacji i rozpatruje przyszłe scenariusze rozwoju wydarzeń.

D. Wycena aktywów i zobowiązań

Ilościowe informacje dotyczące aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z systemem WII zawiera formularz QRT S.02.01.02 stanowiący załącznik nr 6 do sprawozdania SFCR.

D.1. Aktywa

Aktywa dla celów wypłacalności wycenia się w wartości godziwej, a w poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane przy wycenie aktywów.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Nieruchomości	Wartość godziwa nieruchomości określana jest za pomocą alternatywnej metody wyceny opisanej w części D.4. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są alternatywnymi metodami wyceny, zgodnie z zasadami MSSF 16 Leasing.
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	Metoda wyceny zgodna z postanowieniami art. 335 oraz hierarchią określoną w art. 13 rozporządzenia delegowanego: Udziały w jednostkach powiązanych będących instytucjami kredytowymi, spółkami zarządzającymi przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz nieregulowanymi jednostkami prowadzącymi działalność finansową wycenia się metodą proporcjonalnego udziału w funduszach własnych tych jednostek, obliczonych zgodnie z odpowiednimi zasadami sektorowymi. Udziały w jednostkach powiązanych, nienotowanych na aktywnych rynkach, wycenia się skorygowaną metodą praw własności. Skorygowana metoda praw własności wymaga dokonania wyceny udziałów kapitałowych posiadanych w jednostkach powiązanych na podstawie posiadanego udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostki powiązanej. Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w odniesieniu do jednostek powiązanych wycenia się poszczególne aktywa i zobowiązania danej jednostki zgodnie z zasadami systemu WII. Udziały w funduszach inwestycyjnych, które Grupa PZU klasyfikuje jako udziały w jednostkach powiązanych określa się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4 dla jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.
Akcje i udziały notowane	Za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy.
Dłużne papiery wartościowe, pożyczki	Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku ich braku - wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku - przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych. Grupa PZU dokonuje wewnętrznej weryfikacji wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, porównując je z dostępnymi wycenami z innych źródeł, opierających się na danych obserwowalnych na rynku. Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek oraz pożyczek wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	Wartość godziwa jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych określa się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Instrumenty pochodne	Dla instrumentów pochodnych notowanych na aktywnym rynku za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy. Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (ang. <i>forward</i>) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS (ang. <i>interest rate swap</i>) określa się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	Wartość godziwą depozytów wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Wycena w wartości godziwej na zasadach analogicznych, jak dla instrumentów finansowych posiadanych na ryzyko Grupy PZU.
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	Wartość godziwą wyznaczono alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4. W należnościach z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych wykazuje się jedynie te należności, których termin wymagalności już minął. Należne oraz przyszłe raty składek są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wpływy.
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	Zasady wyceny kwot należnych z umów reasekuracji opisano w punkcie D.2.4. Wartość godziwą pozostałych należności wyznaczono alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Środki pieniężne	Wycena w wartości nominalnej powiększonej w uzasadnionych przypadkach o zarachowane odsetki.
Pozostałe aktywa	Na pozostałe aktywa składają się głównie oszacowane regresy i odzyski wyceniane metodą aktuarialną Chain Ladder w podziale na homogeniczne grupy ryzyka, a także należności zarachowane wyznaczone alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

W tabeli na kolejnej stronie przedstawiono ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi aktywów wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności (opisanymi w powyższej tabeli) a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” zaprezentowano wartości ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie WII. Suma aktywów w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Aktywa na 31 grudnia 2021 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolido- wanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji i odroczonej prowizji reasekuracyjnej	Korekta wartości niematerialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasy- fikacja pozycji	Podat- tek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji *	Pozo- stałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Wartość firmy	2 778	-	(1 063)	-	-	-	-	(1 715)	-	-
Aktywowane koszty akwizycji	1 573	(1 954)	-	-	-	-	-	381	-	-
Wartości niematerialne i prawne	3 403	-	(821)	-	-	-	-	(2 582)	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 058	-	-	-	-	-	(23)	(3 022)	-	13
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	4 162	-	-	184	-	-	-	(2 796)	-	1 550
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	142 379	-	-	(387)	-	(6 269)	-	(81 641)	-	54 082
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	3 371	-	-	-	-	-	-	(3 209)	-	162
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	93	-	-	(48)	-	-	-	20 009	-	20 054
Akcje i udziały	1 699	-	-	-	-	(377)	-	(1 305)	-	17
Akcje i udziały – notowane	1 217	-	-	-	-	(377)	-	(826)	-	14
Akcje i udziały – nienotowane	482	-	-	-	-	-	-	(479)	-	3
Dłużne papiery wartościowe	121 688	-	-	(335)	-	(1 008)	-	(87 814)	-	32 531
Obligacje państwowe	105 203	-	-	(339)	-	(968)	-	(74 723)	-	29 173
Obligacje korporacyjne	16 485	-	-	4	-	(40)	-	(13 091)	-	3 358
Strukturyzowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zabezpieczone papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	5 816	-	-	-	-	(4 832)	-	(186)	-	798
Instrumenty pochodne	8 328	-	-	-	-	(32)	-	(8 278)	-	18
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	1 384	-	-	(4)	-	(20)	-	(858)	-	502
Pozostałe lokaty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-	-	-	-	-	6 262	-	-	-	6 262

Aktywa na 31 grudnia 2021 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolido- wanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji i odroczonej prowizji reasekuracyjnej	Korekta wartości niematerialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasy- fikacja pozycji	Podat- tek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji *	Pozo- stałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	222 711	-	-	14	-	-	-	(221 270)	-	1 455
Pożyczki pod zastaw polis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	116 523	-	-	-	-	-	-	(116 523)	-	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	106 188	-	-	14	-	-	-	(104 747)	-	1 455
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	2 540	-	-	-	(1 757)	-	-	(87)	-	696
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	2 299	-	-	-	(1 682)	-	-	(87)	-	530
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	2 173	-	-	-	(1 569)	-	-	(87)	-	517
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	126	-	-	-	(113)	-	-	-	-	13
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	241	-	-	-	(75)	-	-	-	-	166
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	(2)
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	241	-	-	-	(73)	-	-	-	-	168
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozyty u cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	2 676	-	-	-	(2 320)	-	-	28	-	384
Należności z tytułu reasekuracji biernej	59	-	-	-	(16)	-	-	(5)	-	38
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	6 695	-	-	-	-	(4)	-	(6 018)	-	673

Aktywa na 31 grudnia 2021 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolido- wanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji i odroczonej prowizji reasekuracyjnej	Korekta wartości niema- terialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasy- fikacja pozycji	Podat- tek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji *	Pozo- stałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	9 467	-	-	-	-	(4)	-	(8 986)	-	477
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	628	(3)	(82)	13	(97)	-	-	142	(311)	290
Aktywa ogółem	402 129	(1 957)	(1 966)	(176)	(4 190)	(15)	(23)	(327 571)	(311)	65 920

* zawiera aktywa, których część należy do udziałów niekontrolujących wykazywanych w sprawozdaniu wg MSSF.

D.1.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg MSSF

D.1.1.1. Wycena aktywów

- 1) Jednostki powiązane: różnica pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody ujęcia w bilansie. Wg MSSF jednostki zależne podlegają konsolidacji, natomiast jednostki stowarzyszone – wycenia się metodą praw własności. Zakres konsolidacji dla celów bilansu ekonomicznego jest ograniczony w stosunku do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jednostki podporządkowane, nieobjęte konsolidacją w bilansie ekonomicznym wycenia się w wartości godziwej, skorygowaną metodą praw własności lub metodą proporcjonalnego udziału w funduszach własnych tych jednostek. Szczegółowe informacje na temat sposobu wyceny poszczególnych jednostek podporządkowanych zaprezentowano w punkcie A.5.3.
- 2) Dłużne papiery wartościowe, depozyty, pożyczki: różnica pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny instrumentów wycenianych wg MSSF w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, które dla celów bilansu ekonomicznego wyceniane są w wartości godziwej.
- 3) Wartość firmy: różnica wynika z faktu, że dla celów wypłacalności wartość firmy wycenia się w wartości zero, natomiast zgodnie z MSSF wartość firmy ujmuje się w kwocie nadwyżki sumy wartości godziwej zapłaty na dzień nabycia, wartości wszystkich niekontrolujących udziałów oraz wartości godziwej udziału w kapitale nabywanej jednostki przed objęciem kontroli nad ustaloną na dzień nabycia kwotą netto wartości godziwych nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.
- 4) Wartości niematerialne: różnica wynika z faktu, że dla celów wypłacalności wartości niematerialne wycenia się w wartości zero, natomiast zgodnie z MSSF – wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.
- 5) Zmiany w wartości poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań w bilansie ekonomicznym w porównaniu do wartości zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynikają również ze zmiany zakresu konsolidacji na potrzeby bilansu ekonomicznego, co opisano w punkcie A.5.3.

D.1.1.2. Kryteria oceny aktywnego rynku

Ustalenia, czy dany instrument finansowy jest notowany na aktywnym rynku dokonuje się przed ustaleniem wartości bilansowej tego instrumentu na dzień kończący rok kalendarzowy, na podstawie danych o ilości i wolumenie obrotu transakcji zawieranych na tym instrumencie w ostatnim miesiącu roku. Analiza wykonywana jest na zbiorze danych pobranych z systemu Bloomberg, zawierającym informacje o transakcjach zawartych w tym okresie. Zasady te nie mają zastosowania do instrumentów dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury Bond Spot, w przypadku których uznaje się, że są notowane na aktywnym rynku, z uwagi na kryterium, o którym mowa w pkt. 2 poniżej.

Uznaje się, że dany instrument jest kwotowany na aktywnym rynku jeżeli:

- 1) dostępne dane o ilości lub wolumenie obrotu transakcji, pochodzące przynajmniej z jednego z rynków, o których mowa w kolejnym akapicie, pozwalają na stwierdzenie, że przeciętnie, w każdym dniu ostatniego miesiąca roku było zawartych przynajmniej pięć transakcji na tym instrumencie lub łączny wolumen transakcji zawartych w tym okresie był większy niż 1% ilości instrumentów dopuszczonych do obrotu na tym rynku lub
- 2) regulacje obowiązujące na jednym z rynków, o których mowa w kolejnym akapicie, nakładają na wskazanych jego uczestników wymóg przedstawiania kwotowań, na podstawie których wyznaczany jest kurs fixingowy przez organizatora tego rynku w każdym dniu ostatniego miesiąca roku.

Analiza aktywności rynków dokonywana jest na podstawie informacji pochodzących z rynków, na których mogłaby być zawarta transakcja zbycia instrumentu w normalnych warunkach. W szczególności do rynków tych zalicza się:

- 1) rynki, na których przeprowadzano już transakcje lub
- 2) dedykowane rynki obrotu instrumentami dłużnymi lub
- 3) największe rynki spośród rynków danego kraju lub
- 4) rynki globalne przeznaczone dla inwestorów instytucjonalnych.

W ramach przeprowadzania analizy aktywności rynku jest weryfikowana również poprawność informacji o zawartych transakcjach poprzez porównanie zbioru testowego wyznaczonego z danych pochodzących z systemu Bloomberg z danymi prezentowanymi na oficjalnej stronie internetowej danego rynku. Przy wyznaczaniu zbioru testowego uwzględniane są następujące kryteria:

- 1) możliwości pozyskania danych - dane historyczne z oficjalnej strony internetowej danego rynku muszą być pozyskane nieodpłatnie;
- 2) różnorodność w zakresie rodzaju emitenta instrumentu finansowego - zbiór testowy musi zawierać dane (o ile to możliwe) o przynajmniej dwóch instrumentach skarbowych i dwóch korporacyjnych;
- 3) różnorodność w zakresie rynków, z którego pochodzą dane - zbiór testowy musi zawierać dane (o ile to możliwe) przynajmniej z trzech rynków.

D.1.2. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się z najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka lub są określane łącznie, w oparciu o wiarygodnie określoną wartość rynkową instrumentów finansowych, które odwzorowują przyszłe przepływy pieniężne związane z zobowiązaniami z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, zgodnie z art. 225 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w tym kwotę najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka w podziale na linie biznesowe przedstawiają kolejne tabele.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (w mln zł) wraz z porównaniem do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF na 31 grudnia 2021 roku:

Linia biznesowa	Nr linii biznesowej	Najlepsze oszacowanie brutto - rezerwy składek	Najlepsze oszacowanie brutto - rezerwy na odszkodowania i świadczenia	Margines ryzyka	Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF*
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	1, 13	40	15	3	87
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	2, 14	139	77	8	902
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	4, 16	1 711	5 673	513	10 650
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	5, 17	1 329	609	77	3 238
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	6, 18	(20)	60	6	169
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	7, 19	299	957	126	3 214
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	8, 20	86	1 260	86	2 227
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	9, 21	116	66	9	253
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	10, 22	3	10	-	23
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	11, 23	48	42	10	427
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	12, 24	(1)	77	10	395
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	26	(1)	4	5	6
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	27	-	-	-	1
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	28	(6)	51	4	59
Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		3 743	8 901	857	21 651

* kolumna nie zawiera danych spółki PZU Ukraina wyłączonej z zakresu konsolidacji wg Wypłacalność II na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (w mln zł) wraz z porównaniem do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF na 31 grudnia 2021 roku:

Linia biznesowa	Nr linii biznesowej	Najlepsze oszacowanie brutto	Margines ryzyka	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF*
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	30	2 159	92	-	2 910
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	31	5 538	97	180	6 241
Pozostałe ubezpieczenia na życie	32	5 811	1 023	-	14 226
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	34	4 436	257	-	5 074
Reasekuracja czynna - renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	36	-	10	-	-
Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	29	(128)	19	-	5
Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie		17 816	1 498	180	28 456

* kolumna nie zawiera danych spółki PZU Ukraina Życie wyłączonej z zakresu konsolidacji wg Wypłacalność II na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Najważniejsze zasady kalkulacji najlepszego oszacowania przedstawiono poniżej. Wszystkie przepływy pieniężne dyskontowane są stopą wolną od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

Kalkulacja marginesu ryzyka odbywa się zgodnie z założeniami zdefiniowanymi w art. 38 rozporządzenia delegowanego. Grupa PZU stosuje uproszczenia w ramach kalkulacji marginesu ryzyka. Uproszczenia służą przybliżeniu wartości komponentów przyszłych wymogów kapitałowych za pomocą zidentyfikowanych nośników ryzyka.

Najlepsze oszacowanie – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

Najlepsze oszacowanie nie zawiera płatności z tytułu regresów i odzysków. Oszacowanie tych płatności wykazywane jest w aktywach bilansu ekonomicznego w związku z art. 28 lit. g) rozporządzenia delegowanego. Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest poprzez dyskontowanie stopą wolną od ryzyka prognozowanych przepływów pieniężnych.

Zasadniczym założeniem stosowanym przy ustalaniu najlepszego oszacowania jest adekwatność doświadczenia historycznego na potrzeby przewidywania przyszłości. W poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane do wyceny dla celów wypłacalności dla najistotniejszych linii biznesowych.

Linia biznesowa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych do wyceny
4 (Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych) i 5 (Pozostałe ubezpieczenia pojazdów)	Dla rezerw szkodowych przepływy ustalane są na podstawie trójkątów szkód, przy zastosowaniu standardowych metod aktuarialnych typu Chain Ladder. Przepływy z rezerwy składek ustalane są na podstawie rezerwy składek wg MSSF, skorygowanej o prognozowany wskaźnik rezygnacji oraz przewidywanego wskaźnika szkodowo-kosztowego. W przepływach uwzględnione są także nieprzetworzone należności z tytułu składek, korygowane zgodnie z historycznymi wskaźnikami realizacji należności.

Niepewność najlepszego oszacowania wynika głównie z faktu, że przewidywane przepływy mogą odbiegać, być może znacząco, od trendów historycznych. Część takich odchyleń może mieć charakter losowy (np. wystąpienie dużych szkód), inne mogą wynikać bądź to ze zmian w otoczeniu (biznesowym, ekonomicznym, prawnym, itp.) bądź też ze zmian procesów obsługi zobowiązań. Dodatkowa niepewność związana jest z długim okresem realizacji zobowiązań z ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, w szczególności rezerw dla rent, które istotnie zależą od stosowanej stopy dyskonta. W przypadku oszacowania zadośćuczynień z tytułu uszczerbku na zdrowiu, niepewność tego oszacowania jest stosunkowo wysoka ze względu na brak historii tego typu szkód. Niepewność dotyczy w szczególności stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego, kręgu osób uprawnionych oraz samej wysokości zadośćuczynienia.

Przy obliczaniu najlepszego oszacowania nie stosuje się istotnych uproszczeń.

Najlepsze oszacowanie - ubezpieczenia na życie

Wartość najlepszego oszacowania zobowiązań wyznaczana jest jako oczekiwana obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Prognozy przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania zobowiązań uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie ich trwania. W ramach wpływów uwzględniane są wszystkie gwarantowane w umowach składki, natomiast nie są uwzględniane składki dobrowolne. W przypadku ubezpieczeń typu unit-linked do wyceny stosowana jest granica umowy wynikająca ze „Stanowiska UKNF dotyczącego granicy umowy dla celów wyznaczania zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych”. Prognoza wydatków obejmuje zarówno wydatki wynikające ze zdarzeń przyszłych, jak i wypłaty świadczeń wynikające ze zdarzeń przeszłych, które nie zostały uregulowane na dzień wyceny najlepszego oszacowania zobowiązań.

Przepływy pieniężne wynikające ze zdarzeń przeszłych obejmują zobowiązania wynikające ze zdarzeń, które nie zostały zgłoszone lub wypłacone do dnia wyceny. Zobowiązania te ujęte są w rezerwach szkodowych na dzień wyceny, a wynikające z nich przepływy pieniężne prognozowane są zgodnie z przewidywanymi terminami wypłat świadczeń.

Przepływy pieniężne stosowane do obliczania najlepszego oszacowania zobowiązań obejmują również zobowiązania ujęte w rezerwach na premie, rabaty i udziały w zyskach ubezpieczyciela. Przepływy te, w zależności od charakteru zobowiązania mogą zostać ujęte w przepływach pieniężnych wynikających ze zdarzeń przeszłych (np. w pracowniczych ubezpieczeniach

grupowych, gdzie następuje wypłata premii) bądź w przepływach pieniężnych wynikających ze zdarzeń przyszłych (np. w ubezpieczeniach typu unit-linked, gdzie jednostki bonusowe zostają po spełnieniu określonych warunków włączone do zwykłych jednostek funduszy). Przepływy pieniężne wynikające z tych zobowiązań prognozowane są zgodnie z przewidywanymi terminami wypłat.

Prognozy przepływów pieniężnych wynikające ze zdarzeń przyszłych przygotowywane są dla każdego produktu (lub grupy produktów) osobno, przy użyciu odpowiednich modeli, odzwierciedlających specyfikę produktu oraz jego charakterystyczne cechy, dostosowanych do natury i skali złożoności ryzyk występujących w produkcie. W ramach prognoz dla poszczególnych produktów najlepsze oszacowanie wyznaczone jest odrębnie dla pojedynczych umów lub grup umów stanowiących jednorodną grupę ryzyka, przy uwzględnieniu jak najlepszych założeń opartych na ocenie bieżących i dotychczasowych obserwacji (założenia *best estimate*).

Przepływy pieniężne wynikające ze zdarzeń przyszłych wyznaczone są w sposób deterministyczny, w oparciu o prognozę liczby umów (ubezpieczonych) pozostających w portfelu w kolejnych miesiącach kalendarzowych oraz prognozę zdarzeń powodujących wypłatę świadczeń lub zmianę stanu umów. Poniżej przedstawiono sposób, w jaki wyznaczone są poszczególne składowe przepływy pieniężnych:

- składki ubezpieczeniowe ustalane są w oparciu o prognozowaną w kolejnych miesiącach liczbę umów oraz średnią składkę przy uwzględnieniu zakładanego współczynnika indeksacji oraz terminów opłacania składek;
- świadczenia stanowią sumę świadczeń z tytułu poszczególnych zdarzeń ubezpieczeniowych (kończących lub nie umowę ubezpieczenia) i w zależności od rodzaju świadczenia mogą być wyznaczone jako:
 - iloczyn liczby zdarzeń powodujących wypłatę świadczenia oraz kwoty świadczenia za wybrane ryzyko (w szczególności dotyczy to zgonów, wykupów i dożyć);
 - iloczyn sumy ubezpieczenia dla danego ryzyka oraz średniej szkodowości (najczęściej w przypadku, gdy dane zdarzenie ubezpieczeniowe nie powoduje zakończenia umowy);
 - iloczyn składki dla danego ryzyka oraz średniej szkodowości;
- koszty i prowizje składają się z:
 - kosztów obsługi stanowiących iloczyn kosztu jednostkowego dla danego produktu i liczby ubezpieczonych, z uwzględnieniem inflacji kosztowej, składki na KNF, PIU i Rzecznika Finansowego oraz kosztów zarządzania aktywami w przypadku aktywów zarządzanych przez podmioty zewnętrzne, wyznaczanych jako iloczyn wartości funduszu oraz wskaźnika opłaty za zarządzanie;
 - składki na KNF, PIU i Rzecznika Finansowego, dodatkowych kosztów w skali całego portfela, które nie są zawarte w koszcie jednostkowym (m.in. ryczałtowe wynagrodzenie za obsługę posprzedażową), jeśli konstrukcja produktu przewiduje takie płatności oraz kosztów zarządzania aktywami w przypadku produktów unit-linked wyznaczanych jako iloczyn wartości funduszu oraz wskaźnika opłaty za zarządzanie;
 - prowizji wyznaczanych jako iloczyn wskaźnika prowizji i składki przypisanej oraz dodatkowych prowizji początkowych i premii sprzedażowych, jeśli konstrukcja produktu przewiduje takie płatności;
- inne wpływy – zwroty części opłat za zarządzanie w ubezpieczeniach typu unit-linked z funduszami zarządzanymi przez podmioty zewnętrzne (tzw. *kick back*) oraz zwroty prowizji (ang. *clawback*) w ubezpieczeniach bankowych ochronnych z jednorazową opłatą składki związane z przedterminowym rozwiązaniem umowy.

Przyjęta metoda deterministycznej prognozy dalszego rozwoju umowy oparta na założeniach *best estimate* i wynikająca z niego prognoza przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej prowadzi do uwzględnienia wartości pieniądza w czasie i wyznaczenia najlepszego oszacowania zobowiązań jako średniej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych ważonej prawdopodobieństwem.

Należy jednak zaznaczyć, że w poszczególnych liniach biznesowych prognozy przyszłych przepływów pieniężnych wyznaczone są przy uwzględnieniu pewnych uproszczeń, które mogą odnosić się zarówno do przyjmowanych założeń o występowaniu przyszłych zdarzeń, jak również kosztów, a także mogą odnosić się do samego sposobu modelowania:

- 1) w przypadku grupowych ubezpieczeń ochronnych rocznych odnawialnych, a w szczególności grupowych ubezpieczeń pracowniczych, prognozowane przepływy pieniężne nie są wyznaczone indywidualnie dla każdej z umów, lecz łącznie dla grup umów o tej samej dacie końca odpowiedzialności. Dla każdej z grup w danym produkcie prognozowane przepływy pieniężne są wyznaczone zbiorczo na podstawie aktualnej liczby ubezpieczonych, średnich gwarantowanych świadczeń

i składek oraz średnich prawdopodobieństw występowania zdarzeń ubezpieczeniowych lub średniej szkodowości w danej grupie umów. Uproszczenie to ze względu na krótkoterminowy charakter umów, a także ze względu na skalę portfela grupowych ubezpieczeń pracowniczych, nie prowadzi do zniekształceń wyników prognozy w skali całego portfela;

- 2) w przypadku umów dodatkowych do ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych stosuje się odrębnie dla każdego rodzaju umów dodatkowych łączne założenia o ich trwałości. W ten sposób w miejsce odrębnych założeń o śmiertelności i rezygnacjach stosuje się łączne założenie o wysokości ubytków umów w całym portfelu. Jednocześnie w przypadku rezygnacji polis z inną niż miesięczna częstotliwością opłaty składki, nie modeluje się zwrotów niewykorzystanej części składki. Prowizje wliczone są w koszty obsługi i prezentowane łącznie w pozycji koszty obsługi. Tu również, ze względu na skalę tych umów oraz ich krótkoterminowy charakter, takie uproszczenie nie prowadzi do zniekształceń wyników całej prognozy;
- 3) stosowanie we wszystkich przypadkach umów indywidualnej kontynuacji założenia, że wszyscy ubezpieczeni urodzili się dokładnie w połowie roku. Dane o osobach współubezpieczonych nie są przyjmowane do prognoz na podstawie konkretnych informacji o ubezpieczonym i jego rodzinie (z uwagi na ich niedostępność), ale poprzez wspólne dla osób w danym wieku i płci prawdopodobieństwa posiadania współubezpieczonych. Zakłada się stałe różnice wieku pomiędzy ubezpieczonym a współubezpieczonymi (różnice zależą od płci ubezpieczonego). W prognozach nie uwzględnia się bezpośrednio możliwości wznowienia ubezpieczenia (w określonym terminie, pod warunkiem uzupełnienia zaległości składek), jednak efekt wznowień jest ujęty w prognozach poprzez korygowanie o wznowienia współczynnika rezygnacji. W starszych typach ubezpieczeń, gdzie w rzeczywistości istnieje możliwość wdowiej kontynuacji, nie jest ona modelowana. Dodatkowo, w przypadku rezygnacji z polis z inną niż miesięczna częstotliwością opłaty składki, nie modeluje się zwrotów niewykorzystanej części składki;
- 4) w prognozach dla ubezpieczeń tradycyjnych zakłada się, że wszystkie polisy rozpoczynają się na początek, a kończą na koniec miesiąca, choć w rzeczywistości w niektórych produktach polisa może rozpoczynać się w trakcie miesiąca. Nie jest też uwzględniona możliwość zmiany częstości opłaty składki. Prowizje przyjmowane są w modelu na podstawie planów technicznych, a nie rzeczywistych poziomów prowizji. Prognozując umowy dodatkowe do ubezpieczeń tradycyjnych przyjmuje się dla nich wskaźniki rezygnacji i śmiertelności zakładane dla umów podstawowych. Dodatkowo, w prognozach dla ubezpieczeń tradycyjnych z udziałem w zysku przyjmuje się założenie, że każdy ubezpieczony będzie wybierał maksymalny wskaźnik indeksacji oraz nie uwzględnia się możliwości przyszłych zamian na ubezpieczenia bezskładkowe, jak również możliwości zawieszenia opłaty składek na 6 miesięcy;
- 5) w przypadku prognoz dla ubezpieczeń bankowych ochronnych zakłada się, że wszystkie polisy rozpoczynają się na początek, a kończą na koniec miesiąca, choć w rzeczywistości w niektórych produktach polisa może rozpoczynać się w trakcie miesiąca. Ponadto niektóre elementy kosztów bądź prowizji ustalone w rzeczywistości dla całego portfela łącznie, ujmowane są w projekcji w wysokości zakładającej dla danego produktu utrzymanie stanu portfela w przyszłości na poziomie z dnia wyceny;
- 6) w przypadku produktów zdrowotnych prognozowane przepływy pieniężne dla danego produktu wyznaczone są łącznie dla grup umów o tej samej dacie końca odpowiedzialności, na podstawie aktualnej liczby ubezpieczonych, średnich gwarantowanych świadczeń i składek oraz średnich prawdopodobieństw występowania zdarzeń ubezpieczeniowych lub średniej szkodowości w produkcie. Ze względu na krótkoterminowy charakter umów takie uproszczenie nie prowadzi do zniekształceń wyników całej prognozy;
- 7) w przypadku produktów typu unit-linked nie modeluje się przenoszenia środków między funduszami, a opłaty za zarządzanie oraz kick back są wyznaczone przy poziomach zaangażowania w fundusze z dnia startu prognozy;
- 8) w przypadku produktów strukturyzowanych uproszczeniem jest modelowanie wartości opcji w prognozie w sposób deterministyczny, tj. zakłada się, że opcja będzie zmieniać się zgodnie z zakładaną strukturą stopy wolnej od ryzyka;
- 9) stosowane uproszczenia obejmują ponadto:
 - a. założenie, że maksymalny wiek ubezpieczonego to 101 lat (zakłada się, że ubezpieczony dożywając 101 lat od razu umiera);
 - b. nieuwzględnienie okresu karencji;
 - c. założenie przy ustalaniu wartości zdyskontowanej, że przepływ następuje na koniec miesiąca, choć w rzeczywistości przepływy w zależności od rodzaju przepływu oraz produktu mogą być dokonywane na początek, koniec lub w trakcie miesiąca;

- d. przyjmowanie wspólnych założeń o śmiertelności dla poszczególnych grup wiekowo-płciowych dla podobnych produktów w przypadku braku indywidualnych dla każdego z produktów doświadczeń o śmiertelności w tak dokładnym podziale;
- e. przyjmowanie na poziomie portfela wspólnych założeń o szkodowości dla danego ryzyka w przypadku braku wystarczających doświadczeń do ustalenia założeń w określonych podziałach (np. na wiek/płeć).

Przy kalkulacji najlepszego oszacowania nie uwzględniono kwot należnych z tytułu reasekuracji ze względu na niewielką skalę programów reasekuracyjnych, a w szczególności na ich specyficzny i bardzo wąski zakres, ograniczony głównie do przypadków katastroficznych przekraczających pewien skumulowany dość wysoki poziom. Programy te nie przekładają się bezpośrednio i wymiennie na indywidualne zmniejszenie zobowiązań wycenianych w ramach najlepszego oszacowania.

Deterministyczne obliczenia najlepszego oszacowania są oparte na pojedynczym scenariuszu ekonomicznym. Taki scenariusz nie ukazuje jednak pełnego wpływu istnienia opcji oraz gwarancji finansowych w umowach ubezpieczeniowych. Opcje te mogą przyczynić się do powstania asymetrii wartości przyszłych przepływów pieniężnych pomiędzy „korzystnymi” i „niekorzystnymi” scenariuszami ekonomicznymi wpływającymi na przyszłe przychody kapitałowe z tytułu inwestycji. Taka sytuacja ma miejsce w ubezpieczeniach tradycyjnych w związku z występującym tam prawem do udziału w zyskach (opcja/gwarancja ubezpieczeniowa).

W celu uwzględnienia tego efektu w wycenie należy uzupełnić wycenę deterministyczną najlepszego oszacowania o tzw. wartość czasową opcji i gwarancji (*time value of options and guarantees – TVOG*). Wartość tą uzyskuje się jako różnicę między wartością najlepszego oszacowania wyznaczoną w oparciu o szereg scenariuszy wygenerowanych w modelu stochastycznym, a wartością najlepszego oszacowania uzyskaną w modelu deterministycznym.

Według dotychczas przeprowadzonych analiz i oszacowań wartość TVOG jest przede wszystkim zależna od struktury terminowej stóp procentowych, jednak ze względu na relatywnie krótki okres do zapadalności tych umów, dość dobre zabezpieczenie przyszłych świadczeń już istniejącymi aktywami zmniejszające wielkość reinwestycji i tym samym niepewność przyszłych stóp zwrotu, a także sam sposób partycypacji ubezpieczonych poprzez coroczną indeksację sum ubezpieczeń i składek jest niska. Wartość ta ostatecznie została pominięta w wynikach wyceny najlepszego oszacowania zobowiązań jako nieistotna.

W przypadku linii biznesowej 34 (renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych) przepływy pieniężne ustalane są indywidualnie dla każdego rentobiorcy, na podstawie jego cech demograficznych, aktualnej wysokości renty i wybranych cech istotnych z punktu widzenia prognozowania wzrostu renty. Wzrost rent prognozowany jest na podstawie danych historycznych, przy zastosowaniu modeli GLM i GAMLSS. Do wyliczenia przyjmowane są tablice trwania życia GUS.

D.2.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg MSSF

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

Podstawy, metody i założenia stosowane do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności wg systemu WII nie różnią się istotnie od podstaw, metod i założeń stosowanych do wyceny tych rezerw na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Różnice w wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynikają z odmiennych zasad wyceny poszczególnych elementów rezerw wg systemu WII i MSSF. Wpływ na różnice ma m. in. fakt, że wartości wg systemu WII są najlepszym oszacowaniem, a wartości wg MSSF są kalkulowane z uwzględnieniem narzutów bezpieczeństwa (np. metoda stochastyczna w OC komunikacyjnym). Poniższa tabela podsumowuje najistotniejsze różnice w zasadach wyceny rezerw dla celów wypłacalności wg systemu WII oraz na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Linia biznesowa	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg systemu WII	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg MSSF
1-12	<ul style="list-style-type: none"> Rezerwa składek pomniejszana o przyszły zysk Uwzględnione są przyszłe składki W wartości zdyskontowanej Uwzględnione są koszty ogólne Regresy i odzyski nie są uwzględnione Margines ryzyka 	<ul style="list-style-type: none"> Rezerwa składek zawiera przyszły zysk Przyszłe składki nie są uwzględnione W wartości niezdykontowanej Koszty ogólne nie są uwzględnione Uwzględnione są przyszłe regresy i odzyski Brak marginesu ryzyka

Ubezpieczenia na życie

Część produktów w ubezpieczeniach na życie nie spełnia definicji kontraktu ubezpieczeniowego zawartej w MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe i jest w konsekwencji rozpoznawana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako kontrakt inwestycyjny, zgodnie z MSSF 9, dla których nie są kalkulowane rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, a rozpoznaje się zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych w wartości godziwej aktywów stanowiących pokrycie zobowiązań funduszu kapitałowego powiązanego z danym kontraktem lub bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (w przypadku kontraktów o gwarantowanych i ustalonych warunkach).

Margines ryzyka, będący częścią rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczanych dla celów wypłacalności nie ma bezpośredniego odpowiednika w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczanych dla potrzeb sprawozdań finansowych wg MSSF („RTU”). Różnice w wysokości najlepszego oszacowania i rezerw wyliczanych na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego wynikają z przyjętych w ich kalkulacji odmiennych metodologii, sposobu uwzględniania niektórych elementów, a także przyjmowanych założeń:

- dla kontraktów (ubezpieczeniowych i inwestycyjnych) związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi RTU lub zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych tworzy się w wysokości odpowiadającej wartości zgromadzonych na rachunkach ubezpieczonych środków bez uwzględnienia przyszłych wpłat. Z kolei najlepsze oszacowanie co do zasady ustalane jest jako wartość obecna oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wraz z przyszłymi składkami dla ubezpieczeń, które zawierają zauważalne świadczenia/gwarancje;
- RTU wyznaczone są z pominięciem rezygnacji, jednak w wysokości nie mniejszej niż gwarantowana wartość wykupu na dzień wyceny. W przypadku najlepszego oszacowania zakłada się dodatkowe wypłaty z tytułu wykupów tylko w takim stopniu, w jakim oczekuje się ich wystąpienia. Jednocześnie przyjęcie założeń o wcześniejszej rezygnacji powoduje obniżenie wypłat z tytułu zgonów i dożyć, które w pełnej wysokości uwzględniane są w kalkulacji RTU;
- RTU w ubezpieczeniach na życie kalkulowane są tzw. metodą składki netto, gdzie obecna wartość oczekiwanych świadczeń pomniejszana jest o wartość obecną oczekiwanych składek skorygowanych o przyjęte w taryfikacji narzuty na koszty oraz ewentualny zysk. Natomiast najlepsze oszacowanie wyznaczone jest jako różnica pomiędzy wysokością oczekiwanych świadczeń, przyszłych kosztów obsługi i prowizji, a pełną wysokością składek;
- w kalkulacji RTU założenia dotyczące śmiertelności, wysokości kosztów, prowizji itp. ustalane są w momencie wdrażania produktu i obowiązują przez cały okres trwania polisa lub do momentu, gdy zaistnieją istotne przesłanki do ich zmiany. W kalkulacji najlepszego oszacowania założenia ustalane są na nowo na podstawie obecnych i historycznych danych (*best estimate*) i są regularnie aktualizowane;
- dyskonto przyjęte do wyceny wartości obecnej składek i świadczeń w RTU ustalane jest w trakcie taryfikacji, mając na uwadze ograniczenia wynikające z przepisów prawa, określające tzw. maksymalną stopę techniczną ogłaszaną przez organ nadzoru. Zmiana dyskonta dokonywana jest w sytuacji gdy istnieją istotne przesłanki wskazujące, że nie jest możliwe uzyskanie stopy zwrotu z aktywów na pokrycie rezerw na poziomie pozwalającym na utrzymanie ustalonych stóp technicznych. W przypadku najlepszego oszacowania dyskonto ustalane jest każdorazowo w oparciu o aktualną strukturę terminową stóp procentowych publikowaną przez EIOPA.

Różnica pomiędzy RTU a rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi wyznaczonymi dla celów wypłacalności wykazanymi w niniejszym sprawozdaniu jest spowodowana głównie tym, że wartości wg systemu WII są najlepszym oszacowaniem, podczas gdy wartości wg MSSF są kalkulowane z wykorzystaniem metod oraz założeń uwzględniających narzuty bezpieczeństwa.

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano najistotniejsze różnice w zasadach wyceny rezerw dla celów wypłacalności wg systemu WII oraz na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego dla linii biznesowej nr 34 (Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych).

Linia biznesowa	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg WII	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg MSSF
34	<ul style="list-style-type: none">Zmienna stopa dyskontaZmienna stopa wzrostuMargines ryzyka	<ul style="list-style-type: none">Stała stopa dyskontaStała stopa wzrostuBrak jawnego marginesu ryzyka

D.2.2. Korekta dopasowująca, korekta z tytułu zmienności, przejściowa struktura terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, przejściowe odliczenia

Na 31 grudnia 2021 roku nie zastosowano korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ani przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 497 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

D.2.3. Korekta najlepszego oszacowania na początek okresu wynikająca z czynników szczególnych

W roku 2021 nastąpiła zmiana sposobu wyceny zobowiązań dla pozostałych ubezpieczeń typu unit-linked dostosowująca sposób wyceny do wytycznych nadzoru „Stanowisko UKNF dotyczące granicy umowy dla celów wyznaczania zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych”. Przeprowadzono ocenę zauważalności świadczenia/gwarancji, która wykazała zauważalność w jednym produkcie z jednorazową składką - Program Inwestycyjny PRESTIGE. Obecnie ubezpieczenia te wyceniane są na podstawie przepływów z zastosowaniem krótkiej granicy umowy, tj. bez uwzględnienia przepływów dotyczących przyszłych składek. Dokonano ponownej wyceny zobowiązań dla pozostałych ubezpieczeń typu unit-linked na początek okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy wartością najlepszego oszacowania na początek okresu sprawozdawczego wyznaczoną przy użyciu aktualnej metody wyceny a wartością najlepszego oszacowania ustaloną na podstawie metody stosowanej do roku 2020 (wycena według wartości aktywów funduszy powiększonej o część składki za ochronę proporcjonalną do pozostałego okresu, za który została opłacona składka) wyniosła 348 mln zł. Korekta spowodowała obniżenie wartości najlepszego oszacowania.

D.2.4. Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)

Kwoty należne z umów reasekuracji ustalane są na podstawie najlepszego oszacowania brutto oraz wskaźników cesji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF. W kwotach należnych z umów reasekuracji uwzględnione są również przyszłe przepływy z tytułu składek oraz prowizji reasekuracyjnych, wycenione wg MSSF. Kwoty należne od reasekuratorów skorygowane są o prawdopodobieństwo upadku reasekuratora. Umowy reasekuracji zawierane są z zakładami z odpowiednio wysoką oceną ratingową (w większości co najmniej A-). Grupa PZU nie zawiera umów ze spółkami celowymi (podmiotami specjalnego przeznaczenia), które skutkowałyby powstawaniem kwot należnych z tego tytułu.

D.2.5. Zmiany w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

W zakresie założeń ekonomicznych, w 2021 roku zmieniła się stopa wolna od ryzyka publikowana przez EIOPA, stosowana do dyskontowania przepływów. W przepływach składkowych uwzględniono przewidywane zwroty składek już opłaconych w wysokości 164 mln zł. Poza tym nie dokonywano żadnych istotnych zmian w założeniach pozaekonomicznych.

Ubezpieczenia na życie

Istotne zmiany założeń przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w 2021 roku w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego dotyczyły założeń ekonomicznych oraz innych niż ekonomiczne. W zakresie założeń ekonomicznych, w 2021 roku zmieniła się stopa wolna od ryzyka stosowana do dyskontowania przepływów. Efekt zmian założeń innych niż ekonomiczne wynikał w szczególności ze zmian założeń o indeksacjach (wzrost najlepszego oszacowania wynika ze zwiększenia przewidywanego współczynnika indeksacji w umowach indywidualnej kontynuacji, gdzie możliwa jest indeksacja sum ubezpieczeń przez ubezpieczonych za z góry ustaloną składkę), założeń o szkodowości (aktualizacja narzutów covidowych na podstawie obserwacji dotychczasowego rozwoju pandemii oraz sposobu, w jaki przekłada się on na świadczenia, z uwzględnieniem dostępnych scenariuszy dalszego rozwoju pandemii; bazowe założenia o śmiertelności nie uległy zmianie), założeń o rezygnacjach oraz założeń kosztowych.

D.2.6. Oświadczenia z tytułu korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej, przejściowego odliczenia

Na 31 grudnia 2021 roku Grupa PZU nie stosowała korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ani przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 497 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

D.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania dla celów wypłacalności wycenia się w wartości godziwej, a w poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane przy wycenie zobowiązań.

Zobowiązania	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) oraz zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	Wartość godziwą pozostałych rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wysokość rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie dodatniej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozporządzenia delegowanego, a wartościami przypisanymi pozycjom bilansu wg wyceny dla celów podatkowych, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które – zgodnie z oczekiwaniami – będą obowiązywały w momencie realizacji rezerwy. W bilansie ekonomicznym prezentacja rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego następuje po skompensowaniu na poziomie poszczególnych spółek podlegających konsolidacji (w ujęciu netto).
Instrumenty pochodne	Wycenia się zgodnie z opisem wyceny instrumentów pochodnych w części D.1. Ujemna wycena prezentowana jest jako zobowiązanie.

Zobowiązania	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych oraz zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Wartość godziwą ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej, niewykazane w innych pozycjach)	<p>Wartość godziwą ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.</p> <p>W zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń i z tytułu reasekuracji czynnej wykazuje się jedynie te zobowiązania, których termin wymagalności już minął. Bieżące i przyszłe zobowiązania są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wypływy.</p> <p>W pozycji Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) ujmuje się m.in. zarachowane koszty wynagrodzeń i nagrody dla pracowników, przedpłaty od kontrahentów, pozostałe rozliczenia międzyokresowe bierne, udział reasekuratorów w oszacowaniu z tytułu regresów i odzysków, zobowiązania ubezpieczeniowe wobec innych zakładów ubezpieczeń z tytułu pełnienia czynności komisarza awaryjnego, likwidacji bezpośredniej, bezpośredniej likwidacji szkód i koasekuracji związane z własną działalnością ubezpieczeniową, a także ujemną wartość udziałów w jednostkach podporządkowanych wyceloną skorygowaną metodą praw własności opisaną w punkcie D.1.</p>
Zobowiązania podporządkowane	Wartość godziwą ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

W tabeli na kolejnej stronie przedstawiono ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi zobowiązań wycelonych zgodnie z zasadami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności (opisanymi w powyższej tabeli) a danymi wycelonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” zaprezentowano wartości ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie WII. Suma zobowiązań w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania na 31 grudnia 2021 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasyfi- kacja pozycji	Podatek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji*	Pozostałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	21 807	-	-	(8 150)	-	-	(156)	-	13 501
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	20 818	-	-	(7 443)	-	-	(156)	-	13 219
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	20 818	-	-	(20 662)	-	-	(156)	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	12 373	-	-	-	-	12 373
Margines ryzyka	-	-	-	846	-	-	-	-	846
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	989	-	-	(707)	-	-	-	-	282
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	989	-	-	(989)	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	271	-	-	-	-	271
Margines ryzyka	-	-	-	11	-	-	-	-	11
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	22 392	-	-	(8 536)	-	-	(177)	-	13 679
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	5	-	-	(114)	-	-	-	-	(109)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	5	-	-	(5)	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	(128)	-	-	-	-	(128)
Margines ryzyka	-	-	-	19	-	-	-	-	19
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	22 387	-	-	(8 422)	-	-	(177)	-	13 788
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	22 387	-	-	(22 210)	-	-	(177)	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	12 406	-	-	-	-	12 406
Margines ryzyka	-	-	-	1 382	-	-	-	-	1 382

Zobowiązania na 31 grudnia 2021 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasyfi- kacja pozycji	Podatek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji*	Pozostałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	6 241	-	-	(426)	-	-	-	-	5 815
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	6 241	-	-	(6 061)	-	-	-	-	180
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	5 538	-	-	-	-	5 538
Margines ryzyka	-	-	-	97	-	-	-	-	97
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania warunkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	1 104	-	-	-	-	-	(998)	-	106
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	267	-	-	-	-	-	(236)	-	31
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	820	-	-	-	-	2 108	(182)	-	2 746
Instrumenty pochodne	11 880	-	-	-	-	-	(11 437)	-	443
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	8 707	-	-	-	-	-	(8 552)	-	155
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	273 153	-	-	-	-	-	(272 872)	-	281
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	690	-	(7)	(109)	(317)	-	7	-	264
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	220	-	-	(205)	-	-	(6)	-	9
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	5 581	-	-	(3)	(15)	-	(4 964)	-	599
Zobowiązania podporządkowane	6 274	-	58	-	-	-	(4 008)	-	2 324
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	6 274	-	58	-	-	-	(4 008)	-	2 324
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	2 999	(202)	29	(1 091)	317	-	(862)	(6)	1 184
Zobowiązania ogółem	362 135	(202)	80	(18 520)	(15)	2 108	(304 443)	(6)	41 137

* zawiera zobowiązania, których część dotyczy zobowiązań udziałów niekontrolujących wykazywanych w sprawozdaniu wg MSSF.

D.3.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg MSSF

D.3.1.1. Wycena zobowiązań

Zobowiązania finansowe i zobowiązania podporządkowane: różnica pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny zobowiązań finansowych i zobowiązań podporządkowanych, wycenianych wg MSSF w zamortyzowanym koszcie, które dla celów bilansu ekonomicznego wyceniane są w wartości godziwej lecz bez korygowania własnego spreadu kredytowego z dnia powstania zobowiązania.

D.3.2. Źródła powstawania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa PZU dokonuje kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dla każdej jednostki (podatkowej grupy kapitałowej) wchodzącej w skład Grupy PZU osobno. Aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazane w bilansie Grupy PZU stanowią sumę aktywów z tytułu podatku odroczonego jednostek, dla których ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe przeznaczone do rozliczenia w następnych latach są wyższe od dodatnich różnic przejściowych. Na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych Grupy PZU dokonuje się pełnej kompensaty aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego niezależnie od tego, której jednostki aktywa lub rezerwy dotyczą. Analizy odzyskiwalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w oparciu o prognozy przyszłych dochodów podatkowych.

Poniższa tabela prezentuje źródła powstawania aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na 31 grudnia 2021 roku.

Przeważająca część różnic przejściowych wynika z przeszacowania aktywów finansowych i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych średnio- i długoterminowych.

Źródła powstawania aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Kwota aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego (mln zł)
Instrumenty finansowe	287
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(147)
Nieruchomości	47
Inne rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	(201)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 755
Straty podatkowe do rozliczenia w latach następnych	(11)
Pozostałe różnice	3
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy dla celów wyliczenia środków własnych, razem	2 733
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane w bilansie	(13)
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowana w bilansie	2 746

D.3.3. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w sposobie wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

D.3.4. Charakter obowiązków, oczekiwany harmonogram odpływu korzyści ekonomicznych, niepewność i sposób uwzględnienia ryzyka odchylenia w wycenie

30 czerwca 2017 roku PZU wyemitował obligacje podporządkowane o łącznej wartości nominalnej 2 250 mln zł. Datą wykupu obligacji jest 29 lipca 2027 roku z możliwością wcześniejszego wykupu 29 lipca 2022 roku.

Wyemitowane obligacje mają następujące parametry:

Parametr	Wartość
Łączna wartość nominalna obligacji	2 250 mln zł
Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji	100 000 zł
Data wykupu obligacji	29 lipca 2027 roku
Oprocentowanie	WIBOR 6M + 1,80% marży
Dni płatności odsetek	29 stycznia i 29 lipca każdego roku, począwszy od 29 stycznia 2018 roku, a skończywszy na 29 lipca 2027 roku
Możliwość wcześniejszego wykupu obligacji	29 lipca 2022 roku
Zabezpieczenie	Brak

Obligacje nie mają formy dokumentu, są zarejestrowane w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA i notowane w alternatywnych systemach obrotu prowadzonych przez BondSpot SA oraz GPW. Wartość bilansowa wg MSSF obligacji podporządkowanych na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 2 266 mln zł, natomiast ich wartość godziwa 2 324 mln zł.

Miara ryzyka uwzględniona jest w modelu wyceny w wartości godziwej. Dla powyższych pozycji obliczana jest wartość BPV (basis point value), która jest miarą wrażliwości na zmianę stóp procentowych. Wartość BPV określa, o ile zmieni się wartość aktywa/zobowiązania pod wpływem zmiany stopy procentowej o 1 punkt bazowy.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania tych metod przedstawia poniższa tabela.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Nieruchomości	Z uwagi na brak aktywnego rynku, nieruchomości podlegają wycenie przez licencjonowanych rzeczoznawców majątkowych zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz obowiązującymi standardami zawodowymi, najczęściej metodami porównawczą lub dochodową. Akceptacja każdej wykonanej wyceny jest dodatkowo poddana ocenie zgodności ze zleceniem przez pracowników Grupy PZU w celu eliminacji potencjalnych omyłek pisarskich i błędów rachunkowych, a powstające ewentualne wątpliwości wyjaśniane są na bieżąco z wykonawcą operatu lub opinii. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są zgodnie z zasadami MSSF 16, tj. wg modelu kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości lub wg modelu wartości godziwej (w przypadku aktywów będących nieruchomościami inwestycyjnymi). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzuje się metodą liniową od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.
Dłużne papiery wartościowe, pożyczki	Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wyznacza się na podstawie wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku pożyczek wartość godziwą wyznacza się w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskontowe określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów rządowych przesuniętą o spread kredytowy. Jest on wyliczany na dzień kalibracji będący dniem najnowszej emisji lub dniem transakcji rynkowej lub każdym dniem okresu uśredniania spreadów wyliczonych z ostatnich transakcji rynkowych. Taki spread powoduje równoległe przesunięcie krzywej rentowności papierów rządowych o stałą wartość na całej jej długości lub jako różnica pomiędzy rentownościami notowanych dłużnych papierów wartościowych emitentów o podobnym ratingu i działających w podobnych branżach a rentownością obligacji rządowych (w przypadku papierów denominowanych w euro są to obligacje rządu Niemiec) przemnożona przez współczynnik ustalany na dzień kalibracji, uwzględniający w krzywej dyskontowej ryzyko specyficzne danego emitenta.
Instrumenty pochodne	Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (ang. <i>forward</i>) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS (ang. <i>interest rate swap</i>) określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są stopy procentowe z krzywych dochodowości przypisanych do danego typu instrumentu finansowego i waluty, konstruowanych na podstawie dostępnych danych rynkowych. Wycena opcji do wartości godziwej wyznaczana jest jako zdyskontowana na dzień wyceny wartość oczekiwana funkcji wypłaty opcji. Wartość oczekiwana funkcji wypłaty wyznaczana jest w drodze modelowania metodą Monte Carlo.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Depozyty	Ze względu na brak aktywnego rynku, wartość godziwa depozytów wyznaczana jest jako wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych, wynikających z warunków zawartych umów depozytowych. Do dyskontowania stosowana jest krzywa bazowa skorygowana o spread kredytowy kwantyfikujący ryzyko kredytowe banków kontrahentów, z którymi w danym okresie zostały zawarte długoterminowe umowy depozytowe. Dla każdej waluty depozytów stosowana jest odpowiednia krzywa dyskontowa. Przy ustalonej walucie depozytu stosuje się krzywe dyskontowe specyficzne dla danego banku kontrahenta, w którym ten depozyt został złożony.
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	Z uwagi na brak aktywnego rynku jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wycenia się wg cen publikowanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych ustalonych w oparciu o wartość aktywów netto funduszy wycenionych zgodnie z zasadami rachunkowości dla funduszy. Na dzień sporządzenia sprawozdania SFCR ceny publikowane przez towarzystwa funduszy są weryfikowane do zaudytowanych sprawozdań finansowych funduszy. Wycena jednostek uczestnictwa funduszy będących jednostkami zależnymi podlega korekcie w przypadku, kiedy aktywa funduszu nie są wyceniane w sprawozdaniu funduszu wg wartości godziwej, a różnica pomiędzy wartością godziwą a wartością wyceny w sprawozdaniu funduszu jest istotna.
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej, zarachowane należności prezentowane w pozostałych aktywach)	Z uwagi na brak aktywnego rynku należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe należności wycenia się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena tych należności opiera się na historycznej analizie spłacalności należności, a prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane aktualną rynkową stopą dyskontową, ogłaszaną przez EIOPA. Z uwagi na zwiększoną ścisłość należności w pierwszych miesiącach windykacji efekt dyskonta jest nieistotny dla ustalenia wartości godziwej.
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników oraz pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) wyceniane metodami aktuarialnymi	Z uwagi na brak aktywnego rynku, wartość godziwą pozostałych rezerw ustala się w kwocie oczekiwanej wartości bieżącej przewidywanych przepływów pieniężnych zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” na bazie memoriałowej. Koszty odpraw emerytalnych i świadczeń pośmiertnych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo zgodnie z MSR 19 przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rezerwy na odprawy emerytalne i świadczenia pośmiertne szacowane są metodami aktuarialnymi z zastosowaniem odpowiednich technik i założeń aktuarialnych (stopy dyskontowe, wskaźniki śmiertelności, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń, wskaźniki rotacji pracowników i inwalidztwa).
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych, zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych, zobowiązania podporządkowane	Wartość godziwą zobowiązań finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, zobowiązań podporządkowanych oraz pożyczek, stanowiących zobowiązania Grupy PZU wyznacza się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena takich zobowiązań opiera się o spread kredytowy w stosunku do krzywej wolnej od ryzyka wyliczony tak, by cena instrumentu na datę emisji wynikająca z modelu była równa cenie emisyjnej. Zgodnie z zasadami wyceny zobowiązań w systemie WII tak wyliczony własny spread kredytowy nie podlega późniejszym zmianom. Zobowiązania wynikające z umów leasingu wyceniane są zgodnie ze standardem MSSF16 „Leasing”. Na moment początkowego ujęcia w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty, w tym stałych opłat leasingowych pomniejszonych o należne zachęty leasingowe, zmiennych opłat leasingowych, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej, ceny wykonania opcji kupna, jeżeli jest prawdopodobne, że zostanie ona wykorzystana oraz kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli istnieje możliwość skorzystania z takiej opcji. W późniejszych okresach zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, Pozostałe zobowiązania	Z uwagi na brak aktywnego rynku zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe zobowiązania wycenia się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena tych zobowiązań opiera się na historycznej analizie realizacji zobowiązań, a prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane aktualną stopą rynkową. Z uwagi na krótki oczekiwany termin zapłaty wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej.

D.4.1. Założenia i oceny na temat istotnych źródeł niepewności oszacowania wartości godziwej

Niepewność w wycenie instrumentów finansowych mierzona jest następującymi współczynnikami:

- BPV – współczynnik ten mówi, o ile zmieni się wartość instrumentu przy zmianie krzywej dyskontowej i projekcyjnej o 1 pb dla obligacji, pożyczek, depozytów i strukturyzowanych papierów wartościowych;
- wrażliwość na zmianę spreadu kredytowego - współczynnik ten mówi, o ile zmieni się wartość instrumentu przy zmianie spreadu kredytowego o 1 pb dla obligacji, pożyczek, depozytów i strukturyzowanych papierów wartościowych;
- delta – współczynnik ten mówi, o ile procent zmieni się wartość opcji pod wpływem zmiany ceny aktywa bazowego o 1%.

Adekwatność wyceny jest regularnie porównywana, poprzez kalibrowanie spreadu (o ile to możliwe) stosowanego do wyceny do dostępnych cen rynkowych oraz porównywanie wyceny modelowej z wyceną w oparciu o skorygowaną cenę nabycia w przypadku obligacji, pożyczek, depozytów i strukturyzowanych papierów wartościowych.

Niepewność w wycenie aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, za wyjątkiem instrumentów finansowych, oceniana jest głównie poprzez:

- zmienność cen;
- normy zużycia technicznego;
- zmienność przepływów finansowych;
- zmienność otoczenia gospodarczego;
- zmienność rynkowych stóp procentowych.

Grupa PZU regularnie weryfikuje adekwatność wycen, w szczególności poprzez porównanie z innymi modelami lub historycznymi wynikami realizowanymi na rzeczywistych transakcjach.

D.5. Wszelkie inne informacje

Grupa PZU nie posiada istotnych wartości niematerialnych ani istotnych umów leasingu.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na 31 grudnia 2021 roku nie stanowiły istotnej klasy zobowiązań i z tego powodu nie zostały opisane szczegółowo.

Zasady wyceny stosowane przez jednostki zależne na potrzeby wyceny na cele wypłacalności nie różnią się od zasad stosowanych na poziomie Grupy PZU.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Zarządzanie środkami własnymi

Grupa PZU dąży do efektywnego zarządzania kapitałem i maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy PZU, w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez akwizycje.

Polityka zarządzania kapitałem opiera się na następujących zasadach:

- zarządzanie kapitałem (w tym kapitałem nadwyżkowym) Grupy PZU na poziomie PZU jako podmiotu dominującego;
- utrzymanie docelowych współczynników wypłacalności na poziomie 200% dla Grupy PZU, PZU oraz PZU Życie (zakłada się możliwość wystąpienia tymczasowych odchyień rzeczywistego współczynnika wypłacalności powyżej lub poniżej poziomu docelowego);
- utrzymanie wskaźnika dźwigni finansowej Grupy PZU na poziomie nie wyższym niż 0,25;
- zapewnienie środków na rozwój i akwizycje w najbliższych latach;
- brak emisji akcji przez PZU w okresie obowiązywania Polityki kapitałowej i dywidendowej.

Wysokość dywidendy proponowanej przez Zarząd PZU za dany rok obrotowy ustalana jest w oparciu o skonsolidowany wynik finansowy Grupy PZU przypisany jednostce dominującej, przy czym:

- nie więcej niż 20% powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) na cele związane z rozwojem organicznym i innowacjami oraz realizacją inicjatyw wzrostowych;
- nie mniej niż 50% podlega wypłacie w ramach rocznej dywidendy;
- pozostała część zostanie wypłacona w ramach rocznej dywidendy lub powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) w przypadku realizacji w danym roku istotnych nakładów związanych z realizacją założeń Strategii Grupy PZU, w tym w szczególności w ramach transakcji fuzji i przejęć;
- zgodnie z planami Zarządu PZU oraz własną oceną ryzyka i wypłacalności PZU środki własne PZU oraz Grupy PZU po deklaracji lub wypłacie dywidendy pozostają na poziomie, który zapewnia spełnienie warunków określonych w Polityce kapitałowej i dywidendowej;
- przy określeniu dywidendy uwzględniane są rekomendacje KNF w zakresie dywidendy.

W celu monitorowania i utrzymywania kapitału na poziomie adekwatnym do podejmowanego ryzyka oraz spełnienia w sposób ciągły wymogów kapitałowych, wprowadzony został system limitów kapitałowych. Ponadto na wypadek pogorszenia pozycji finansowej Grupy PZU Polityka kapitałowa i dywidendowa przewiduje system wczesnego ostrzegania, szczegółowo określony w Planie Działań Naprawczych Grupy PZU. Obejmuje on między innymi wartości graniczne parametrów finansowych, przy których należy podjąć działania naprawcze, zapobiegające przekroczeniu ostatecznego limitu.

System wczesnego ostrzegania wynika z przyjętego apetytu na ryzyko. Działania zarządcze uzależnione są od aktualnego oraz przewidywanego poziomu wskaźnika pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności Grupy PZU:

- Strefa zielona (powyżej 170%);
- Strefa żółta (od 120% do 170%);
- Strefa czerwona (poniżej 120%);
- Limit ostateczny (poniżej 100%).

W Alior Banku oraz Pekao współczynnik wypłacalności oraz współczynnik Tier1 oblicza się na podstawie rozporządzenia CRR, a także poszczególnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Zgodnie z Planem Działań Naprawczych Grupy PZU przy uruchamianiu działań uwzględnia się ponadto rentowność kapitału własnego Grupy PZU (ROE), kwotę wyniku finansowego netto PZU oraz Grupy PZU (przypisanego jednostce dominującej), poziom wskaźnika mieszanego PZU, jej rating oraz szereg parametrów dotyczących innych istotnych podmiotów Grupy PZU.

Działania zarządcze mające na celu podwyższenie poziomu środków własnych, to w szczególności:

- zwiększenie zobowiązań podporządkowanych;
- zaniechanie lub czasowe wstrzymanie wykupu instrumentów zakwalifikowanych do środków własnych, jeżeli warunki emisji lub umowa przewidują taką możliwość;
- zatrzymanie części lub całości zysku poprzez zmniejszenie kwot wypłacanych dywidend;
- dopłaty w ramach uzupełniających środków własnych;
- podwyższenie kapitału.

Działania zarządcze w zakresie profilu ryzyka obejmują w szczególności:

- unikanie ryzyka – nieangażowanie się lub zaprzestanie angażowania się w działania, które powodują wzrost ekspozycji na ryzyko;
- transfer ryzyka – przeniesienie części ekspozycji na ryzyko na stronę trzecią;
- ograniczanie ryzyka – ograniczenie prawdopodobieństwa zmaterializowania się ryzyka lub ograniczenie jego wpływu;
- akceptację poziomu ryzyka – akceptację zatrzymania ryzyka, gdy inne działania zarządcze nie są dostępne lub koszt ich wdrożenia jest zbyt wysoki w stosunku do uzyskanych korzyści;
- wdrożenie narzędzi wspierających inne działania zarządcze, w szczególności: limitów, programów reasekuracyjnych, regularnego przeglądu polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwritingu), przeglądu polityki inwestycyjnej.

Skala podjętych działań naprawczych zależy od aktualnej oraz przewidywanej pozycji kapitałowej, a także momentu dokonania oceny adekwatności kapitałowej. Jeżeli analiza przeprowadzana jest na etapie planowania, wprowadzane działania naprawcze mogą mieć łagodniejszy charakter (np. dokonanie zmian w biznesplanie), niż gdy jest ona przeprowadzana na etapie monitorowania – wówczas może być konieczne podjęcie działań niezwłocznych. Na dobór działań naprawczych mają również wpływ inne czynniki, takie jak: kwestie związane z ryzykiem reputacji, możliwość zastosowania w praktyce danego działania naprawczego, czas niezbędny do wdrożenia danego działania naprawczego, jakość środków własnych w przypadku podwyższenia poziomu kapitału na pokrycie ryzyka, wpływ na prowadzoną przez Grupę PZU działalność (np. rentowność, udział w rynku).

Decyzje odnośnie zastosowania opisanych powyżej metod podejmuje zarząd danej spółki.

Rady nadzorcze i zarządy jednostek Grupy PZU prowadzących działalność ubezpieczeniową otrzymują regularne raporty na temat stanu adekwatności kapitałowej (co najmniej raz na kwartał oraz na bieżąco w przypadku przekroczenia ustalonych progów kapitałowych).

Znaczna część kapitału Grupy PZU ulokowana jest w PZU Życie (jednostkowa nadwyżka aktywów ponad zobowiązania tej spółki wynosi 10 190 mln zł). W ocenie PZU środki własne PZU Życie mogą zostać przeniesione do PZU poprzez wypłatę dywidend, reasekurację oraz pożyczki płynnościowe udzielane między tymi spółkami. Nadwyżki kapitałowe pozostałych jednostek zależnych prowadzących działalność ubezpieczeniową nie są istotne z punktu widzenia Grupy PZU jako całości.

Planowanie kapitałowe odbywa się w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności, która przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. Stanowi ono integralną część strategii działalności i jest uwzględniane przy podejmowaniu strategicznych decyzji. Okres planowania pozycji kapitałowej obejmuje horyzont czasowy aktualnej Strategii Grupy PZU, nie krótszy niż 3 lata. Od czasu publikacji poprzedniego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie było istotnych zmian dotyczących zarządzania środkami własnymi.

E.1.2. Struktura, wartość i jakość środków własnych

Wypłacalność Grupy PZU obliczono przy zastosowaniu metody 1 (metody podstawowej) w oparciu o skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Środki własne Grupy PZU wyliczono na podstawie nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami

pochodzącej ze skonsolidowanego bilansu ekonomicznego sporządzonego według zasad WII, uwzględniającego wyłączenia transakcji wewnątrzgrupowych konsolidowanych jednostek Grupy PZU.

Za niedostępne na pokrycie SCR Grupy PZU uznano udziały mniejszości w kwocie 1 mln zł.

Ze środków własnych Grupy PZU, na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, odliczono również środki własne z tytułu udziałów w spółkach PZU Ukraina oraz PZU Ukraina Życie w wysokości 114 mln zł.

Informacje dotyczące środków własnych zawiera formularz QRT S.23.01.22 stanowiący załącznik nr 7 do sprawozdania SFCR. Jego podsumowanie łącznie z porównaniem z danymi na 31 grudnia 2020 roku przedstawiono poniżej:

Środki własne innych sektorów finansowych	Wartość wg systemu WII (mln zł)		Zmiana 2021/2020	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	(mln zł)	%
Dopuszczone środki własne ogółem na pokrycie skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR), w tym:	24 626	25 275	(649)	(3%)
• kategoria 1 – spełniające warunki art. 245 ust. 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przy uwzględnieniu czynników określonych w art. 245 ust 3 tej ustawy	21 497	22 001	(504)	(2%)
• kategoria 2 – zobowiązania podporządkowane Grupy PZU, w tym:	3 129	3 274	(145)	(4%)
o Zobowiązania podporządkowane PZU	2 324	2 369	(45)	(2%)
o Zobowiązania podporządkowane innych sektorów finansowych	805	905	(100)	(11%)
Rezerwa uzgodnieniowa po odliczeniu z tytułu udziałów kapitałowych w innych sektorach finansowych oraz po odliczeniu na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej z tytułu udziałów kapitałowych w jednostkach, o których organ nadzoru nie posiada wiarygodnych informacji	13 902	14 177	(275)	(2%)
Pozostałe dostępne pozycje podstawowych środków własnych	624	624	-	0%
Zobowiązania podporządkowane	2 324	2 369	(45)	(2%)
Środki własne innych sektorów finansowych	7 776	8 105	(329)	(4%)

Spadek dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR na 31 grudnia 2021 roku w stosunku do 31 grudnia 2020 roku o kwotę 649 mln zł wynikał ze:

- spadku środków własnych zaliczanych do kategorii 1 o 504 mln zł, na który złożyły się:
 - o spadek nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami o 1 682 mln zł, wynikający ze:
 - spadku wartości aktywów o 4 932 mln zł, na który złożyły się:
 - wypłata dywidendy w 2021 roku w wysokości 3 022 mln zł;
 - spadek wartości pozostałych aktywów o 1 910 mln zł, będący przede wszystkim efektem wzrostu stóp procentowych, które przełożyły się na niższą wartość godziwą obligacji znajdujących się w bilansie Grupy PZU;
 - spadku wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w systemie WII o 3 581 mln zł, na który wpływ miały następujące czynniki:
 - spadek najlepszego oszacowania w ubezpieczeniach na życie oraz ubezpieczeniach typu unit-linked o 3 473 mln zł na skutek zmiany krzywej stóp wolnych od ryzyka wyznaczonej przez EIOPA. Dodatkowo spadek wartości najlepszego oszacowania w rezerwach dla ubezpieczeń typu unit-linked wynikał ze zmian sposobu modelowania przepływów, mających na celu dostosowanie do wytycznych nadzoru „Stanowisko UKNF dotyczące granicy umowy dla celów wyznaczania zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych”;
 - spadek marginesu ryzyka i rezerw obliczanych łącznie w ubezpieczeniach na życie oraz ubezpieczeniach typu unit-linked o 359 mln zł wynikający ze zmiany krzywej stóp wolnych od ryzyka wyznaczonej przez EIOPA, skompensowany częściowo wzrostem marginesu ryzyka dla rezerw dla ubezpieczeń typu unit-linked na skutek zmiany sposobu modelowania produktów unit-linked w PZU Życie w 2021 roku;
 - wzrost wartości najlepszego oszacowania w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie (322 mln zł) w wyniku wzrostu przewidywanej szkodowości (głównie w OC komunikacyjnym) oraz uwzględnienia na

koniec 2021 roku przewidywanych zwrotów składek już opłaconych, częściowo skompensowany poprzez zmianę krzywej stóp wolnych od ryzyka wyznaczanych przez EIOPA (wzrost stóp procentowych);

- spadek marginesu ryzyka w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie o 71 mln zł, wynikający ze zmiany krzywej stóp wolnych od ryzyka wyznaczonej przez EIOPA;
 - wzrostu innych zobowiązań o 331 mln zł, na który złożył się przede wszystkim wzrost ujemnej wyceny instrumentów pochodnych o 388 mln zł i wzrost stanu pozostałych zobowiązań o 157 mln zł, skompensowany spadkiem rezerwy z tytułu podatku odroczonego o 214 mln zł;
- niższe o 1 054 mln zł niż w ubiegłym roku odliczenie z tytułu dywidendy i podatku od instytucji finansowych;
- niższe o 124 mln zł zaangażowanie jednostek Grupy PZU w aktywa stanowiące środki własne jednostek innych sektorów finansowych, wynikające z wykupu w dacie wymagalności długu podporządkowanego wyemitowanego przez Alior Bank;
- spadku środków własnych zaliczanych do kategorii 2 o 145 mln zł, na który złożyły się:
 - spadek wartości obligacji podporządkowanych wyemitowanych przez PZU o 45 mln zł, co wiązało się z wpływem wzrostu stóp procentowych na wycenę tego zobowiązania;
 - spadek wartości zobowiązań podporządkowanych wyemitowanych przez banki Grupy PZU o 100 mln zł, co wynikało m. in. ze spłaty części zadłużenia podporządkowanego przez Alior Bank.

Podstawowe kategorie środków własnych i pokrycie kapitałowych wymogów wypłacalności przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	31 grudnia 2021 roku (mln zł)	31 grudnia 2020 roku (mln zł)
Dopuszczone środki własne ogółem na pokrycie skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności, w tym:	24 626	25 275
środki własne łącznie innych sektorów finansowych	7 776	8 105
Dopuszczone środki własne ogółem w celu spełnienia minimalnego skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności	15 385	15 557
Skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności, w tym:	11 142	10 728
wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych	4 024	3 756
Minimalny skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności	4 296	3 780
Współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi (z wyłączeniem innych sektorów finansowych)	237%	246%
Współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi (z uwzględnieniem innych sektorów finansowych)	221%	236%
Współczynnik pokrycia minimalnego skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi	358%	412%

Podział zysku za rok 2021

PZU spełnia kryteria określone w dokumencie „Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej w 2022 roku” z 9 grudnia 2021 roku, w związku z czym może dokonać wypłaty dywidendy w wysokości maksymalnej równej 100% wielkości zysku wypracowanego w roku 2020 (z uwzględnieniem dotychczas wypłaconych dywidend z zysku roku 2020) oraz 50% wielkości zysku wypracowanego 2021 roku.

Do dnia niniejszego sprawozdania Zarząd PZU nie podjął uchwały w sprawie podziału zysku za rok 2021.

Poniższa tabela porównuje wpływ na wypłacalność:

- dywidendy za rok 2021 założonej w niniejszym sprawozdaniu w kalkulacji środków własnych WII, będącej wartością maksymalną, gdzie ograniczeniami dla dystrybucji jednostkowego zysku netto PZU za rok 2021 są wytyczne KNF (maksimum 50%), a dla dystrybucji jednostkowego zysku netto PZU za rok 2020 - wartość 100% (z uwzględnieniem dotychczas wypłaconych dywidend z zysku roku 2020);
- dywidendy za rok 2021, będącej według Polityki kapitałowej i dywidendowej minimalną wartością dywidendy (minimum 50% skonsolidowanego zysku netto Grupy PZU przypisywanego akcjonariuszom PZU za rok 2021), po zaokrągleniu w górę wartości dywidendy na akcję do pełnych groszy.

	Podział wyniku za 2021 rok założony w środkach własnych w niniejszym sprawozdaniu	Podział wyniku za 2021 rok - minimalna wartość dywidendy
Zakładany poziom dywidendy/pomniejszenia środków własnych WII oraz baza podziału	58,8% skonsolidowanego zysku netto Grupy PZU przypisywanego akcjonariuszom PZU za 2021 rok (MSSF)	50,2% skonsolidowanego zysku netto Grupy PZU przypisywanego akcjonariuszom PZU za 2021 rok (MSSF)
Wysokość bazy	3 336	3 336
Kwota dystrybuowana z wyniku jednostkowego PZU za 2020 rok	946	661
Kwota dystrybuowana z wyniku jednostkowego PZU za 2021 rok	1 014	1 014
Łączna dywidenda	1 960	1 675
Dywidenda na 1 akcję (zł)	2,27 zł	1,94 zł
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	10	10
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności	24 626	24 911
Współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi (z uwzględnieniem innych sektorów finansowych)	221%	224%

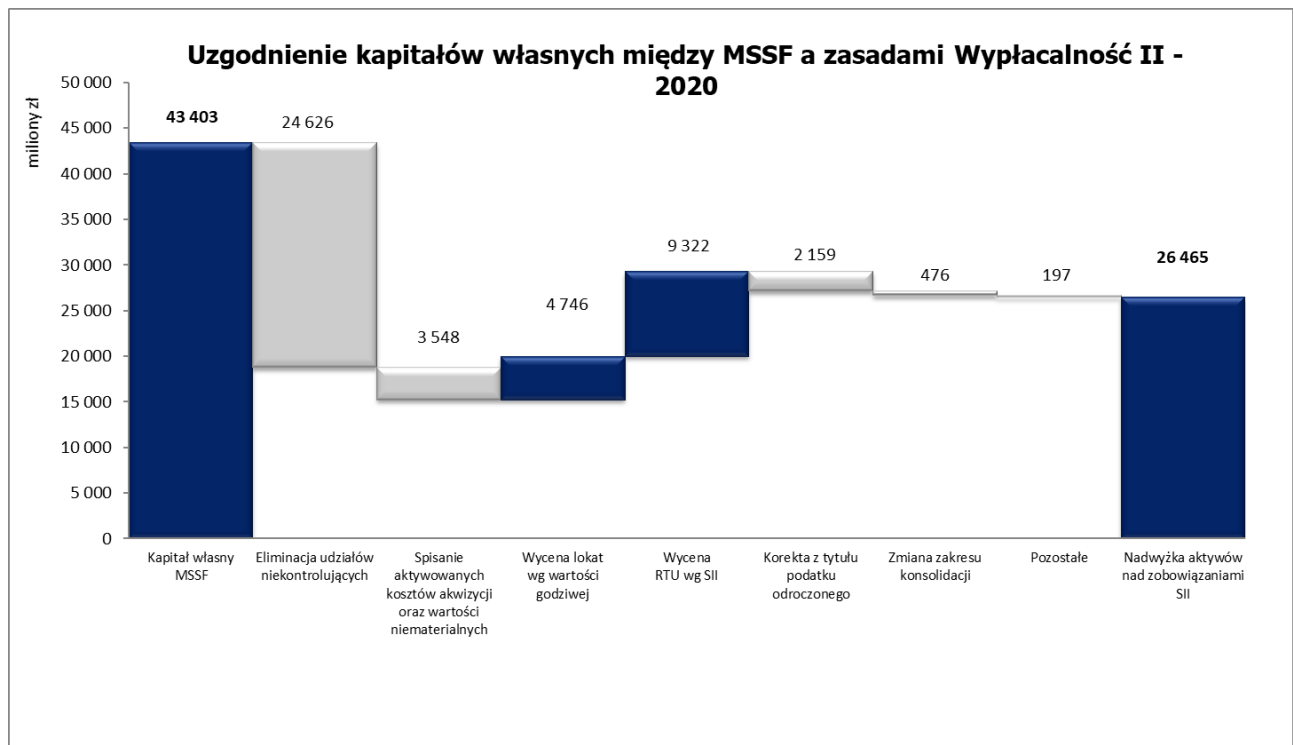
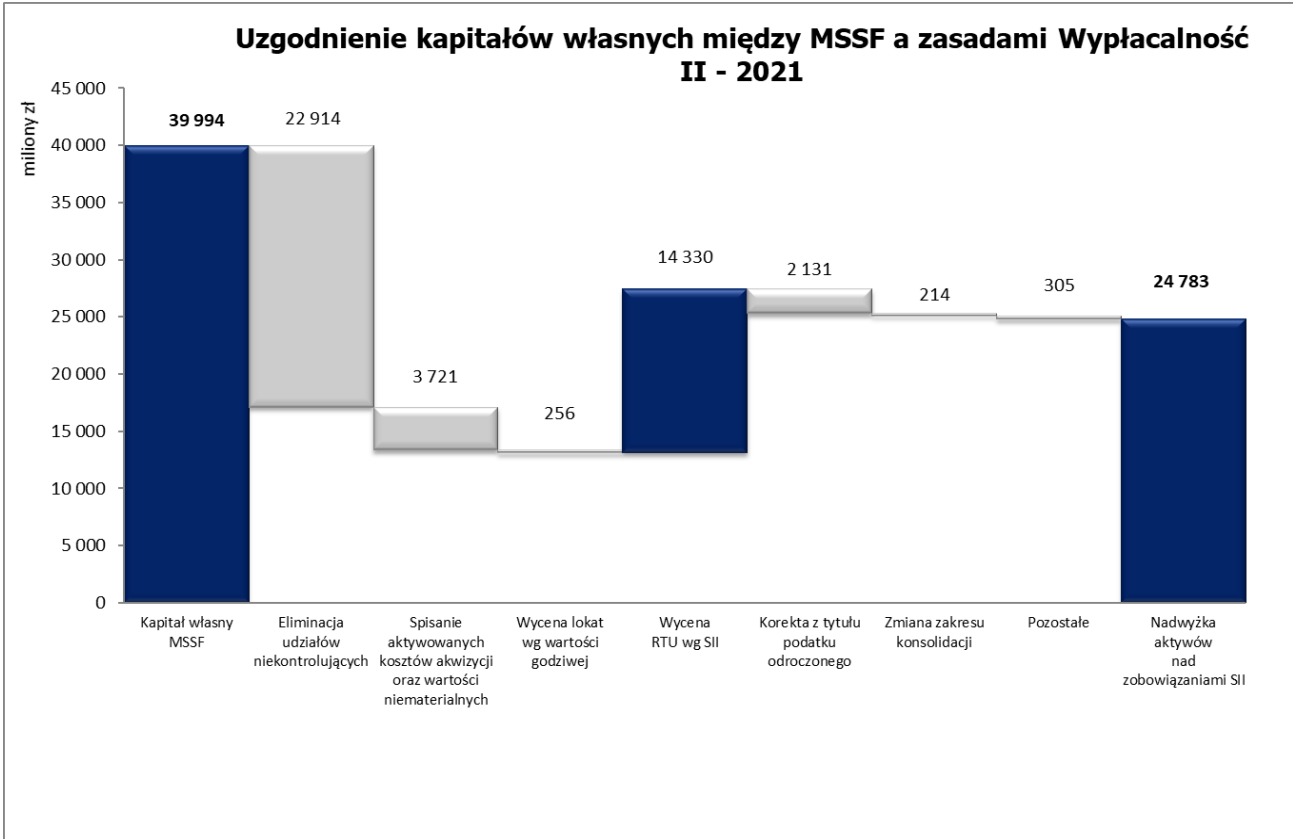
E.1.2.1. Rezerwa uzgodnieniowa

Strukturę istotnych pozycji dotyczących rezerwy uzgodnieniowej zaprezentowano w poniższej tabeli.

Rezerwa uzgodnieniowa	31 grudnia 2021 roku (mln zł)	31 grudnia 2020 roku (mln zł)
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami, w tym:	24 783	26 465
Kapitał własny MSSF	39 994	43 403
Wycena WII oraz zmiana zakresu konsolidacji	(15 211)	(16 938)
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia, w tym:	2 306	3 360
Przewidywana dywidenda	1 960	3 022
Przewidywany podatek instytucji finansowych za kolejne 12 miesięcy dla zakładów ubezpieczeń	336	328
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	10	10
Akcje własne	6	6
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	625	625
Kapitał zakładowy	86	86
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	538	538
Udziały mniejszościowe	1	1
Rezerwa uzgodnieniowa, razem	21 846	22 474

E.1.3. Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności

Tytuły poszczególnych różnic zaprezentowanych na wykresie poniżej wynikają z odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby zasad wypłacalności oraz według MSSF, a także z odmiennego zakresu konsolidacji – szczegółowy opis różnic zaprezentowano w części D. sprawozdania SFCR.

E.1.4. Odroczone podatki dochodowe

Na 31 grudnia 2021 roku Grupa PZU wykazała po skompensowaniu (w ujęciu netto) rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 2 733 mln zł. W związku z powyższym Grupa PZU nie wykazała kwoty odpowiadającej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego w Kategorii 3 środków własnych.

Wysokość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ekonomicznego ujmowanym i wycenianym zgodnie z metodyką Wypłacalność II, a wartościami przypisanym pozycjom bilansu ekonomicznego ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które – zgodnie z oczekiwaniami – będą obowiązywały w momencie realizacji aktywa, zgodnie z przepisami prawa podatkowego kraju siedziby jednostki Grupy PZU, wydanymi do końca okresu sprawozdawczego.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozpoznaje się tylko wówczas, gdy prawdopodobnie dostępny będzie przyszły dochód podlegający opodatkowaniu, w związku z którym będzie można wykorzystać aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa PZU dokonuje kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego odrębnie dla podatkowej grupy kapitałowej jako całości lub na poziomie poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy PZU (a nie będących członkami podatkowej grupy kapitałowej).

E.2. Skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny skonsolidowany wymóg kapitałowy

SCR Grupy PZU obliczany jest zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego i składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną Grupy PZU.

Kwoty SCR i MCR Grupy PZU na koniec okresu sprawozdawczego wraz z kwotą kapitałowego wymogu wypłacalności w podziale na moduły ryzyka przedstawia formularz QRT S.25.01.22 stanowiący załącznik nr 8 do sprawozdania SFCR.

Poniższa tabela przedstawia wartość MCR oraz SCR na 31 grudnia 2021 roku oraz na 31 grudnia 2020 roku.

Nazwa wskaźnika	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	(mln zł)	%
MCR	4 296	3 780	516	14%
SCR	11 142	10 728	414	4%

W ujęciu rocznym SCR Grupy PZU wzrósł o 414 mln zł. Wzrost wynika w głównej mierze ze wzrostu ryzyka rynkowego w kapitałowym wymogu wypłacalności obliczonym na podstawie danych skonsolidowanych, a także ze wzrostu wymogu kapitałowego dla innych sektorów finansowych, co zostało szczegółowo opisane w części C sprawozdania.

W 2021 roku odnotowano wzrost wartości MCR, spowodowany głównie wzrostem minimalnego wymogu kapitałowego w PZU, wynikającym ze wzrostu wymogu kapitałowego tej jednostki.

Grupa PZU nie stosuje uproszczeń ani parametrów specyficznych zgodnie z art. 104 ust. 7 dyrektywy WII.

Dane do wyliczenia MCR pochodzą z wewnętrznych systemów informatycznych jednostek Grupy PZU i podlegają kontrolom wewnętrznym właściwym dla procesu sprawozdawczego. Zapewnienie odpowiedniej jakości danych w Grupie PZU regulowane jest między innymi poprzez określenie w szczególności ról i odpowiedzialności w procesach systemu WII oraz zasad zarządzania jakością danych, w tym zasad monitorowania jakości danych, ich zbierania, przetwarzania i aktualizowania. Za strategiczną koordynację procesów związanych z zarządzaniem informacją odpowiadają zarządy poszczególnych jednostek Grupy PZU. Jednostki ubezpieczeniowe Grupy PZU stosują formułę standardową w celu obliczenia SCR. Obliczenia SCR dokonuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami systemu WII przy założeniu, że działalność poszczególnych jednostek będzie kontynuowana. Obliczenie to obejmuje prowadzoną działalność oraz nową działalność, której spodziewane rozpoczęcie nastąpi w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Istotne grupowe efekty dywersyfikacji na 31 grudnia 2021 roku wynikają z dywersyfikacji pomiędzy:

- ryzykami rynkowym i pozostałymi ryzykami: 3 899 mln zł;
- poszczególnymi ryzykami rynkowymi, tj. stopy procentowej, akcji, walutowym, koncentracji i nieruchomości: 1 359 mln zł;
- poszczególnymi ryzykami aktuarialnymi w ubezpieczeniach na życie, tj. śmiertelności, długowieczności, zachorowalności, wypadkowości, rezygnacji, kosztów, rewizji rent i katastroficznego: 2 008 mln zł;
- poszczególnymi ryzykami aktuarialnymi w ubezpieczeniach innych niż na życie, tj. składki i rezerw, rezygnacji i katastroficznego: 1 467 mln zł.

E.2.1. Zdolność odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat

Wartość kwoty, o którą został obniżony SCR z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 1 143 mln zł wobec wartości 1 124 mln zł na 31 grudnia 2020 roku.

Grupa PZU dokonuje przypisania strat z tytułu szoku objętego podstawowym kapitałowym wymogiem wypłacalności w sposób zgodny z udziałem modułów i podmodułów formuły standardowej w podstawowym kapitałowym wymogu wypłacalności. W okresie sprawozdawczym przyjęto, że 50% strat z tytułu ryzyka operacyjnego ma charakter kosztów uzyskania przychodów podatkowych.

Korekta z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat jest równa zmianie wartości odroczonej podatku dochodowych spowodowanej nagłą stratą, która jest równa sumie:

- podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności;
- korekty z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat oraz
- wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego.

Grupa PZU sporządza analizę dostępności przyszłych zysków, które będą dostępne w sytuacji wystąpienia straty, o której mowa w zdaniu poprzednim. W celu wykazania dostępności przyszłego dochodu podlegającego opodatkowaniu uwzględnia się, ujęte w 3-letniej prognozie finansowej Grupy PZU, planowane:

- zyski z tytułu nowych umów ubezpieczeniowych (zyski z nowego biznesu);
- przychody odsetkowe z inwestycji utrzymywanych do terminu wykupu – według umownej stopy procentowej;
- przychody z pozostałych inwestycji – według stopy nie wyższej od stóp forward wynikających ze struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka po poniesieniu tej straty.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Sekcja nie dotyczy Grupy PZU.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Sekcja nie dotyczy Grupy PZU.

E.5. Niezgodność z minimalnym skonsolidowanym wymogiem kapitałowym i niezgodność ze skonsolidowanym kapitałowym wymogiem wypłacalności

W ciągu 2021 nie wystąpiły żadne przypadki naruszenia SCR ani MCR Grupy PZU, ani żadnej jednostki prowadzącej działalność ubezpieczeniową w Grupie PZU.

E.6. Wszelkie inne informacje

W środkach własnych Grupy PZU wyodrębniono środki własne spółek i grup kapitałowych należących do innych sektorów finansowych.

W przypadku Grupy Kapitałowej Pekao oraz Grupy Kapitałowej Alior Banku do środków własnych zaliczono środki własne tych grup obliczone zgodnie z rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem udziału procentowego Grupy PZU oraz pomniejszone o wartość dłużnych papierów wartościowych stanowiących zobowiązanie podporządkowane Grupy Kapitałowej Alior Banku i znajdujących się w posiadaniu jednostek Grupy PZU.

Środki własne innych sektorów finansowych w podziale na poszczególne podmioty zaprezentowano w tabeli.

Środki własne innych sektorów finansowych	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	(mln zł)	%
Grupa Kapitałowa Pekao	5 088	5 216	(128)	(2%)
Kategoria 1	4 538	4 666	(128)	(3%)
Kategoria 2 ¹⁾	550	550	-	-
Grupa kapitałowa Alior Banku	2 178	2 362	(184)	(8%)
Kategoria 1 ²⁾	1 923	2 007	(84)	(4%)
Kategoria 2 ³⁾	255	355	(100)	(28%)
TFI PZU – Kategoria 1	198	219	(21)	(10%)
PTE PZU – Kategoria 1	312	308	4	1%
Razem	7 776	8 105	(329)	(4%)

¹⁾ Zobowiązania podporządkowane Grupy Kapitałowej Pekao o łącznej wartości 2 750 mln zł (na 31 grudnia 2020 roku: 2 750 mln zł) wyemitowano w latach 2017 – 2019 a ich okres zapadalności przypada na lata 2027 – 2033. Środki z emisji przeznaczono, po uzyskaniu zgody KNF, na podwyższenie funduszy uzupełniających Pekao, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo Bankowe oraz art. 63 rozporządzenia CRR.

²⁾ W tym korekta z tytułu dłużnych papierów wartościowych znajdujących się w posiadaniu jednostek Grupy PZU w wysokości 54 mln zł (na 31 grudnia 2020 roku: 82 mln zł).

³⁾ Zobowiązania podporządkowane Grupy Kapitałowej Alior Banku o łącznej wartości 798 mln zł (na 31 grudnia 2020 roku: 1 113 mln zł) wyemitowano w latach 2014 – 2017 a ich okres zapadalności przypada na lata 2022 – 2025. Środki z emisji długu podporządkowanego przeznaczono, po uzyskaniu zgody KNF, na podwyższenie funduszy uzupełniających Alior Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo Bankowe oraz art. 63 rozporządzenia CRR.

Środki własne jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną w bilansie według zasad WII są składową rezerwy uzgodnieniowej prezentowanej w kategorii 1 środków własnych.

SCR Grupy PZU, obliczony zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego prezentuje poniższa tabela.

SCR Grupy PZU	Wartość (mln zł)		Zmiana 2021/2020	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	(mln zł)	%
Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczony na podstawie danych skonsolidowanych	7 099	6 962	137	2%
Proporcjonalny udział wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych	4 024	3 756	268	7%
Grupa Kapitałowa Pekao	2 406	2 236	170	8%
Grupa Kapitałowa Alior Banku	1 261	1 233	28	2%
PTE PZU	323	255	68	27%
TFI PZU	34	32	2	6%
Wymóg dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną	19	10	9	90%
Razem	11 142	10 728	414	4%

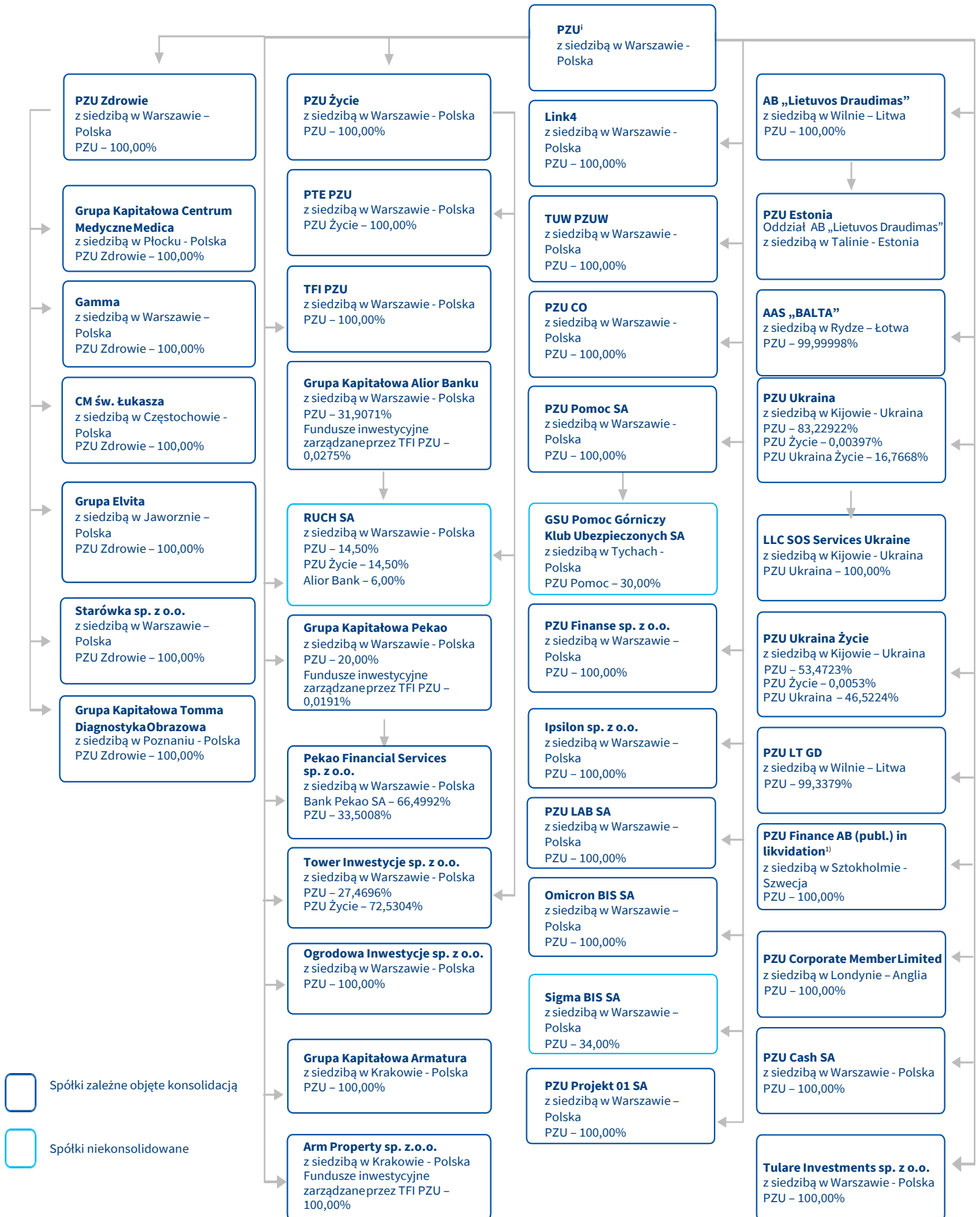
Spis załączników

- 1) Struktura Grupy PZU
- 2) Formularz S.32.01.22
- 3) Formularz S.05.01.02
- 4) Formularz S.05.02.01
- 5) Schemat struktury organizacyjnej PZU
- 6) Formularz S.02.01.02
- 7) Formularz S.23.01.22
- 8) Formularz S.25.01.22

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu PZU:

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Beata Kozłowska – Chyła	Prezes Zarządu PZU (podpis)
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU (podpis)
Ernest Bejda	Członek Zarządu PZU (podpis)
Małgorzata Kot	Członek Zarządu PZU (podpis)
Krzysztof Kozłowski	Członek Zarządu PZU (podpis)
Piotr Nowak	Członek Zarządu PZU (podpis)
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU (podpis)
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU (podpis)

Warszawa, dnia 18 maja 2022 roku

Nazwy spółek:

1. **Grupa Kapitałowa Alior Banku** – Alior Bank SA wraz z jednostkami zależnymi: Alior Services sp. z o.o., Alior Leasing sp. z o.o., Meritum Services ICB SA, Alior Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, Absource sp. z o.o., AL. Finance sp. z o.o. (dawniej Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.)²⁾, Corsham sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o. ASI SKA;
2. **Grupa Kapitałowa Pekao** – Bank Pekao SA wraz z jednostkami zależnymi: Pekao Bank Hipoteczny SA, Pekao Leasing sp. z o.o., Pekao Investment Banking SA, Pekao Faktoring sp. z o.o., Pekao Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, Centrum Kart SA, Pekao Financial Services sp. z o.o., Pekao Direct sp. z o.o., Pekao Property SA w likwidacji, FPB – Media sp. z o.o. w upadłości, Pekao Fundusz Kapitałowy sp. z o.o. w likwidacji, Pekao Investment Management SA, PeUF sp. z o.o.³⁾, oraz jednostka stowarzyszona Krajowy Integrator Płatności SA⁴⁾;
3. **Grupa Kapitałowa Armatura** – Armatura Kraków SA wraz z jednostkami zależnymi: Aquaform SA, Aquaform Badprodukte GmbH in Liquidation, Aquaform Ukraine TOW, Aquaform Romania SRL⁵⁾;
4. **Link4** – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA;
5. **TUW PZUW** – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych;
6. **TFI PZU** - Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA;
7. **PTE PZU** – Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA;
8. **PZU LT GD** – UAB „PZU Lietuva gyvybes draudimas”;
9. **PZU CO** – PZU Centrum Operacji SA;
10. **PZU Ukraina** – PRJSC IC „PZU Ukraine”;
11. **PZU Ukraina Życie** – PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance”;
12. **PZU Zdrowie** – PZU Zdrowie SA, w ramach PZU Zdrowie funkcjonuje 14 oddziałów: CM FCM w Warszawie, CM Tarnów, CM Nasze Zdrowie w Warszawie, CM Medicus w Opolu, CM Cordis w Poznaniu, CM Warszawa, CM Kraków, CM Poznań, CM Wrocław, CM Gdańsk Abrahama, CM Artimed w Kielcach, CM Warszawa Chmielna, CM Polmedic w Radomiu, CM w Łodzi;
13. **Grupa Kapitałowa Centrum Medyczne Medica** – Centrum Medyczne Medica sp. z o.o. wraz z jednostką zależną Sanatorium Uzdrowskowie „Krystynka” sp. z o.o.;
14. **CM św. Łukasza** – Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.;
15. **Grupa Elvita** – Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o. wraz z jednostką zależną Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.;
16. **Gamma** – Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.;
17. **Grupa Kapitałowa Tomma Diagnostyka Obrazowa** – Tomma Diagnostyka Obrazowa SA wraz z jednostką zależną Bonus-Diagnostyka sp. z o.o.

¹⁾ 4 maja 2021 roku Walne Zgromadzenie podjęło decyzję o rozpoczęciu procedury likwidacyjnej spółki. 20 maja 2021 roku właściwy sąd rejestrowy w Sztokholmie ogłosił wszczęcie procesu dobrowolnej likwidacji spółki, a likwidator rozpoczął czynności w kierunku likwidacji podmiotu.

²⁾ 6 sierpnia 2021 roku zarejestrowano zmianę nazwy spółki.

³⁾ 20 lipca 2021 roku Pekao Leasing sp. z o.o. nabył 100 udziałów spółki PeUF sp. z o.o., stanowiących 100% w kapitale i głosach spółki.

⁴⁾ Jednostka stowarzyszona z Pekao, w której posiada on 38,33% udziału. W konsekwencji Zarząd PZU uznaje, że Grupa PZU wywiera na tę jednostkę znaczący wpływ.

⁵⁾ 5 stycznia 2022 roku spółka została wykreślona z rejestru.

¹⁾ W załączniku na schemacie nie zamieszczono:

- funduszy inwestycyjnych: PZU SFIO Universum, PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2, PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1, PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2, inPZU Inwestycji Ostrożnych, inPZU Obligacje Polskie, inPZU Akcje Polskie, inPZU Akcje Rynków Rozwiniętych, inPZU Obligacje Rynków Rozwiniętych, inPZU Obligacje Rynków Wschodzących; inPZU Akcje Rynków Wschodzących; inPZU Akcje Amerykańskie; inPZU Akcje CEEplus; inPZU Puls Życia 2025, inPZU Puls Życia 2030, inPZU Puls Życia 2040, inPZU Puls Życia 2050, inPZU Puls Życia 2060, PZU FIZ Legato, inPZU Akcie Rynku Surowców, inPZU Akcje Rynku Złota, inPZU Akcje Sektora Zielonej Energii, inPZU Akcje Sektora Informatycznego, inPZU Akcje Sektora Nieruchomości, inPZU Akcje Europejskie, inPZU Obligacje Inflacyjne.
- spółek prawa handlowego mających charakter jednostek specjalnego przeznaczenia zależnych od funduszu PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2, których liczba na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 20

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA
31-12-2021
S.32.01.22
Podmioty w ramach grupy

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia/ubezpieczenia inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie		Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240	LEI	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	2 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	no własni	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego							1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	549300TNSHGVU2UXO005	LEI	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA	1 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	spółka akcyjna	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	259400OXGSIASU8WOO21	LEI	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	2 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych	1 – Zakład ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	2594001JSECH6MFMV96	LEI	Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA	2 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	spółka akcyjna	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
LITWA	259400LNAAVVBAGSC732	LEI	UAB „PZU Lietuva gyvybes draudimas”	1 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	uždaroji akcinės bendrovė	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Lietuvos Respublikos Centrinis Bankas	99,34%	100,00%	99,34%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
LITWA	529900SURJXJXSYS0039	LEI	AB „Lietuvos draudimas”	2 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	akcinės bendrovė	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Lietuvos Respublikos Centrinis Bankas	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
ŁOTWA	25940034ZOR147GPC59	LEI	AAS „BALTA”	2 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	apdrošināšanas akciju sabiedrība	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK)	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00001	SC	PRJSC IC „PZU Ukraine”	2 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	Private Joint-Stock Company Insurance Company	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Państwowa Komisja Regulacji Rynku Usług Finansowych	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	0,00%	1 – Objęte nadzorem		8 – Odliczenie z tytułu udziałów kapitałowych w związku z art. 229 dyrektywy 2009/138/WE
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00002	SC	PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance”	1 – Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	Private Joint-Stock Company Insurance Company	2 – Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Państwowa Komisja Regulacji Rynku Usług Finansowych	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	0,00%	1 – Objęte nadzorem		8 – Odliczenie z tytułu udziałów kapitałowych w związku z art. 229 dyrektywy 2009/138/WE
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00003	SC	PZU Zdrowie SA	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00014	SC	Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00016	SC	Sanatorium Uzdrowskowie „Krystynka” sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			99,09%	100,00%	99,09%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00019	SC	Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00020	SC	Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			57,00%	100,00%	57,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00023	SC	Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00085	SC	Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00094	SC	Starówka sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00095	SC	Tomma Diagnostyka Obrazowa SA	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00097	SC	Bonus-Diagnosta sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	259400QHDOZWMJ103294	LEI	Alior Bank SA	8 – Instytucja kredytowa, firma inwestycyjna i instytucja finansowa	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	31,93%	100,00%	31,93%	Rozdrobienie pozostałego akcjonariatu, analiza historycznych głosowań na WZ Alior Banku pozwalająca stwierdzić, że PZU będzie w stanie przegłosować proponowane przez siebie projekty uchwał, obecność osób powiązanych z PZU w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Alior Banku	1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00072	SC	Alior Services sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00067	SC	Alior Leasing sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie	Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214	Zastosowana metoda traktowania zakładu zgodnie z metodą 1
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00006	SC	Ogrodowa-Inwestycje sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00030	SC	ARM Property sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00007	SC	Ipsilon sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
WIELKA BRYTANIA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00084	SC	PZU Corporate Member Limited	99 – inne	limited			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00008	SC	PZU LAB SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00009	SC	Omicron Bis SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00003	SC	LLC SOS Services Ukraine	99 – inne	LLC			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	0,00%	1 – Objęte nadzorem		8 – Odliczenie z tytułu udziałów kapitałowych w związku z art. 229 dyrektywy 2009/138/WE
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00082	SC	PZU CASH SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00083	SC	Tulare Investments sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00100	SC	PZU Projekt 01 SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00024	SC	Sigma BIS SA	99 – inne	spółka akcyjna			34,00%	34,00%	34,00%		2 – Wpływ znaczący	34,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00013	SC	GSU Pomoc Górniczy Klub Ubezpieczonych SA	99 – inne	spółka akcyjna			30,00%	30,00%	30,00%		2 – Wpływ znaczący	30,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400R52THLS1WJTP08	LEI	Armatura Kraków SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00073	SC	Aquaform SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
NIEMCY	QLPCKOOKVX32FUELX240DE00001	SC	Aquaform Badprodukte GmbH in Liquidation	99 – inne	Gesellschaft mit beschränkter Haftung			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00004	SC	Aquaform Ukraine TOW	99 – inne	TOW			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
RUMUNIA	QLPCKOOKVX32FUELX240RO00001	SC	Aquaform Romania SRL	99 – inne	Societate cu Răspundere Limitată			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400VSKLALWME4LX25	LEI	RUCH SA	99 – inne	spółka akcyjna			30,92%	30,92%	30,92%		2 – Wpływ znaczący	30,92%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	549300DF7156SQV8Z23	LEI	PZU SFIO Universum	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300T3VSS5NN63GY54	LEI	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300W34JPGJYF8G192	LEI	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300F2FF8Q9QZ81C08	LEI	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	25940095LU8UF64ZSS57	LEI	inPZU Inwestycji Ostrożnych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			82,59%	100,00%	82,59%		1 – Wpływ dominujący	82,59%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400X5C3V2BQC5JE09	LEI	inPZU Obligacje Polskie	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			56,85%	100,00%	56,85%		1 – Wpływ dominujący	56,85%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400GQRR59HFJS0608	LEI	inPZU Akcje Polskie	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			46,10%	100,00%	46,10%		1 – Wpływ dominujący	46,10%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie	Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214	Zastosowana metoda traktowania zakładu zgodnie z metodą 1
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	259400I7WW3R3XQZM316	LEI	inPZU Akcje Rynków Rozwiniętych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			44,63%	100,00%	44,63%		1 – Wpływ dominujący	44,63%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400H119L7VZJGTQ86	LEI	inPZU Obligacje Rynków Rozwiniętych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			24,31%	100,00%	24,31%		1 – Wpływ dominujący	24,31%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400TP50EWK1K81T71	LEI	inPZU Obligacje Rynków Wschodzących	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			67,65%	100,00%	67,65%		1 – Wpływ dominujący	67,65%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400FRCZ1L6601OY45	LEI	inPZU Akcje Rynków Wschodzących	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			43,61%	100,00%	43,61%		1 – Wpływ dominujący	43,61%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400GQ00FNSBFUP03	LEI	inPZU Akcje Amerykańskie	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			41,49%	100,00%	41,49%		1 – Wpływ dominujący	41,49%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400V71AGOH951L750	LEI	inPZU Akcje CEEplus	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			53,83%	100,00%	53,83%		1 – Wpływ dominujący	53,83%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400BUR0005T8MW344	LEI	inPZU Puls Życia 2025	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			63,75%	100,00%	63,75%		1 – Wpływ dominujący	63,75%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400Z373C3EU198D11	LEI	inPZU Puls Życia 2030	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			86,49%	100,00%	86,49%		1 – Wpływ dominujący	86,49%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400G6HQ11BL7EJ270	LEI	inPZU Puls Życia 2040	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			57,04%	100,00%	57,04%		1 – Wpływ dominujący	57,04%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	2594005O4K0AQX1DCQ22	LEI	inPZU Puls Życia 2050	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			33,79%	100,00%	33,79%		1 – Wpływ dominujący	33,79%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400B771491YEGN235	LEI	inPZU Puls Życia 2060	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			62,17%	100,00%	62,17%		1 – Wpływ dominujący	62,17%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	25940077E9DCLNW3IZ32	LEI	PZU FIZ Legato	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			44,03%	100,00%	44,03%		1 – Wpływ dominujący	44,03%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	2594008LWXD3PLX5SC54	LEI	inPZU Akcje Rynku Surowców	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400LU0G0PJ8DNX354	LEI	inPZU Akcje Rynku Złota	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400UC1LCBLZLF741	LEI	inPZU Akcje Sektora Zielonej Energii	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	2594006JXEDVKUEHTR03	LEI	inPZU Akcje Sektora Informatycznego	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400NAVZ03WPKHAW95	LEI	inPZU Akcje Sektora Nieruchomości	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400R9BPDZN14R7I42	LEI	inPZU Akcje Europejskie	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400CKITY14NEBQC17	LEI	inPZU Obligacje Inflacyjne	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00086	SC	EBP 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00031	SC	EBP 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00038	SC	PH3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400MOPY8NCDZA336	LEI	PH3 sp. z o.o. SKA	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00040	SC	Portfel Alliance Silesia I Bis sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00041	SC	Portfel Alliance Silesia III sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie		Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	2594001AH51WST6VA966	LEI	Portfel Alliance Silesia IV sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00043	SC	Portfel Alliance Silesia V sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00044	SC	Portfel Alliance Silesia VII sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400PV2ILIXBPHQE85	LEI	Portfel PB 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	2594001FO7SXLPTZ4TQ03	LEI	Portfel PB 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400PZVX1JPUV8IV32	LEI	Portfel PH 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00048	SC	EBP 3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00049	SC	Ogrody Lubicz sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400L556HFJLUQPG54	LEI	Portfel PH 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00051	SC	Portfel PM 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00052	SC	3 PB 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00053	SC	3 PB 1 sp. z o.o. SKA	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00054	SC	Portfel 2 PH 5 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	2594005XILMZWAN0Y31	LEI	2 PB 1 sp. z o.o. SKA	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400A21W72N1XFNK30	LEI	2 PB 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	2594001V07JSB7NXG908	LEI	2 PM 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	25940058OHSMTVJD6N02	LEI	2 PM 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400J4AWYM4CEREX86	LEI	2 PM 3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400P3E1KRCQETC281	LEI	2 PM 4 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400NN56N6V7LUMX54	LEI	2 PM 5 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00062	SC	2 PB 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400T1TSOSKDC18W29	LEI	2 PB 3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400CRZML2172F923	LEI	2 PB 4 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	25940070X3V8GN1XX187	LEI	2 PB 5 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności

Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bepośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)																Linie biznesowe dla przyjętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości					
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200				
Składki przypisane																				
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	157 795	881 858	-	5 296 332	3 933 773	137 591	3 572 085	936 070	75 408	13 389	578 043	323 376				15 905 720			
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	-	(3 082)	-	(4 124)	853	3 231	3 889	3 255	-	-	(4 976)					(954)			
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130											23	1 238	583	6 297		8 141			
Udział zakładu reasekuracji	R0140	141	128 693	-	41 803	31 628	64 911	662 693	78 728	33 549	-	3 059	178 716	24	589	430	2 292	1 227 256		
Netto	R0200	157 654	750 083	-	5 250 405	3 902 998	75 911	2 913 281	860 597	41 859	13 389	574 984	139 684	(1)	649	153	4 005	14 685 651		
Składki zarobione																				
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	147 650	622 662	-	5 331 505	3 807 564	147 246	3 136 824	894 595	86 126	12 707	530 756	199 383				14 917 018			
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	-	(459)	-	5 795	6 177	7 636	93 583	5 786	-	-	-	100 143				218 661			
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230													24	1 243	903	15 207	17 377		
Udział zakładu reasekuracji	R0240	147	25 437	-	36 232	31 192	80 328	562 405	64 290	36 152	-	2 717	161 762	24	588	605	14 978	1 016 857		
Netto	R0300	147 503	596 766	-	5 301 068	3 782 549	74 554	2 668 002	836 091	49 974	12 707	528 039	137 764	-	655	298	229	14 136 199		
Odszkodowania i świadczenia																				
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	105 482	129 121	-	2 968 160	2 343 452	67 944	1 266 807	449 478	35 726	2 212	219 490	2 322				7 590 194			
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	-	443	-	8 806	2 583	1 225	39 146	1 015	-	-	(182)					53 036			
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330													4	(2 372)	39	10 492	8 163		
Udział zakładu reasekuracji	R0340	142	442	-	30 842	5 839	24 705	175 709	68 405	30 176	-	716	(10 256)	-	(740)	-	4 885	330 865		
Netto	R0400	105 340	129 122	-	2 946 124	2 340 196	44 464	1 130 244	382 088	5 550	2 212	218 774	12 396	4	(1 632)	39	5 607	7 320 528		
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																				
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	-	(10)	-	-	-	-	(34)	(3)	-	-	-	-				(47)			
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				-			
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430																-			
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				-			
Netto	R0500	-	(10)	-	-	-	-	(34)	(3)	-	-	-	-				(47)			
Koszty poniesione	R0550	37 371	275 324	-	1 772 327	1 110 797	26 328	1 050 582	336 877	33 688	6 449	200 914	91 645	32	8 059	100	3 425	4 953 918		
Pozostałe koszty	R1200																	29 706		
Koszty ogółem	R1300																	4 983 624		

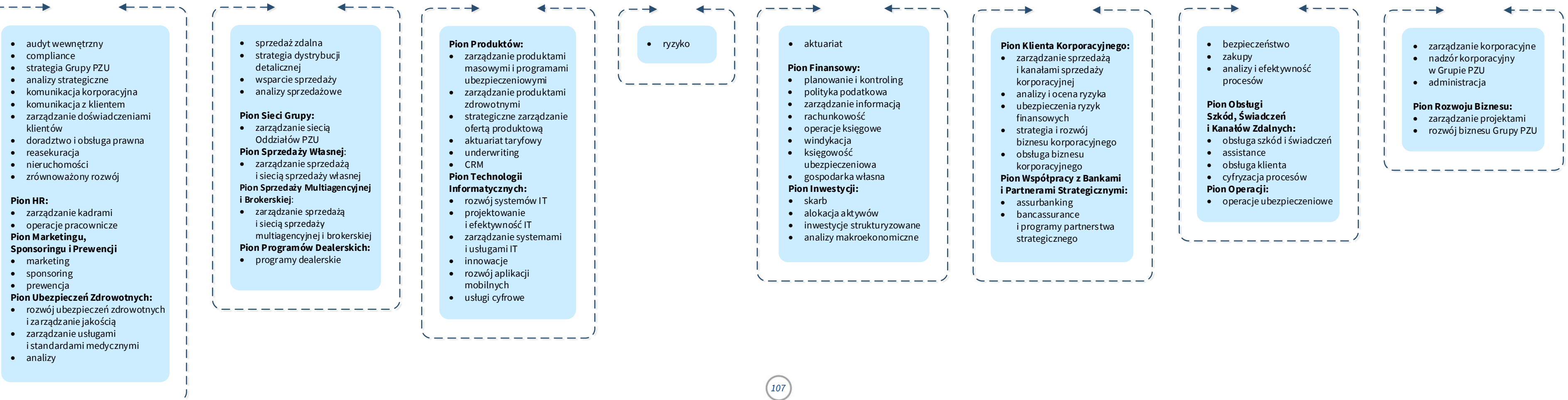
Linie biznesowe dla zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane z zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane z zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane								
Brutto	R1410	521 296	410 379	1 233 090	6 743 059	-	-	8 907 824
Udział zakładu reasekuracji	R1420	540	56	93	1 565	-	-	2 254
Netto	R1500	520 756	410 323	1 232 997	6 741 494	-	-	8 905 570
Składki zarobione								
Brutto	R1510	520 839	409 384	1 233 152	6 768 153	-	-	8 931 528
Udział zakładu reasekuracji	R1520	540	56	93	1 565	-	-	2 254
Netto	R1600	520 299	409 328	1 233 059	6 766 588	-	-	8 929 274
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	13 235	372 489	961 712	5 255 545	-	408 890	7 011 877
Udział zakładu reasekuracji	R1620	42	-	27	8	-	12 003	12 080
Netto	R1700	13 193	372 489	961 685	5 255 537	-	396 887	6 999 797
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	-	59 720	(43 043)	(31 212)	-	-	(14 535)
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1800	-	59 720	(43 043)	(31 212)	-	-	(14 535)
Koszty poniesione	R1900	136 285	104 585	78 967	1 005 606	-	25 438	1 354 382
Pozostałe koszty	R2500							29 000
Koszty ogółem	R2600							1 383 382

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA								
31-12-2021								
S.05.02.01								
Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (w tys. zł)								
		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) - Zobowiązania związane z					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010	POLSKA	LITWA					
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Składki przypisane								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	14 103 465	977 977	-	-	-	-	15 081 442
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	9 219	(1 319)	-	-	-	-	7 900
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	229	(5 456)	-	-	-	-	(5 227)
Udział zakładu reasekuracji	R0140	1 178 621	24 408	-	-	-	-	1 203 029
Netto	R0200	12 934 293	946 795	-	-	-	-	13 881 086
Składki zarobione								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	13 171 505	946 538	-	-	-	-	14 118 043
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	28 676	(1 948)	-	-	-	-	26 728
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	485	(4 728)	-	-	-	-	(4 243)
Udział zakładu reasekuracji	R0240	793 325	23 229	-	-	-	-	816 554
Netto	R0300	12 407 342	916 633	-	-	-	-	13 323 974
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	6 648 568	503 220	-	-	-	-	7 151 788
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	3 689	(477)	-	-	-	-	3 212
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	5 305	(5 431)	-	-	-	-	(126)
Udział zakładu reasekuracji	R0340	281 548	3 659	-	-	-	-	285 207
Netto	R0400	6 376 014	493 652	-	-	-	-	6 869 667
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	(47)	-	-	-	-	-	(47)
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0500	(47)	-	-	-	-	-	(47)
Koszty poniesione	R0550	4 302 252	307 018	-	-	-	-	4 609 270
Pozostałe koszty	R1200							29 706
Koszty ogółem	R1300							4 638 976

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) - Zobowiązania związane z					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C02010
	R1400	POLSKA	LITWA					
		C022	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410	8 813 156	94 668	-	-	-	-	8 907 824
Udział zakładu reasekuracji	R1420	2 016	238	-	-	-	-	2 254
Netto	R1500	8 811 140	94 430	-	-	-	-	8 905 570
Składki zarobione								
Brutto	R1510	8 836 860	94 668	-	-	-	-	8 931 528
Udział zakładu reasekuracji	R1520	2 016	238	-	-	-	-	2 254
Netto	R1600	8 834 845	94 430	-	-	-	-	8 929 274
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	6 963 335	32 808	-	-	-	-	6 996 143
Udział zakładu reasekuracji	R1620	11 131	715	-	-	-	-	11 846
Netto	R1700	6 952 204	32 092	-	-	-	-	6 984 297
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	48 014	(62 549)	-	-	-	-	(14 535)
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1800	48 013	(62 549)	-	-	-	-	(14 535)
Koszty poniesione	R1900	1 327 140	27 249	-	-	-	-	1 354 389
Pozostałe koszty	R2500							29 000
Koszty ogółem	R2600							1 383 389

Prezes

Członkowie Zarządu

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA		
31-12-2021		
S.02.01.02		
Pozycje bilansowe (w tys. zł)		
		Wartość bilansowa wg Wyplacalność II C0010
Aktywa		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	12 654
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 550 086
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	54 081 795
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	161 871
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	20 054 048
Akcje i udziały	R0100	16 753
Akcje i udziały – notowane	R0110	13 726
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	3 027
Dłużne papiery wartościowe	R0130	32 531 092
Obligacje państwowe	R0140	29 173 571
Obligacje korporacyjne	R0150	3 357 521
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	-
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	797 880
Instrumenty pochodne	R0190	18 530
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	501 621
Pozostałe lokaty	R0210	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	6 262 424
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	1 455 057
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	1 455 057
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	695 776
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	529 634
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	516 874
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	12 760
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	166 272
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	(1 865)
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	168 137
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	(130)
Depozyty u cedentów	R0350	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	384 419
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	37 901
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	673 144
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których optacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze optacone.	R0400	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	477 072
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	289 927
Aktywa ogółem	R0500	65 920 255
Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	13 500 915
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	13 218 937
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-
Najlepsze oszacowanie	R0540	12 372 760
Margines ryzyka	R0550	846 177
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	281 978
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-
Najlepsze oszacowanie	R0580	271 265
Margines ryzyka	R0590	10 713
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	13 678 897
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	(108 549)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	-
Najlepsze oszacowanie	R0630	(127 559)
Margines ryzyka	R0640	19 010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	13 787 446
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	-
Najlepsze oszacowanie	R0670	12 405 709
Margines ryzyka	R0680	1 381 737
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	5 815 293
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	180 157
Najlepsze oszacowanie	R0710	5 538 428
Margines ryzyka	R0720	96 708
Zobowiązania warunkowe	R0740	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	106 203
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	30 864
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	2 746 474
Instrumenty pochodne	R0790	442 864
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	154 743
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	280 824
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	263 619
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	8 566
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	599 023
Zobowiązania podporządkowane	R0850	2 324 187
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	2 324 187
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	1 184 509
Zobowiązania ogółem	R0900	41 136 981
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	24 783 274

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA

31-12-2021

S.25.01.22

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla grup stosujących formułę standardową

(w tys. zł)

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0010	C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	3 622 403		-
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	318 534		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	2 730 658	-	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	387 885	-	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	4 313 952	-	-
Dywersyfikacja	R0060	(3 898 174)		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	-		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	7 475 258		

C0100

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

Ryzyko operacyjne	R0130	767 300
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	-
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	(1 143 888)
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	7 098 670
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności dla zakładów stosujących metodę skonsolidowaną	R0220	11 142 239
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	-
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	-
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	-
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	-
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	-
Minimalny skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności grupy	R0470	4 296 486
Informacje na temat innych podmiotów		
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe)	R0500	4 023 849
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) – instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych i instytucji finansowych, zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz spółek zarządzających UCITS	R0510	3 701 269
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) – instytucje pracowniczych programów emerytalnych	R0520	-
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) – wymóg kapitałowy dla nieregulowanych jednostek prowadzących działalność finansową	R0530	322 580
Wymóg kapitałowy dla wymogów dotyczących niekontrolowanych udziałów	R0540	-
Wymóg kapitałowy dla pozostałych zakładów	R0550	19 720
Ogólne SCR		
SCR dla zakładów włączonych poprzez metodę odliczeń i agregacji	R0560	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0570	11 142 239